

eko 2
KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

~~EF/EU-SAMLINGEN~~

~~REFERENCESAMLINGEN C5-9~~

KOM(85) 310 endelig udg.

Bruxelles, den 14. juni 1985

GENNEMFØRELSE AF DET INTERNE MARKED

Hvidbog fra Kommissionen
til Det europæiske Råd
(Milano, den 28.-29. juni 1985)

KOM(85) 310 endelig udg

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
- Erklæringer fra det europæiske råd vedrørende det interne marked	3
INDLEDNING	4
1. DEL: FJERNELSE AF FYSISKE HINDRINGER	9
I. Indledning	9
II. Kontrol med varer	10
Handelspolitikken og den økonomiske politik	11
Sundhedsbeskyttelse	12
Transport	13
Statistikker	14
Konklusioner og tidplan	14
X III. Kontrol af enkeltpersoner	14
2. DEL: FJERNELSE AF TEKNISKE HINDRINGER	17
I. Frie varebevægelser	17
Behovet for en ny strategi	18
Den valgte strategi	19
Harmonisering - en ny løsningsmodel	19
Foranstaltninger med det formål af undgå nye hindringer	21
Gensidig anerkendelse	22
Nukleare materialer	23
II. Offentlige indkøb	23
X III. Fri bevægelighed for arbejdstagere og selvstændige erhvervs- drivende: et nyt initiativ til fordel for EF-borgerne	25
IV. Et fælles marked for tjenesteydelser	26
"Traditionelle" tjenesteydelser	27
Finansielle tjenester	27
Transport	29
Nye teknologier og tjenesteydelser	30
V. Kapitalbevægelser	32
VI. Skabelse af egnede betingelser for industrielt samarbejde	34
Skabelse af en rammelovgivning til fremme af samarbejde mellem virksomheder	35
Intellektuel og industriel ejendomsret	37
Beskatning	38
VII. Anvendelse af Fællesskabsretten	38
Overtrædelser	38
Transparens	39
Konkurrencepolitik og statsstøtte	39

3. DEL: FJERNELSE AF AFGIFTMÆSSIGE HINDRINGER

I.	Indledning	41
	Erhvervmæssig samhandel og moms	43
	Den enkelte rejsende	44
	Punktafgifter	45
II.	Tilnærmelse	46
	I store træk	47
	Merværdiafgift	48
	Punktafgifter	50
III.	Kommissionens forslag	51
	Merværdiafgift	51
	Punktafgifter	53
	Håndhævelse	53
	Undtagelser	54
	KONKLUSION	55

"Det
- ind
Komi

"Det a
unders

- kan
indr

"Det et

.....
førelse

"... De

a) forar
hvor
konku
Kommi
progr

ERKLÆRINGER FRA DET EUROPÆISKE RÅD
VEDRØRENDE DET INTERNE MARKED

---

41 "Det europæiske Råd .... pålægger Rådet:
43
44
45

- 46 - inden udgangen af marts 1983 at træffe afgørelse om de foranstaltninger,
47 Kommissionen foreslår for at styrke det interne marked"
48
50

51 København, 3.-4. december 1982
52
53
54

55 "Det anmoder Rådet og medlemsstaterne om meget hurtigt at gå i gang med at undersøge, hvorledes man i nær fremtid ....

- kan fjerne alle politi- og toldformaliteter i persontrafikken ved Fællesskabets indre grænser .....

Fontainebleau, 25.-26. juni 1984

"Det europæiske Råd ..... var enigt om, at Rådet i en relevant sammensætning: ..... bør tage skridt til at færdigudbygge det interne marked, herunder indførelsen af europæiske standarder"

Dublin, 3.-4. december 1984

"... Det europæiske Råd har især lagt vægt på følgende ..... aktionsområder:

- a) foranstaltninger med henblik på inden 1992 at skabe ét stort marked, hvorved der bliver bedre muligheder for at stimulere initiativet, konkurrencen og samhandelen; med henblik herpå har det opfordret Kommissionen til inden næste samling at udarbejde et detaljeret program med en konkret tidsplan".

Bruxelles, 29.-30. marts 1985

INDLEDNING

1. "Skal dette store marked på 320 mio forenes, forudsætter det, at medlemsstaterne i Fællesskabet enes om at nedbryde alle former for barrierer, harmoniserer reglerne, foretager en indbyrdes tilnærmelse af lovgivning og strukturer på skatteområdet, udbygger deres monetære samarbejde og træffer de nødvendige ledsageforanstaltninger, for at de europæiske virksomheder kan føres til at samarbejde. Denne ambition ligger inden for vor rækkevidde, forudsat at vi tager ved lære af fortiden, navnlig af de nederlag tilfælde af langsom udvikling, der har måtte noteres. Det er grunden til at Kommissionen vil anmode Det europæiske Råd om at sætte sig som mål, at der ~~indføres et fuldstændigt internt enhedsmarked~~ senest i 1992, og med henblik herpå vedtage et program med en tilhørende realistisk og bindende tidsplan."
2. I disse vendinger definerede Kommissionen sin opgave i "Kommissionens arbejdsprogram for 1985", som blev forelagt Europa-Parlamentet den 6. marts. Den 29.-30. marts tilsluttede Det europæiske Råd i Bruxelles sig Kommissionens opfattelse og "lagde især vægt på ..... foranstaltninger med henblik på inden 1992 at skabe ét stort marked, hvorved der bliver bedre muligheder for at stimulere initiativet, konkurrencen og samhandelen; med henblik herpå (opfordrede) det Kommissionen til inden næste samling at udarbejde et detaljeret program med en konkret tidsplan".
3. I denne hvidbog gøres der rede for programmet og tidsplanen. I betragtning af, at Det europæiske Råd ved flere lejligheder har givet klart udtryk for at ville gennemføre det fælles marked, er det ikke Kommissionens hensigt endnu en gang at opregne de økonomiske og politiske argumenter, der så ofte har ført til denne konklusion. I stedet vil Kommissionen, som tilsiger Det europæiske Råd sin fulde støtte til dets engagement og det mål, det har sat sig, i hvidbogen gøre rede for de logiske og væsentlige konsekvenser af en accept af dette engagement og for et handlingsprogram med hensyn til, hvorledes målet skal nås.
4. Det fremgår klart af traktaten, at det allerede fra første færd var hensigten at oprette et integreret internt marked uden restriktioner i varebevægelserne og uden hindringer for den frie bevægelighed for personer, tjenesteydelser og kapital, at indføre en ordening til sikring af, at konkurrencen inden for fællesmarkedet ikke fordrøjes, at gennemføre en indbyrdes tilnærmelse af de nationale lovgivninger i det omfang, dette er nødvendigt for fællesmarkedets funktion, samt i fællesmarkedets interesse at harmonisere indirekte afgifter.
5. I begyndelsen koncentreredes opmærksomheden om de fælles toldsatsler, som blev gennemført atten måneder inden udløbet af fristen på tolv år i henhold til traktaten. Dette var en bedrift, som vi kan se tilbage på med stolthed, og som kan inspirere os i det fremtidige arbejde. Efter at dette mål var nået, vendte Fællesskabet sin opmærksomhed mod harmoniseringen af de indirekte afgifter. Her er det største skridt i retning af en harmonisering nok Rådets enstemmige vedtagelse af det sjette MOMS-direktiv i 1977. Men derefter tabte udviklingen fart, dels på grund af recessionen, dels fordi man manglede tillid og visioner.

lems-
r,
ing
g
virksom-
or
nederlag

enblik
ds-

s
sig

at
i-
op-
e-
gning
yk

er,
og
sent-
gs-

i
af,
re
dette

ste
art,
oner.

6. Recessionen medførte et andet problem. I traktaten står der ikke blot udtrykkeligt, at tolden skal afskaffes mellem medlemsstaterne, men også, at kvantitative restriktioner såvel som alle andre foranstaltninger med tilsvarende virkning skal ophæves. Oprindeligt var man af den opfattelse, at sådanne "ikke-toldmæssige handelshindringer", som de sædvanligvis kaldes, var af begrænset betydning i sammenligning med de faktiske afgifter. Men under recessionen, hvor den enkelte medlemsstat bestræbte sig på at beskytte, hvad den opfattede som sine interesser på kort sigt, mangedoblede disse hindringer - ikke blot over for tredjelande, men også over for de andre medlemsstater. Endvidere forsøgte medlemsstaterne i stigende grad at beskytte nationale markeder og industrier gennem statsstøtte til ikke-rentable selskaber. Bestemmelserne i EØF-traktaten om, at restriktioner, der hindrer fri udveksling af tjenesteydelser, skal "afskaffes gradvis i løbet af overgangsperioden", blev ikke gennemført i løbet af overgangsperioden, og på vigtige områder blev der endda ikke foretaget noget som helst. Dette er med skam at melde fortsat tilfældet.
7. I dag er stemningen ved at ændre sig, og man er igen begyndt at engagere sig: først behersket, men nu i stigende grad. På Det europæiske Råds møde i København i 1982 forpligtede stats- og regeringscheferne sig til at prioritere gennemførelsen af det interne marked højt. Denne forpligtelse blev gentaget i Fontainebleau i juni 1984, i Dublin i december samme år og, for nylig i Bruxelles, i marts 1985. Nu er der ikke længere brug for ord, men for handling, og det er hvad denne hvidbog drejer sig om.
8. Også andre steder er man gået ind for en gennemførelse af det interne marked, og - som det også fremgår af *communiqués* fra successive Europæiske Råds møder - har stats- og regeringscheferne i de enkelte medlemsstater givet deres accept. Men det er nok værd at erindre sig, at målsætningen - en gennemførelse af det interne marked - har tre aspekter:
  - først en sammensmeltning af ti - og snart af tolv - individuelle markeder i medlemsstaterne til ét stort marked med 320 millioner mennesker;
  - dernæst en sikring af, at dette store marked også er et ekspanderende marked - ikke et statisk marked, men et marked i vækst;
  - for det tredje en sikring af, at det ekspanderende marked bliver et fleksibelt marked, hvor ressourcerne - det være sig menneskelige eller materielle ressourcer eller kapital- og investeringsressourcer - strømmer til områder, der tilbyder de største økonomiske fordele.
9. Betragtningerne i denne hvidbog vil derfor primært vedrøre det første af disse aspekter, men samtidig må de to andre aspekter konstant holdes for øje, når der skal træffes foranstaltninger.
10. I denne hvidbog har man af nemhedshensyn opdelt de foranstaltninger, der må træffes i 3 dele:

- del 1: fjernelse af fysiske hindringer
- del 2: fjernelse af tekniske hindringer
- del 3: fjernelse af fiskale hindringer.

11. Det mest oplagte eksempel inden for den første kategori er toldstederne ved grænserne. De fleste af vore medborgere vil da også opfatte toldstederne som det tydeligste eksempel på den fortsatte opdeling af Europa, og en fjernelse af disse toldsteder som det klareste tegn på en sammensmeltning af fællesskabet til et enkelt marked. Men toldstederne ligger der stadig, især på grund af de tekniske og fiskale opdelinger mellem medlemsstaterne. Når vi først har fjernet sidstnævnte og løst andre relevante problemer i forbindelse med den offentlige sikkerhed, immigration og narkotikakontrol, vil der ikke længere være nogen grund til en opretholdelse af de fysiske hindringer.
12. Det er ikke, fordi det er en trossag, eller fordi det ser bedre ud, at man må fjerne samtlige fysiske og andre former for kontrol mellem medlemsstaterne, men det er den hårde kendsgerning, at en opretholdelse af kontrol ved de indre grænser vil indebære, at man konstant må betale de omkostninger og affinde sig med de mangler, som er følgen af et opdelt marked. Jo større behovet bliver, for at disse former for kontrol reduceres - for ikke at tale om, at de totalt bør forsvinde - jo sværere bliver det at forstå meningen med indre grænser, markedsopdeling og hermed forbundne udgifter, omkostninger og ulemper.
13. Medens fjernelsen af de fysiske hindringer betyder fordele for de handlende, specielt fordi formaliteter og forsinkelser ved grænsen vil forsvinde, er det takket være fjernelsen af de tekniske hindringer, at Fællesskabet vil kunne give sit store marked den økonomiske og industrielle dimension, der tilkommer det, fordi industrien nu kan udnytte fordelene ved stordrift og derigennem øge deres konkurrencedygtighed. Et eksempel på en teknisk hindring er de forskellige standardbestemmelser for diverse produkter, som de enkelte medlemsstater har vedtaget af helbredsmæssige eller sikkerhedsmæssige grunde eller for at beskytte miljøet eller forbrugerne. Her har Kommissionen for nylig taget et nyt, væsentligt initiativ, som Rådet har hilset velkommen og givet sin tilslutning. Hindringerne for den frie bevægelighed for tjenesteydelser udgør måske en særlig kategori, men disse hindringer svarer til de tekniske hindringer for de frie varebevægelser, og det er formentlig bedst at betragte dem som værende af samme kategori som de tekniske hindringer. Denne opfattelse er så meget mere prisværdig, som den traditionelle skarpe skelnen mellem "varer" og "tjenesteydelser" har bevirket, at "tjenesteydelser" på en måde rangerer lavere end "varer", og at de derfor står bagest i rækken. Tekniske hindringer er tekniske hindringer, uanset om de gælder for varer eller tjenesteydelser, og de bør alle behandles ens. Tendensen i Kommissionens politik på dette område vil være en bevægelse bort fra en harmonisering og henimod en gensidig anerkendelse og ligestillelse. Men den indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og andre bestemmelser i overensstemmelse med artikel 100 i traktaten vil fortsat spille en rolle. Det er klart, at det ville være hurtigere og mere effektivt at gennemføre foranstaltninger i henhold til denne artikel, såfremt Rådet kunne blive enigt om, at hvis

kravet om enstemmighed er til hinder for, at man ad anden vej kan gøre fremskridt, må man ikke påberåbe sig dette krav.

- ne
en
le
at
d-
ale
o-
ol
ling
nd-
r-
tri-
or-
t
er
yt,
-
a-
-
og
in-
bør
e vil
kel
lle
n-
14. En fjernelse af de fiskale hindringer kan meget vel tænkes at blive et stridsspørgsmål og det på trods af, at de i traktaten opstillede mål er ganske klare, og at der allerede er taget vigtige skridt i retning af en indbyrdes tilnærmelse. Derfor er grundene til, at en indbyrdes tilnærmelse af de fiskale lovgivninger udgør et væsentligt og integrerende element i ethvert program med sigte på en gennemførelse af det interne marked, forklaret nærmere i del 3 i denne hvidbog. En indbyrdes tilnærmelse af indirekte skatter og afgifter vil medføre alvorlige problemer i nogle medlemsstater. Det kan derfor blive nødvendigt at indføje bestemmelser om undtagelser.
  15. Vi erkender, at mange af de ændringer, vi foreslår, vil indebære betydelige vanskeligheder for medlemsstaterne, og det vil tage tid at foretage de nødvendige tilpasninger. De fordele, som et stort ekspanderende og fleksibelt marked indebærer for en integreret europæisk økonomi, er så store, at de ikke bør nægtes Europas befolkninger på grund af vanskeligheder i en enkelt medlemsstat. Disse vanskeligheder må erkendes, og i et vist omfang må man acceptere dem, men de må ikke udgøre en permanent hindring for de store fremskridt, den store økonomiske fremgang og den højere beskæftigelse, som den økonomiske integration kan indebære for Fællesskabet.
  16. Sidste år forelagde Kommissionen et program (1) for konsolidering af det interne marked, hvori man gjorde rede for en række forslag, som Rådet skulle vedtage i 1984 og 1985. I denne hvidbog udvides perspektiverne i førnævnte program, og sigtet er en gennemførelse af det interne marked senest i 1992. De væsentligste punkter i programmet fra sidste år er derfor medtaget i hvidbogen, men der er ikke tale om en gentagelse af dette program, der fortsat har sin gyldighed.
  17. Det er ikke hensigten med denne hvidbog at dække samtlige mulige aspekter af en integration af EF-medlemsstaternes økonomier. Sigtet er det interne marked og de foranstaltninger, som er direkte nødvendige for en gennemførelse af ét stort integreret marked for det udvidede Fællesskabs 320 millioner indbyggere. Der er mange andre faktorer - der hver især er af betydning - som influerer på den økonomiske integration, som indirekte berører gennemførelsen af det interne marked, og som indgår i andre fællesskabspolitikker.
  18. Det er f.eks. klart, at hvis man skal fremme den nøgleposition, som det interne marked kan få for politikken for en styrkelse af industristrukturerne, må fjernelsen af de interne grænser ledsages af foranstaltninger til fremme af forskningen og det teknologiske grundlag for Fællesskabets industri. Sådanne foranstaltninger vil gøre det muligt dels for firmaerne at udnytte det store marked. Det er i denne sammenhæng, at arbejdet på en styrkelse af Fællesskabets teknologiske grundlag skal ses.

(1) KOM(84) 305, endelig udg. af 13. juni 1984.

19. Tilsvarende vil en styrkelse af koordinationen af de økonomiske politikker og af EMS være af væsentlig betydning for integrationen af de nationale markeder. Imidlertid må man sideløbende med gennemførelsen af samtlige aktioner til sikring af produktionsfaktorernes frie bevægelse nødvendigvis skærpe Kommissionens kontrol med, at virksomheder og medlemsstater overholder konkurrencereglerne. Specielt må man gennem en stærk og sammenhængende konkurrencepolitik sikre sig, at det interne marked ikke bliver opdelt som følge af protektionistisk statsstøtte eller restriktiv handelspraksis fra firmaernes side. Endvidere må fællesskabets handelsmæssige identitet konsolideres, således at vore handelspartnere ikke får fordel af et udvidet marked uden samtidig selv at gøre lignende indrømmelser.
20. Der eksisterer en vekselvirkning mellem det interne marked og mange andre områder inden for fællesskabets politik, idet disse områder influerer på markedets funktion, samtidig med at fuldførelsen af det fælles marked vil virke stimulerende på nævnte områder. Dette gælder specielt transport, det sociale område, miljø og forbrugerbeskyttelse. På det sociale område vil Kommissionen fortsætte dialogen med regeringerne og arbejdsmarkedets parter, således at det sikres, at de rige muligheder, der tilbydes på det fuldførte interne marked, blive fulgt op af passende foranstaltninger med sigte på en gennemførelse af fællesskabets målsætninger på beskæftigelsesområdet og inden for social sikkerhed.
21. Det er Kommissionens faste overbevisning, at gennemførelsen af det interne marked er en nødvendig forudsætning for en forbedring af velstandsniveauet i hele fællesskabet. Kommissionen er imidlertid klar over, at hvis menneskelige, materielle og finansielle tjenesteydelser får lettere ved uhindret at bevæge sig derhen, hvor de økonomiske fordele er størst, kan dette medføre en forværring af eksisterende misforhold mellem regioner - hvorved også den konvergens, der er målet, bringes i fare. Det betyder, at man må tage fuldt hensyn hertil gennem en differentieret anvendelse af strukturfondene. Fondene vil derfor få tillagt større betydning.
22. Selv om man i nærværende dokument vil komme ind på disse emner, hvor de er af direkte betydning for det interne markeds funktion, er det ikke hensigten at tage detaljeret stilling til samtlige emner, fordi de vedrører områder, der bør gøres til genstand for omfattende undersøgelser og derefter - i en anden sammenhæng - bør tages i betragtning i fornødent omfang hver for sig. Tilstedeværelsen af disse problemer betyder ikke, at grænser og grænsekontrol ikke bør afskaffes. Tværtimod er det vor opgave at finde løsninger på problemerne med det udgangspunkt, at grænserne vil være afskaffet.
23. En detaljeret tidsplan for gennemførelsen af Kommissionens forslag til program over foranstaltninger til fjernelse af fysiske, tekniske og fiskale hindringer er anført i bilaget til nærværende dokument.

1. DEL: FJERNELSE AF FYSISKE HINDRINGER

I. INDLEDNING

24. For den almindelige borger er det de fysiske hindringer ved grænseovergangene såsom indvandringskontrol, paskontrol, nogle gange undersøgelse af den personlige bagage, som helt konkret viser, at Fællesskabet fortsat er et delt Fællesskab og ikke det "bredere og dybere Fællesskab", der taltes om i de oprindelige traktater. Disse hindringer påvirker hele erhvervslivet, både handel og industri. De pålægger erhvervslivet en unødigt byrde i form af forsinkelser, formaliteter, transport- og håndteringsudgifter, der øger omkostningerne og derved forringer konkurrenceevnen.
25. Der er derfor både en økonomisk og en politisk grund til, at de fysiske hindringer bør fjernes. Oprettelsen af en ad hoc-komité om borgernes Europa på Det europæiske Råd i Fontainebleau (Adonnino-komiteen) viser, hvor stor vægt der lægges på den politiske side af spørgsmålet. Der er ikke noget område, hvor eventuelle fremskridt ville være mere synlige eller mere direkte relevante for formålet og ideen med Fællesskabet.
26. I henhold til traktaten er told og kvantitative restriktioner blevet fjernet i samhandelen mellem medlemsstaterne. Toldstederne ved de indre grænser eksisterer imidlertid fortsat som et egnet sted, hvor man kan kontrollere, at de nationale bestemmelser om indirekte beskatning overholdes. Denne fortsatte tilstedeværelse af en offentlig myndighed er også blevet anvendt til at håndhæve nationale beskyttelsesforanstaltninger i forbindelse med f.eks. terrorisme, narkotika, andre forbudte varer og indvandring. Visse af Fællesskabets egne foranstaltninger har medført, at medlemsstaterne har benyttet de interne grænsesteder til at kontrollere visse sider af de fælles politikker (landbrug og stål) og til at gennemføre sikkerhedsklausuler.
27. Det er ikke kun målet at forenkle de eksisterende procedurer, men at fjerne kontrollen ved de indre grænser fuldstændigt. I nogle tilfælde vil dette kunne opnås ved at fjerne de underliggende årsager til kontrollerne. I andre tilfælde vil det blive et spørgsmål om at finde andre fremgangsmåder og midler end kontroller ved de indre grænser for at opnå et tilsvarende beskyttelses- og/eller oplysningsniveau.
28. I de tilfælde, hvor de underliggende årsager delvis skyldes nationale politikker og delvis de fælles politikker, som endnu ikke er fuldt udviklet, vil gennemførelsen af dette mål forudsætte, at de nationale politikker enten lempes gradvis og opgives endeligt i de tilfælde, hvor de ikke længere er berettiget, eller at de erstattes af egentlige fælles politikker, der gælder for Fællesskabet som helhed. Fællesskabspolitikker, som endnu ikke er fuldt udviklet, og som på nuværende tidspunkt giver

anledning til kontrol ved de indre grænser, skal ændres, så det ikke længere bliver nødvendigt at foretage kontrol. Heraf følger, at når først disse hindringer er blevet fjernet, vil grunden til denne kontrol ved de indre grænser også være fjernet.

29. Kommissionen må imidlertid erkende, at visse nationale beskyttelsesforanstaltninger ikke for alle aspekters vedkommende falder inden for traktatens rammer. To meget vigtige eksempler er foranstaltninger imod terrorisme og ulovlig narkotikahandel. Kommissionen deler medlemsstaternes legitime bekymringer over narkotikahandel og terrorisme, forstår deres ønske om kontrol, og er helt klar over de indre grænsesteders rolle i denne forbindelse. Det bør imidlertid understreges, at grænsekontroller på ingen måde er de eneste eller for så vidt de mest effektive foranstaltninger i denne sammenhæng. Såfremt målet med at fjerne alle indre grænsekontroller skal fremmes, er det nødvendigt at finde frem til alternative beskyttelsesmidler eller at forstærke dem, hvor de allerede findes. Indlysende eksempler er forbedring af kontrollen ved Fællesskabets ydre grænser; anvendelse af stikprøvekontroller ved de indre grænser og i medlemsstaterne selv; og udvidet samarbejde mellem de berørte nationale myndigheder.
30. Indre grænsekontroller foretages både over for varer og enkeltpersoner og skyldes afgiftsmæssige, handelsmæssige, økonomiske, sundhedsmæssige, statistiske og politimæssige hensyn. Enkeltpersoner og deres personlige bagage kontrolleres normalt af toldmyndigheder og politi eller indvandringsmyndigheder, og varer af toldmyndighederne og nogle gange af mere specialiserede myndigheder.
31. Toldmyndighedernes primære rolle ved de indre grænsesteder - eller inden for den medlemsstat, hvor formaliteterne og kontrollen finder sted inde i landet - er at sikre, at den pågældende medlemsstats bestemmelser om indirekte beskatning (moms, forbrugsafgifter) fortsat anvendes. Heraf følger, at problemet med at fjerne fysiske kontroller fra toldmyndighedernes side stort set hænger sammen med problemet med at fjerne fiskale hindringer. Dette problem omhandles detaljeret i tredje del af dette dokument.
32. De forhold, der gør sig gældende for varer og enkeltpersoner, er meget forskellige. De vil derfor blive behandlet særskilt.

II. KONTROL MED VARER

33. Indtil dato har Fællesskabets bestræbelser været koncentreret om at lempe grænseformaliteterne og lette varebevægelserne. Med dette mål for øje har Kommissionen i overensstemmelse med EØF-traktatens artikel 12, 30 og 95 påset og vil fortsat påse, at toldmyndighederne overholder principperne om ikke-forskelsbehandling og proportionalitet. Fællesskabets transitprocedure og enhedsdokumentet er konkrete eksempler på resultater, der er nået ved hjælp af fællesskabsbestemmelser; de kan og bør forbedres yderligere på mellemlang sigt (f.eks. ved afskaffelse af sikkerhedsstillelsen under Fællesskabets transitprocedure. Elektroniske dataoverførselssystemer, på grundlag

af fælles standarder, skal anvendes i stadig højere grad, når det er muligt. Desuden vil gennemførelsen af det fjortende momsdirektiv i høj grad lette formaliteterne ved de indre grænser, idet momsopkrævningen vil blive flyttet til afgiftskontorer inde i landet, men dette vil ikke i sig selv fjerne behovet for toldkontrol ved grænserne, enten ved indgang i indførselslandet eller - i højere grad - ved udgang fra udførselslandet - for at kunne dokumentere, at udførsel faktisk har fundet sted.

34. For at skabe et godt grundlag for yderligere fremskridt vil Kommissionen på et tidligt tidspunkt søge at få medlemsstaterne til at forpligte sig til ikke at indføre nye eller strengere kontrolforanstaltninger eller formalitetskrav for varer.

Som følge af samarbejdet mellem medlemsstaterne vil det være muligt at foretage yderligere forenklinger ved de indre grænser, ved at lade kontrollen på den ene side af grænsen bortfalde (såkaldt "forenkling"). F.eks. vil den eksporterende medlemsstat kunne få bevis for, at varerne rent faktisk er eksporteret, eller statistiske data om eksport, fra indgangstoldstedet i den importerende medlemsstat. Men det er stadig en kendsgerning, at overgangen fra lempelse til fjernelse af indre grænsekontroller forudsætter en omfattende og kvalitativt anderledes fremgangsmåde. For at kunne gøre dette, må det fastslås, hvorledes man kan fjerne de hindringer, der bevirker, at der er behov for de forskellige kontroller med varer.

Handelspolitikken og den økonomiske politik

35. Handelspolitiske foranstaltninger, der vedrører medlemsstaterne enkeltvis (resterende importkvoter, der opretholdes af nogle medlemsstater; importforanstaltninger, som Fællesskabet træffer, men som er begrænset til én eller flere medlemsstater; importkvoter for enkelte medlemsstater som del af en bredere foranstaltning, der vedrører hele Fællesskabet, eller en aftale, der koordineres af Fællesskabet) kan medføre, at Kommissionen på grundlag af EF-traktatens artikel 115 giver en medlemsstat tilladelse til at udelukke den beskyttede vare fra fri bevægelighed inden for Fællesskabets område. Nationale foranstaltninger, som Kommissionen har givet tilladelse til, vil nødvendigvis indebære formaliteter ved de indre grænser. Det er værd at notere, at det er mangelen på en fælles politik, eller mangler ved gennemførelsen af denne, der gør sådanne aktioner nødvendige. Heraf følger, at der fortsat vil være behov for en eller anden form for kontrol, indtil de magtbeføjelser, der ved traktaten er overført til Fællesskabet, kan udøves fuldt ud, og den fælles handelspolitik er blevet styrket på en sådan måde, at alle nationale beskyttelsesforanstaltninger og alle regionale kvoter, som Fællesskabet har fastsat, kan ophæves. Det er Kommissionens opfattelse, at det ikke er urealistisk at tro, at fjernelsen af nationale og regionale kvoter vil kunne nås inden 1992. Det er imidlertid klart, at der vil være mange problemer, der skal løses.

36. Såfremt artikel 115 ikke længere blev anvendt, ville enhver importrestriktion gælde for hele Fællesskabet. Gennemførelse af sådanne kvoter, som i vid udstrækning påhviler medlemsstaternes administrationer, ville forudsætte en intensiv koordinering mellem de nationale administrationer og Kommissionen. Såfremt det viser sig umuligt at fjerne alle individuelle

kvoter for medlemsstaterne inden 1992, vil det ikke længere være muligt at kontrollere, at de overholdes gennem kontrol ved de indre grænser. Der må således findes alternative løsninger til sikring af denne kontrol.

37. Sagen stiller sig lidt anderledes for anvendelsen af klausulerne til afhjælpning af uligevægt, der truer med at skabe betalingsbalancevanskeligheder. Det er ikke realistisk muligt at fastsætte en præcis tidsplan for en gradvis begrænsning af anvendelsen af artikel 108, som følge af den direkte forbindelse, der er mellem denne artikel og individuelle medlemsstaters økonomiske situation. Men såfremt målet om at fjerne kontrollen ved de indre grænser inden 1992 skal nås, vil de foranstaltninger, der gennemføres ved de interne grænser, også skulle bortfalde til det tidspunkt.
38. Nogle af de mekanismer, der finder anvendelse på handelen med landbrugsvarer, forudsætter også kontroller ved de indre grænser. F.eks. finder de monetære udligningsbeløb anvendelse på handelen med visse varer ved eksport og import; i henhold til artikel 46 kan sådanne varer pålægges en udligningsafgift, for hvilke der endnu ikke er fastsat nogen fælles ordning; visse afgifter og andre mekanismer kan være nødvendige inden for andre varesektorer. Det er klart, at disse bestemmelser skal fjernes gennem en udvikling af de relevante dele af den fælles landbrugspolitik. Det vil desuden indebære, at der skal ske en automatisk justering af landbrugspriserne i tilfælde af valutakurstilpasninger, helst inden for EMS; fastsættelse af fælles markedsordninger for landbrugsvarer, som endnu ikke har været omfattet af sådanne, med henblik på at fjerne muligheden for at anvende artikel 46, samt tilpasning af andre markedsordninger. Handelen med stål er også underlagt ekstra kontroller som følge af den fælles stålpolitik og miljøpolitikken (kontrol med transport af farligt og giftigt affald). Der må også tages skridt til at imødegå virkningerne for disse politikker af, at formaliteterne ved de indre grænser bortfalder.

Sundhedsbeskyttelse

39. For så vidt angår sundhedsbeskyttelse foretages der ofte veterinære og fytosanitære kontroller ved de indre grænsesteder. Disse kontroller skyldes forskelle i de nationale sundhedsbestemmelser, hvilket giver de nationale autoriteter anledning til at kontrollere, at de indførte varer opfylder de nationale krav. Fællesskabet har derfor iværksat et program til harmonisering af de vigtigste sundhedskrav, hvilket er en teknisk indviklet og proceduremæssig langsom proces. Men selv på de områder, hvor bestemmelserne er blevet harmoniseret, er grænsekontrollerne ikke altid bortfaldet, som følge af, at visse medlemsstater fortsat insisterer på at kunne udføre deres egne kontroller. Der er blevet taget visse skridt til at flytte kontrollen med de veterinære og fytosanitære certifikater ind i landet. Men der er mangler ved disse foranstaltninger. Såfremt de skal gennemføres generelt, forudsætter det, at medlemsstaterne i fællesskab accepterer, at kontrollen af varerne er blevet korrekt udført i den eksporterende stat.
40. Som et yderligere første skridt henimod målet med at fjerne kontroller ved de indre grænser inden 1992 bør alle veterinære kontroller (levende

Dyr og animalske produkter) og fytosanitære kontroller kun foretages på afgangstederne, og kontrollen med de veterinære og fytosanitære certifikater foretages på bestemmelsesstederne (sammen med kontrol af produkter, såfremt der er grund til at formode, at der foreligger svigagtige eller skødesløse handlinger.

41. For at lette gennemførelsen heraf bør der fastsættes flere fælles standarder for handelen mellem medlemsstaterne og for import fra tredjelande for levende dyr og animalske produkter, hvor sådanne endnu ikke er fastsat. Animalske produkter, der opfylder disse standarder, påføres et fællesskabsmærke. Derudover skal kontrolmyndighederne i oprindelseslandet kontrollere varer til forbrug i andre fællesskabslande i overensstemmelse med en koordineret procedure. Den gensidige tillid vil kunne øges ved udnævnelse af fællesskabsinspektører, der skal sikre, at kontrollerne udføres korrekt. Desuden bør medlemsstaterne samarbejde i bekæmpelsen af svigagtige fremgangsmåder inden for fællesskabsrammerne, og der bør fastsættes bestemmelser for ansvaret i tilfælde af skade, der skyldes svigagtige eller skødesløse fremgangsmåder.
42. Der vil på linje med de fælles standarder fortsat være behov for visse importrestriktioner og karantæneforanstaltninger af hensyn til sundhedsbeskyttelse af planter og dyr. Med henblik på så vidt muligt at harmonisere sådanne restriktioner, bør den fælles politik til bekæmpelse af sygdomme styrkes.
43. Såfremt målet skal nås senest i 1992 må Fællesskabet og medlemsstaterne gøre en betydelig indsats for at fastsætte fælles niveauer og politikker vedrørende veterinære og fytosanitære bestemmelser og justere de nationale standarder efter fælles standarder så meget som muligt. I det omfang dette kan gennemføres vil de veterinære og fytosanitære certifikaters rolle kunne mindskes drastisk, og det vil kun være nødvendigt at fastsætte specifikke restriktioner for særlige sygdomstilfælde. For animalske produkter vil det være tilstrækkeligt at anvende sundhedsmærket.

Transport

44. Andre kontroller ved de indre grænser vedrører varetransport og har enten med administrationen af transportpolitikken at gøre eller med sikkerhedskrav. Størstedelen af de transporter, der finder sted inden for Fællesskabet, er reguleret ved kvoter, og køretøjerne skal medbringe transporttilladelser. Tilladelserne og kontrolbøgerne kontrolleres hovedsagelig ved grænsen. Såfremt disse kontroller skal bortfalde, skal også transportkvoterne gradvis lempes og ophæves. Varer - især farlige varer - kan også blive kontrolleret af sikkerhedshensyn. Desuden kontrolleres køretøjerne i stadig højere grad ved grænsen, for at sikre, at de opfylder de nationale krav; dette gælder især turistbusser. Systematiske sikkerhedskontroller ved de indre grænser må fjernes. Køretøjer, der kommer ind i en medlemsstat, vil imidlertid fortsat kunne underkastes de kontroller, der gælder i det pågældende land for vejkøretøjer. Vedtagelse og korrekt gennemførelse af fælles sikkerhedsstandarder vil i høj grad lette denne proces.

Statistikker

45. Der udføres systematiske formaliteter af statistiske hensyn; ikke blot medlemsstaterne, men også Fællesskabet har brug for disse statistikker. Indførelsen af enhedsdokumentet vil i første omgang forenkle grænseformaliteterne, men det vil være nødvendigt at foretage en yderligere harmonisering eller fuldstændig fjernelse, såfremt de forskellige statistiske data skal fremlægges på en ensartet måde senest i 1992. Desuden vil statistiske data ikke skulle indsamles på grundlag af de dokumenter, der ledsager varerne, men fra firmaerne på samme måde, som statistikker vedrørende interne aktiviteter hidtil er blevet indsamlet. Moderne dataindsamlingsmetoder, herunder stikprøveteknikker, skal sikre, at de handelsstatistikker, der udarbejdes, er nøjagtige og dækkende.

Konklusioner og tidsplan

46. Da de foranstaltninger, der skal vedtages, er teknisk meget indviklede, og da størstedelen af lovgivningsarbejdet vil påhvile fællesskabsinstitutionerne, er det Kommissionens hensigt at planlægge dette arbejde gennemført i to etaper. I første etape bør der lægges vægt på, så vidt muligt inden 1988 at fjerne kontroller og formaliteter fra de interne grænser. I anden etape bør målet være at koordinere politikkerne og tilnærme lovgivningen, således at de interne grænsehindringer og kontroller er fjernet fuldstændigt senest i 1992.

III. KONTROL AF ENKELTPERSONER

47. De formaliteter, der berører den enkelte rejsende, er en konstant og en konkret påmindelse for den almindelige borger om, at skabelsen af et virkeligt europæisk fællesskab langt fra er tilendebragt.
48. Selv om disse kontroller ofte kun er stikprøvekontroller, ses de som et ydre tegn på en arbitrær administrativ magt over enkeltpersoner og som en krænkelse af princippet om fri bevægelighed inden for et enkelt fællesskab.
49. Dette fik Det europæiske Råd i Fontainebleau til at give Adonnino-komiteen til opgave at undersøge, hvilke foranstaltninger der skal træffes for at "fjerne alle politi- og toldformaliteter i persontrafikken ved Fællesskabets indre grænser". Komiteen fandt, at dette aspekt var så vigtigt, at den forelagde en interimrapport i marts i år.
50. Der er under normale omstændigheder tale om to forskellige slags formaliteter: politikontrol, der vedrører de pågældende personers identitet og sikkerheden i forbindelse med de varer, der medbringes, og afgiftskontroller vedrørende de personlige effekter, der medbringes. I første omgang omtales kun de politimæssige kontroller. Fjernelse af afgifts-skranker og kontroller behandles i del tre.

51. Kommissionens bestræbelser og initiativer på dette område har haft til formål at gøre kontrollerne ved de indre grænser mere fleksible, da de ikke kan fjernes fuldstændigt, før end der på linje med de bekymringer, der er kommet til udtryk på Det europæiske Råd, er indført passende sikkerhedsforanstaltninger imod terrorisme og narkotika.
52. Der er allerede nået enighed om Kommissionens forslag om et fælles pas, der dokumenterer enkeltpersoners stilling som statsborger i en medlemsstat. Som et yderligere skridt henimod fjernelse af fysiske kontroller har Kommissionen foreslået, at der indføres et middel til selvidentificering, som vil sætte myndighederne i stand til ved et enkelt blik at sikre, at den pågældende person har ret til fri passage, det såkaldte grønne skilt. Dette forslag er blevet forelagt Rådet, og vil sandsynligvis blive vedtaget i meget nær fremtid.
53. Som bemærket i indledningen til denne del hænger politikontroller ved de indre grænser tæt sammen med de politiske myndigheders berettigede bekymringer i forbindelse med bekæmpelsen af terrorisme, narkotika og kriminalitet. Derfor kan de kun fjernes som en del af en lovgivningsmæssig og administrativ proces, hvorved de overflyttes til fællesskabets forstærkede ydre grænser, og først når samarbejdet mellem de relevante nationale myndigheder forbedres.
54. Kommissionen vil på et tidligt tidspunkt søge at få medlemsstaterne til at forpligte sig til ikke at indføre nye og strengere kontrolforanstaltninger og formalitetskrav ved de indre grænser over for enkeltpersoner.
- Kommissionen vil som et næste skridt foreslå foranstaltninger, der har til formål senest i 1988 fuldstændigt at fjerne kontrol ved udrejse fra en medlemsstat og indrejse i en anden. Denne form for kontrol er allerede i praksis stort set blevet fjernet ved indre grænsepassage ad landevej. Dette skridt vil indebære administrativt samarbejde mellem politimyndighederne og informationsoverførselsnettene, således at politiet i indrejselandet kan udføre kontrol på vegne af politiet i udrejselandet. Et sådant system vil fortsat give beskyttelse i kampen mod terrorisme. Desuden udelukker et sådant system ikke, at der i lufthavne foretages sikkerhedskontrol - i modsætning til identitetskontrol.
55. Kommissionen ønsker senest i 1992 at nå frem til den etape, hvor indrejsekontrollerne også er ophævet for fællesskabsborgere, der kommer fra et andet fællesskabsland. I denne forbindelse vil der blive fremsat forslag om direktiver vedrørende:
- Tilnærmelse af våbenlovgivningen; den manglende kontrol må ikke tilskynde folk til at købe våben i de lande, hvor lovgivningen er mindre restriktiv. Der vil blive fremsat forslag i 1985 med henblik på godkendelse senest i 1988;
  - Tilnærmelse af narkotikalovgivningen: der vil i 1987 blive fremsat forslag med henblik på vedtagelse i 1989;
  - Borgere fra tredjelande: fjernelsen af kontrollen ved de indre grænser vil gøre det nemmere for statsborgere fra tredjelande at rejse fra

een medlemsstat til en anden. Som et første skridt vil Kommissionen senest i 1988 fremsætte forslag om koordinering af bestemmelserne vedrørende bopæl, indrejse og adgang til beskæftigelse, der gælder for statsborgere fra tredjelande. I denne forbindelse kan der opstå problemer i forbindelse med spørgsmålet om tredjelandsborgeres bopælsskifte inden for medlemsstaterne, og disse må tages op til behandling. Senest i 1988 vil der også blive fremsat forslag om foranstaltninger vedrørende asylret og flygtningestatus. Der skal senest i 1990 være truffet beslutninger om disse spørgsmål;

- Visumpolitik: den frie bevægelighed, som visa giver statsborgere fra tredjelande, vil kunne underminere de aftaler, som medlemsstaterne har med tredjelande. Det vil derfor være nødvendigt at gå videre end det eksisterende samarbejde i forbindelse med det politiske samarbejde og udvikle en europæisk politik vedrørende visa. Dette indebærer, at man må ramme den rigtige balance mellem nationale udenrigspolitiske prerogativer og bevarelsen af de nuværende bilaterale aftalers effektivitet. De fornødne forslag bør fremsættes i 1988 og vedtages inden 1990. Der vil også være behov for at fastsætte fælles regler vedrørende udvisning. Det nødvendige forslag, der bør fremsættes i 1989, skal vedtages senest i 1991.

56. Rådets vedtagelse af disse foranstaltninger samt en ændret anvendelse af ressourcerne til at øge kontrollen ved de ydre grænser og øget samarbejde mellem politiet og andre relevante myndigheder inden for medlemsstaterne skulle bevirke, at politikontrollen ved de indre grænser fjernes senest i 1992.

ANDEN DEL: FJERNELSE AF TEKNISKE HINDRINGER

57. Det er ganske vist vigtigt at få fjernet grænsekontrollen, men det er ikke i sig selv nok til at skabe et egentligt fællesmarked. Varer og personer, der bevæger sig inden for Fællesskabet, bør heller ikke møde hindringer inden for de enkelte medlemsstater, når hindringerne ved grænserne er fjernet.
58. Det betyder ikke, at der bør være samme regler overalt, men at såvel varer som personer og selskaber bør være i stand til at bevæge sig frit inden for Fællesskabet. Med forbehold af nogle få afgørende krav, der skal tilgodeses (jf. afsnit 65 nedenfor), bør der være enighed om det grundlæggende princip, at såfremt en vare er lovligt fremstillet og markedsført i én medlemsstat, er der ingen grund til, at den ikke skulle kunne sælges frit over hele Fællesskabet. I virkeligheden er formålene med de nationale lovgivninger vedrørende f.eks. beskyttelse af menneskers sundhed og helbred og af miljøet i langt de fleste tilfælde identiske. Det er ensbetydende med, at de regler og kontrolforanstaltninger, der er indført for at opfylde disse formål, nok kan være udformet på forskellig vis, men i det væsentlige går ud på det samme og derfor normalt bør anerkendes i alle medlemsstaterne, idet man ikke må glemme mulighederne for et samarbejde mellem de nationale myndigheder. Hvad der gælder for varer, gælder også for tjenesteydelser og for personer. Hvis en EF-borger eller et selskab opfylder de krav, der er opstillet for en bestemt aktivitet i en medlemsstat, er der ingen gyldig grund til, at den pågældende EF-borger eller det pågældende selskab ikke skulle kunne udøve sine økonomiske aktiviteter i andre dele af Fællesskabet.
59. Kommissionen er helt klar over, at denne strategi forudsætter en ændring i vaner og traditionelle tankebaner. Der er behov for en radikal holdningsændring, som kan føre til nye og idérige løsninger på de problemer - hvad enten der er tale om reelle problemer eller om skinproblemer - som kan opstå, når der ikke længere er nogen form for grænsekontrol.

I. FRIE VAREBEVÆGELSER

60. De fysiske hindringer, der er omtalt i første del, hæmmer handelsstrømmene og medfører urimelige administrative omkostninger (som i sidste ende skal betales af forbrugeren), medens de hindringer, der er en følge af forskellene i nationale produktregler og standarder, har en dobbeltsidet virkning: De medfører ikke blot ekstra omkostninger, men de fordrejer også produktionsmønstrene, forøger enhedsomkostningerne og lageromkostningerne, vanskeliggør et forretningsmæssigt samarbejde og hæmmer på alle måder oprettelsen af et fællesmarked for industriprodukter. Indtil sådanne hindringer er fjernet, er de europæiske fabrikanter tvunget til i højere grad at koncentrere sig om nationale markeder end om kontinentale markeder og kan ikke drage fordel af de stordriftsbesparelser, som et virkeligt fælles internt marked indebærer. Problemerne vil blive stadig større, såfremt det ikke lykkes at etablere et virkeligt fælles industrimarked, eftersom omkostningerne ved forskning, udvikling og markedsføring af de nye teknologier skal baseres på et hjemmemarked af kontinentale dimensioner, hvis disse teknologier skal have en realistisk mulighed for at tage den internationale konkurrence op.

Behovet for en ny strategi

61. Harmoniseringspolitikken har været hovedhjørnesteinen i Fællesskabets arbejde på dette område i de første 25 år og har givet enestående resultater i retning af etablering af fælles regler for hele Fællesskabet. Men i årenes løb har denne løsningsmodel afsløret en række skavanker, og det er klart, at der ikke kan etableres et ægte fællesmarked inden 1992, hvis Fællesskabet udelukkende baserer sig på artikel 100 i EØF-traktaten. Der vil helt klart fortsat være behov for foranstaltninger byggende på artikel 100, men de vil få mindre betydning, efterhånden som man bliver enig om nye løsningsmodeller, der kan give hurtigere og enklere resultater. I hvert fald er der, for så vidt angår veterinære og phytosanitære kontrolforanstaltninger, i artikel 43 en mulighed for at anvende afstemning med kvalificeret flertal, men Rådet har normalt brugt artikel 100, der forudsætter enstemmighed som supplerende retsgrundlag. Kommissionen finder ikke en sådan holdning rimeligt begrundet. På områder, hvor artikel 100 fortsat må betragtes som værende det eneste hensigtsmæssige instrument, må der findes midler til at få den til at fungere mere smidigt. Det er klart, at det ville være hurtigere og mere effektivt at operere på grundlag af denne artikel, hvis Rådet besluttede, at kravet om enstemmighed ikke skal kunne forhindre fremskridt på områder, hvor de ville kunne opnås uden et sådant krav.
62. Den nye strategi må være sammenhængende, idet den ikke blot skal tage hensyn til målsætningen om, at etablere et fælles marked per se, men også tage sigte på fremtidige målsætninger om opbygning af et ekspanderende og fleksibelt marked. Den skal tage sigte på ikke blot at fjerne tekniske handelshindringer, men på at gøre det på en måde, som kan bidrage til en øget industriel effektivitet og konkurrenceevne, hvilket igen fører til større velstand og øget beskæftigelse.
63. I betragtning af, at Rådet (konklusioner om standardisering, 16. juli 1984) har erkendt, at målsætningerne for de nationale lovgivninger i det væsentlige er samstemmende, ville en gensidig anerkendelse af nationale bestemmelser derfor i princippet være en effektiv strategi til etablering af et fællesmarked på det handelsmæssige område. Denne strategi støttes især af artiklerne 30 - 36 i EØF-traktaten, hvorefter nationale foranstaltninger, som kan få ekstraordinært store eller uberettigede restriktive virkninger på de frie varebevægelser, er forbudt.
64. Men selv om en strategi, der udelukkende bygger på gensidig anerkendelse af nationale bestemmelser, ville fjerne handelshindringerne og føre til oprettelse af et egentligt fællesmarked på det handelsmæssige område, kunne den meget vel vise sig at være utilstrækkelig med henblik på opbygningen af et ekspanderende marked baseret på den konkurrenceevne, som et fælles marked af kontinentale dimensioner giver mulighed for. På den anden side har erfaringerne vist, at alternativet, der går ud på udelukkende at basere sig på harmonisering, dels vil kræve alt for megen lovgivning, dels vil være for langsommelig og for usmidig og forhindre enhver form for innovation. Der er brug for en strategi, der kombinerer det bedste af de to løsningsmodeller, men som først og fremmest giver mulighed for hurtigere fremskridt, end det hidtil har været tilfældet.

Den valgte strategi

65. Kommissionen tager i sine overvejelser hensyn til de tilgrundliggende årsager til tilstedeværelsen af handelshindringer og erkender, at medlemsstaternes lovgivningsmæssige målsætninger vedrørende beskyttelse af befolkningens sundhed og sikkerhed samt beskyttelse af miljøet i det store og hele er samstemmende. Dets harmoniseringsstrategi er baseret på følgende principper:
- i forbindelse med fremtidige initiativer vedrørende det interne marked må der sondres klart mellem de områder, hvor det er afgørende nødvendigt at foretage harmonisering, og de områder, hvor det vil være tilstrækkeligt med en gensidig anerkendelse af nationale bestemmelser og standarder; dette indebærer, at Kommissionen i forbindelse med hvert enkelt harmoniseringsinitiativ afgør, hvorvidt de nationale forskrifter er for vidtgående i relation til de nødvendige krav, der skal tilgodeses og derfor kan betragtes som uberettigede handelshindringer i henhold til EØF-traktatens artikler 30 - 36;
  - lovfæstet harmonisering (rådsdirektiver baseret på artikel 100) vil for fremtiden kun blive anvendt til at fastlægge de vigtigste sundheds- og sikkerhedsmæssige krav, som vil blive obligatoriske i samtlige medlemsstater. Såfremt en vare opfylder disse krav, skal den være omfattet af bestemmelsen om frie varebevægelser;
  - harmoniseringen af standarder inden for industrien gennem udarbejdelse af europæiske standarder vil blive fremmet i videst muligt omfang, men det forhold, at der ikke eksisterer europæiske standarder, skal ikke kunne udnyttes som en hindring for fri bevægelighed. Indtil der er udarbejdet europæiske standarder, skal det gældende princip være gensidig anerkendelse af nationale standarder i overensstemmelse med vedtagne procedurer.
66. Oprettelsen af det interne marked afhænger i første række af medlemsstaternes villighed til at respektere princippet om frie varebevægelser, således som det er fastlagt i traktaten. Dette princip giver Kommissionen ret til at kræve alle uberettigede handelshindringer fjernet. Men det er ikke tilstrækkeligt i de tilfælde, hvor sådanne hindringer er hjemlet i traktaten. På tilsvarende måde vil der være tilfælde, hvor indførelsen af fælles standarder, specielt inden for højteknologisektorerne, vil forbedre og forøge fællesskabsindustriernes internationale konkurrenceevne.

Harmonisering - en ny løsningsmodel

67. Artikel 100 i traktaten giver Rådet beføjelse til på forslag fra Kommissionen og med enstemmighed at lovgive ved hjælp af direktiver om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love, forskrifter og administrative foranstaltninger, som direkte influerer på etableringen af fællesmarkedet eller den måde, hvorpå dette fungerer. Men det har måttet erkendes, at der er visse mangler ved de procedurer, der er fastlagt med henblik på anvendelsen af artikel 100.
68. Den hidtidige praksis med at indarbejde detaljerede tekniske specifikationer i direktiverne har givet anledning til lange forsinkelser, fordi der kræves enstemmighed i Rådets beslutningsproces. For fremtiden vil

den lovfæstede harmonisering på de områder, hvor berettigede divergerende nationale bestemmelser vedrørende beskyttelsen af borgernes og forbrugernes sundhed og sikkerhed eller miljøet har skabt handelshindringer, blive begrænset til fastlæggelse af de vigtigste krav, som en vare skal opfylde for at kunne bevæge sig frit inden for fællesskabet. De tekniske specifikationer for varer, som skal opfylde sådanne lovgivningsmæssige krav, skal være i overensstemmelse med europæiske standarder, der udarbejdes af Comité Européen de la Normalisation (CEN), eller med europæiske standarder for bestemte sektorer (f.eks. elektroteknik og byggeri), der udarbejdes af organisationer som CENELEC, UEATC eller RILEM, som træffer beslutning med kvalificeret flertal.

69. Kommissionen er ved at tage skridt til at styrke disse europæiske standardiseringsorganisationers og - inden for telekommunikationssektoren - CEPT's kapacitet. Dette skal ikke blot opfattes som et nødvendigt supplement til den "nye strategi", men som et vigtigt led i den gradvise erstatning af nationale standarder med europæiske standarder på alle områder.
70. Rådet bør generelt overlade behandlingen af tekniske sager til andre instanser ved i højere grad at benytte sig af sine delegeringsbeføjelser, således som det også anbefales af Det europæiske Råd. Denne mulighed er udtrykkeligt anført i artikel 155 i EØF-traktaten, som også åbner mulighed for en forenklet lovgivningsprocedure. Denne procedure er allerede blevet anvendt med godt resultat i toldspørgsmål og i forbindelse med tilpasning af eksisterende direktiver til den tekniske udvikling. De opmuntrende resultater tyder på, at proceduren bør udvides yderligere.
71. I denne generelle strategi vil der blive lagt særlig vægt på bestemte sektorer som informationsteknologi og telekommunikation, byggeri og levnedsmidler.
- Inden for informationsteknologi og telekommunikation ønsker Kommissionen at fastlægge specifikke regler under hensyntagen til kravene om en langt mere detaljeret og langt hurtigere beslutningsproces for at sikre kompatibilitet, interkommunikation og samarbejde mellem brugere og operatører i hele fællesskabet. Denne sektor henhører normalt under de offentlige myndigheder, specielt post- og telegrafvæsenene. I den forbindelse er det vigtigt, at opgaven så vidt muligt løses i fællesskab, og at de deraf følgende specifikationer (samt dertil svarende afprøvnings- og certificeringsprocedurer) får gensidig anerkendelse fra starten. Der er i de seneste forslag fra Kommissionens side samt den i aftale, der blev indgået i juli 1984 med CEPT, taget hensyn til dette forhold;
  - på grund af det meget store produktudvalg inden for byggesektoren vil Kommissionen fortsætte med at udarbejde europæiske koder for bygninger, således at man sikrer kompatibilitet mellem komponenterne og de strukturer, hvori de skal anvendes. Det er Kommissionens opfattelse, at en sådan foranstaltning i sig selv vil bidrage til liberaliseringsbestrebelse;

- på levnedsmiddelområdet har Fællesskabets lovgivningsvirksomhed hidtil været og vil fortsat være koncentreret om udstedelsen af "horisontale" direktiver indeholdende regler for anvendelsen af tilsætningsstoffer i levnedsmidler, etiketteringsbestemmelser osv., på de områder, hvor det er afgørende nødvendigt at beskytte forbrugernes sundhed og sikkerhed. Kommissionen vil i overensstemmelse med den "nye strategi" og med henstillingerne fra Dooge-komiteen foreslå mere effektive procedurer for gennemførelsen af de på artikel 100 baserede harmoniseringsforanstaltninger på dette område. Denne strategi skal bygge på princippet om, at Kommissionen, som rådgives af Den videnskabelige Komité for Levnedsmidler, får til opgave at udarbejde og administrere de detaljerede og tekniske aspekter af de pågældende direktiver, mens det overlades til Rådet at fastlægge, hvilke grundlæggende sikkerheds- og sundhedskriterier der skal overholdes. I den forbindelse vil Kommissionen inden udgangen af 1985 forelægge Rådet og Europa-Parlamentet en meddelelse, og den vil stille forslag om, at direktiv 83/189/EØF udvides til også at omfatte levnedsmiddelsektoren.

72. Kommissionen finder det vigtigt, at der i samtlige programmer, der udarbejdes med henblik på etablering af et fælles internt marked, tages hensyn til alle involverede parter interesser, dvs. begge parter inden for industrien samt handelen og forbrugerne. Den mener desuden, at sådanne interesser bør inkorporeres i politikken vedrørende arbejdstageres og forbrugeres sundhed og sikkerhed. Det er grunden til, at der er truffet foranstaltninger til at sikre, at forbrugernes repræsentative organer deltager i CEN's og CENELEC's arbejde; og Kommissionen vil med bistand fra Den rådgivende Forbrugerkomité træffe yderligere foranstaltninger til at sikre, at forbrugerne høres.
73. Desuden vil Kommissionen foretage en fornyet gennemgang af alle endnu ikke godkendte forslag med det formål at trække forslag, som må betragtes som værende mindre afgørende, eller som ikke er i overensstemmelse med den nye strategi, tilbage.

Foranstaltninger med det formål at undgå nye hindringer

74. Erfaringen viser, at et lands medlemskab af Fællesskabet ikke altid i tilstrækkelig grad afspejles i den pågældende statsadministrations holdning og tankegang. Når medlemsstaternes regeringer finder, at der af nationale hensyn er behov for nye love eller forskrifter, tager de ikke altid ved udarbejdelsen af de nationale instrumenter automatisk hensyn til fællesskabsdimensionen eller til nødvendigheden af så vidt muligt at undgå vanskeligheder for forbindelserne mellem medlemsstaterne. Det betyder, at man ikke får udnyttet mulighederne for at gennemføre enkle og lidet omkostningsfulde forbedringer.
75. Med det formål at forhindre etableringen af nye hindringer indeholder direktiv 83/189/EØF bestemmelse om, at medlemsstaterne er forpligtet til på forhånd at underrette Kommissionen om alle lovudkast og forslag til standarder vedrørende tekniske specifikationer, som de har til hensigt at indføre på deres eget område. Den medlemsstat, der har givet en sådan underretning, skal derefter stille den endelige vedtagelse af de pågældende bestemmelser i bero, således at Kommissionen og de øvrige medlemsstater kan gennemgå de pågældende udkast og forslag for at fastslå, hvorvidt de indeholder elementer, der vil kunne skabe hindringer for handelen, og i givet fald skride ind i henhold til artikel 30 eller 100.

76. Denne nye "informationsprocedure", som trådte endeligt i kraft den 1.1.1985, er et stort skridt fremad, og har allerede givet gode resultater, fordi man har kunnet forebygge en række potentielle hindringer for de frie varebevægelser mellem medlemsstaterne. Det er derfor nødvendigt, at denne procedure, som endnu ikke dækker samtlige industriprodukter, udvides til også at dække f.eks. levnedsmiddelsektoren og den farmaceutiske sektor. Inden for miljøbeskyttelse kan man nemt gennemføre en tilsvarende forbedring ved at gøre den uformelle aftale om forhåndsunderretning, som har eksisteret siden 1973, bindende.

Gensidig anerkendelse

77. Både Europa-Parlamentet og Dooge-komiteen har i overensstemmelse med Domstolens retspraksis fremhævet princippet om, at varer, der er lovligt fremstillet og markedsført i én medlemsstat, frit skal kunne indføres i en anden medlemsstat. I de tilfælde, hvor harmoniseringen af de nationale bestemmelser og standarder ikke betragtes som afgørende hverken af sundheds- eller sikkerhedshensyn eller af industrielle hensyn, skal hovedreglen være øjeblikkelig og fuld anerkendelse af divergerende kvalitetsstandarder, regler om levnedsmidlers sammensætning osv. Specielt skal salgsforbud ikke kunne baseres udelukkende på det argument, at en importeret vare er fremstillet i overensstemmelse med specifikationer, som adskiller sig fra de specifikationer, der gælder i importlandet. Køberen har ingen forpligtelse til at påvise, at en vare, der er fremstillet i overensstemmelse med de i eksportlandet gældende regler, er ækvivalent med en i importlandet fremstillet vare. Ej heller kan det forlanges, at han lader en sådan vare undergå yderligere tekniske afprøvninger eller certificeringsprocedurer i importlandet. Enhver køber, det være sig grossisten, detailforhandleren eller den endelige forbruger, bør have ret til at vælge sin leverandør i en hvilken som helst del af Fællesskabet uden nogen begrænsninger. Kommissionen vil udnytte alle de beføjelser, den har i henhold til traktaten, specielt artikel 30-36, for at håndhæve dette princip om gensidig anerkendelse.
78. For så vidt angår det særlige spørgsmål om afprøvnings- og certificeringsprocedurer, vil der meget snart blive taget et omfattende initiativ for at få gennemført regler inden for Fællesskabet om gensidig anerkendelse af afprøvninger og certificering for at undgå overflødige dobbelt-afprøvninger, som inden for visse sektorer snarere er en hovedregel end en undtagelse. Initiativet omfatter udarbejdelse af fælles betingelser og regler for god praksis for laboratorier og certificeringsorganer. Disse regler vil blive baseret på de eksisterende regler for god laboratoriepraksis og god fabrikationspraksis, som allerede anvendes i vidt omfang.
79. Den praktiske virkning på længere sigt af vedtagelsen og gennemførelsen af denne nye strategi vil være en begrænsning af den mængde af forskrifter og bestemmelser, som virksomheder, der ønsker at operere i hele Fællesskabet, skal overholde.

Inden for de (derefter mere begrænsede) områder, hvor der stadig vil være behov for harmoniseringsbestemmelser, skal virksomheder nu kun overholde et enkelt sæt af regler i stedet for som tidligere en halv snes sæt af regler, for at deres produkter kan nyde godt af den frie bevægelighed inden for Fællesskabet. På tilsvarende vis vil gennemførelsen af den nye strategi vedrørende standardisering og den øgede anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse af nationale bestemmelser inden for stadig flere områder accelerere beslutningsprocessen og samtidig betyde, at man undgår at skulle føje et ekstra "lag" af EF-regler oven på de nationale bestemmelser.

Nukleare materialer

80. På grund af nukleare materialers særlige karakter er overførsler af sådanne materialer mellem medlemsstaterne underkastet særlige bestemmelser. I november 1984 foreslog Kommissionen en revision af Euratom-traktatens kapitel VI. Dette forslag ville bl.a. sikre, dels at der blev skabt et fælles internt nukleart marked, dels at de pågældende bestemmelser blev bragt i overensstemmelse med fællesskabsretten.

II. OFFENTLIGE INDKØB

81. Offentlige indkøb dækker en væsentlig del af BNP og er stadig præget af en tendens hos de pågældende myndigheder til at holde deres indkøb og aftaler inden for deres eget land. Denne fortsatte opdeling i individuelle nationale markeder er en af de mest åbenbare hindringer for gennemførelsen af et virkeligt internt marked.
82. Den grundlæggende regel, som er indeholdt i artikel 30 ff. i EØF-traktaten, nemlig at varer skal kunne bevæge sig frit inden for fællesmarkedet uden at være undergivet kvantitative restriktioner mellem medlemsstaterne eller foranstaltninger med tilsvarende virkning, gælder fuldt ud for levering af varer til offentlige indkøbsorganer, og det samme gør de grundlæggende regler i artikel 59 ff., der har til formål at sikre fri udveksling af tjenesteydelser.
- Direktiv 70/32/EØF indeholder specifikke bestemmelser med henblik på at bringe diskriminatorisk praksis vedrørende offentlige indkøb til ophør, medens formålet med direktiv 77/62/EØF er at åbne udbudsprocedurerne for EF-dækkende konkurrence. For så vidt angår aftaler om offentlige bygge- og anlægsarbejder, indeholder direktiv 71/305/EØF bestemmelse om samordning af udbudsprocedurerne med det formål at gøre udbudsprocessen transparent for potentielle tilbudsgivere i hele Fællesskabet. Direktiv 71/304/EØF vedrører retten til fri udveksling af tjenesteydelser på dette område.
83. Det fremgår imidlertid af statistikkerne, at direktiverne kun finder minimal anvendelse; mindre end 1 ECU ud af 4 af de offentlige udgifter inden for de områder, der er dækket af samordningsdirektiverne, har været genstand for offentliggørelse i De Europæiske Fællesskabers Tidende og dermed for blot teoretisk EF-dækkende konkurrence.
84. Kommissionen vil indlede drøftelser med medlemsstaterne og via disse med de tilsagnsgivende organer om direktivernes anvendelse. Sådanne drøftelser må baseres på detaljerede undersøgelser af direktivernes gennemførelse og anvendelse i hver enkelt medlemsstat koncentreret om en række centrale områder såsom proceduremæssige detaljer (opsplitning af kontrakter, anvendelse af enkeltudbud), særlige organer (forsvarsmyndighederne, sundhedsmyndighederne, regionale myndigheder) og produkter (datamater, køretøjer, medicinsk udstyr). Desuden vil der blive sat ind på at forbedre kvaliteten og tempoet for offentliggørelsen af udbud og især for at udvikle det elektroniske offentliggørelsessystem, TED (Tenders Electronic Daily).

85. For at tilskynde til en større åbning af udbud om offentlige aftaler, er det påtrængende nødvendigt at forbedre direktiverne med henblik på øget transparens. Der bør først og fremmest lægges vægt på at få gennemført et system med forhåndsmeddelelser, øget anvendelse af enkeltudbudsprocedurer, offentliggørelse af tilsagnene samt forbedring af statistikernes kvalitet og frekvens. I betragtning af det store antal aftaler, der ligger under de nuværende grænser for direktivernes anvendelsesområde, forekommer det desuden hensigtsmæssigt at revidere disse grænser. Endelig vil en mere eksplicit indsats fra Kommissionens side for at håndhæve de eksisterende lovbestemmelser øge troværdigheden af Fællesskabets bestræbelser for at nedbryde de psykologiske barrierer, der eksisterer i forbindelse med grænsepassage.
86. Fire større sektorer - energi, transport, vandforsyning og (hvor det drejer sig om indkøbsaftaler) telekommunikation - er på nuværende tidspunkt ikke omfattet af direktiver. Da det er klart, at direktivernes rækkevidde må udvides inden 1992, kræves der en yderligere indsats, idet der må tages hensyn til det forhold, at nogle af de tilsagnsgivende organer inden for disse sektorer henhører under det offentlige, medens andre er private organer. Valget mellem at gennemføre en indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning ved hjælp af direktiver og/eller at anvende konkurrencereglerne i artikel 85, 86 og 90 i EØF-traktaten, i visse tilfælde kombineret med en i begyndelsen mere pragmatisk fremgangsmåde, således som man har forsøgt det inden for telekommunikationssektoren. Kommissionen vil fremkomme med forslag inden udgangen af 1987.
87. En EF-dækkende liberalisering af de offentlige indkøb inden for det offentlige serviceområde er af afgørende betydning for den europæiske økonomis fremtid. EØF-traktatens artikel 58 har fuld gyldighed, men på nuværende tidspunkt er kun aftaler om bygge- og anlægsarbejder dækket af direktiv 71/305/EØF, medens indkøbsaftaler kan omfatte eventuelle tjenesteydelser, såfremt værdien af sådanne tjenesteydelser ikke overstiger værdien af selve varerne. Denne begrænsning bør fjernes, således at adgangen til offentligt finansierede aftaler om levering af tjenesteydelser, f.eks. sådanne, som har forbindelse med byggeindustrien, også åbnes for leverandører fra andre medlemsstater. Der eksisterer ligesåvis visse tjenesteydelser inden for området for ny teknologi (jf. afsnit 113-123 nedenfor), der kræver et stort marked af kontinentale dimensioner, for at deres potentiel kan udnyttes fuldt ud. F.eks. kan nævnes alle former for databehandling, som er et område, hvor en eventuel strategi vedrørende offentlige indkøb vil få stor betydning. Omdannelsen af indkøbsaftaler til aftaler om levering af tjenesteydelser er allerede ved at få indvirkning på indkøbsdirektivets rækkevidde, hovedsagelig på datamat-området. Kommissionen vil fremkomme med forslag inden 1987, hvorefter Rådet skulle kunne træffe beslutning senest i 1988.

III. FRI BEVÆGELIGHED FOR ARBEJDESTAGERE OG SELVSTÄNDIGE ERHVERVSDRIVENDE:
ET NYT INITIATIV TIL FORDEL FOR EF-BORGERNE

- 88. Kommissionen anser det for værende af afgørende betydning, at de hindringer, der stadigvæk findes i Fællesskabet for selvstændige erhvervsdrivendes og arbejdstageres frie bevægelighed, fjernes inden 1992. Den er af den opfattelse, at borgerne i Fællesskabet frit skal have mulighed for at udøve deres erhverv overalt i Fællesskabet, hvis de ønsker noget sådant, uden at være forpligtet til at overholde en række formaliteter, der i sidste instans vil kunne afholde dem fra at rejse fra et land til et andet.
- 89. Hvad arbejdstagerne angår, skal det fremhæves, at den frie bevægelighed næsten er fuldstændig gennemført, og at Domstolens retspraksis begrænser medlemsstaternes offentlige myndigheders ret til at reservere stillinger til medlemsstatens egne statsborgere. Der foreligger dog stadigvæk en række problemer, og Kommissionen agter at fremsætte de nødvendige forslag til fjernelse af de sidste hindringer for vandrende EF-arbejdstageres frie bevægelighed og ophold. Endvidere agter Kommissionen at træffe foranstaltninger til at fjerne de besværlige administrative procedurer, der er knyttet til erhvervelse af opholdstilladelser. Kommissionen har allerede fremlagt et forslag vedrørende beskatning af disse arbejdstagere og deres familier. Det væsentligste problem i denne forbindelse er beskatningen af lønmodtagere, der er bosiddende i en medlemsstat, og som har deres indtægt i en anden medlemsstat (dette vedrører især grænsearbejdere).
- 90. Kommissionen vil fortsat gøre en indsats for hurtigst muligt at få vedtaget og gennemført sit forslag vedrørende sammenlignelighed mellem erhvervsuddannelsesbeviser, som har til formål at sikre, at man lettere kan sammenligne erhvervs kvalifikationsbeviser. Dette mål skulle i praksis være nået i 1988, således at det bliver muligt at iværksætte anden fase før 1990. Denne fase omfatter indførelsen af et europæisk "erhvervsuddannelsespas", der tjener som bevis for, at indehaveren er i besiddelse af en specifik erhvervskompetence.
- 91. Hvad de selvstændige erhvervsdrivendes etableringsret angår, er der kun sket få fremskridt, først og fremmest på grund af de vanskeligheder, der er forbundet med bestræbelserne for at harmonisere erhvervs kvalifikationer. Disse bestræbelser har imidlertid resulteret i, at der i stort omfang er blevet gennemført fri bevægelighed for personer inden for sundhedssektoren. På grund af de forsinkelser, der tidligere har fundet sted inden for dette felt, gav Det europæiske Råd udtryk for sit ønske om at fremme sådanne foranstaltninger, der i praksis kunne forbedre EF-borgernes hverdag. På mødet i Fontainebleau slog Det europæiske Råd således især til lyd for indførelse af en generel ordning med gensidig anerkendelse af afgangsbeviser fra universiteter. Det er Kommissionens holdning at der i overensstemmelse med denne filosofi bør indføres gensidig anerkendelse af lærlinguddannelsen.
- 92. I marts i år fremlagde Adonnino-udvalget en foreløbig rapport, der indeholder en række retningslinjer herom, og Kommissionen er blevet anmodet om at udmønte disse i konkrete forslag.
- 93. Kommissionen vil derfor - med det formål at fjerne hindringerne for etableringsretten - og efter at have godkendt konklusionerne i Adonnino-rapporten i indeværende år forelægge Rådet et udkast til et rammedirektiv om en generel ordning for anerkendelse.

De væsentligste elementer i denne ordning bliver princippet om gensidig tillid mellem medlemsstaterne, princippet om sammenlignelighed mellem de forskellige universitetsstudier i medlemsstaterne, gensidig anerkendelse af universitetsgrader og afgangsbeviser uden forudgående harmonisering af betingelserne for adgang til og udøvelsen af liberale erhverv samt udvidelse af den generelle ordning til også at omfatte lønmodtagere. Endelig skal der være mulighed for at kompensere for eventuelle forskelle i uddannelserne i de forskellige medlemsstater gennem erhvervserfaring.

94. Endelig må de foranstaltninger, der sikrer den frie bevægelighed for personer, ikke begrænses til kun at omfatte arbejdstagere. Kommissionen agter derfor at øge sin støtte til samarbejdsprogrammer mellem de videregående uddannelsesinstitutioner i de forskellige medlemsstater med det formål at fremme studentermobiliteten og at lette den akademiske anerkendelse af universitetsgrader og afgangsbeviser samt at hjælpe de unge, i hvis hænder Fællesskabets økonomiske fremtid ligger, til at tænke i europæiske baner. Sidst på året agter Kommissionen at fremsætte nye forslag herom, bl.a. vedrørende en fællesskabsordning for stipendier til studerende, der ønsker at gennemføre en del af deres studier eller at erhverve relevant erhvervserfaring i en anden medlemsstat.

IV. ET FÆLLES MARKED FOR TJENESTEYDELSER

95. Ifølge Kommissionens opfattelse er det ikke nogen overdrivelse at betragte gennemførelsen af et fælles marked for tjenesteydelser som en af de væsentligste betingelser for genskabelsen af økonomisk fremgang. Udveksling af tjenesteydelser er lige så vigtig for Fællesskabets økonomi som udveksling af varer. De mange forskellige aktiviteter, der kan klassificeres som "tjenesteydelser", samt den omstændighed, at de personer, der udfører tjenesteydelser, ikke synes at være klar over, at de har fælles interesser på dette område, er to grunde til, at tjenesteydelseernes rolle og betydning i så lang tid har været undervurderet. En anden grund her til er den omstændighed, at mange tjenesteydelser tidligere blev udført af industrien, hvorimod man nutildags kan konstatere, at der er en tendens til at oprette specialiserede virksomheder eller enheder for tjenesteydelser. Trods bestemmelserne i traktatens artikel 59 og 62 er der blevet gjort langt færre fremskridt med hensyn til friheden til at udføre tjenesteydelser på tværs af de indre grænser end med hensyn til frie varebevægelser. Dette er så meget mere beklageligt som specialiseringen og den hastige vækst inden for nye former for tjenesteydelser i høj grad har bidraget til at vise, hvilke muligheder for vækst og jobskabelse, der foreligger inden for servicesektoren generelt.
96. Det er tilstrækkeligt at anføre to eksempler for at vise de muligheder, der foreligger, og for at fremhæve den risiko, der består for at Fællesskabet kan miste terræn i forhold til de større handelskonkurrenter, hvis det ikke formår at træffe tilstrækkeligt vidtrækkende foranstaltninger.
97. For det første udgjorde den private og den offentlige del af servicesektoren i 1982 allerede 57% af værditilvæksten i Fællesskabets økonomi, hvorimod industriens bidrag er faldet til under 26%. For det andet viser

en sammenligning af beskæftigelsesmulighederne i de forskellige sektorer i perioden 1973-1982, at der har været et konstant fald i beskæftigelsen inden for industrien, der blev endnu voldsommere efter 1979/80. I modsætning hertil blev der i den samme periode oprettet mere end 5 millioner jobs i Fællesskabets private servicesektor. Dette tal, der virker imponerende, når man betragter det isoleret, er imidlertid betydeligt mindre end det tilsvarende tal for USA (13,4 millioner) og endog for Japan (6,7 millioner). Et andet forhold, der vækker bekymring, er den omstændighed, at denne tendens inden for Fællesskabet, i modsætning til hvad der er tilfældet for Fællesskabets vigtigste konkurrenter, gradvis er faldet siden 1980 som et resultat af den økonomiske afmatning.

98. Skønt friheden til at udføre tjenesteydelser i Fællesskabet har haft direkte gyldighed siden udgangen af overgangsperioden, således som Domstolen har fastslået det i Van Binsbergen-dommen, har virksomheder og enkeltpersoner endnu ikke formået at udnytte denne frihed i fuldt omfang.
99. Kommissionen er derfor af den opfattelse, at man hurtigt bør åbne hele markedet for tjenesteydelser. Dette gælder både for de nye områder for tjenesteydelser som f.eks. teleinformation og audiovisuelle tjenesteydelser, men også de såkaldt traditionelle tjenesteydelser (der også undergår en hastig udvikling) som f.eks. transport, bankvæsen og forsikring, som, hvis de udnyttes rigtigt, kan komme til at spille en væsentlig rolle som støtte for industri og handel.

"Traditionelle" tjenesteydelser

100. Eftersom Fællesskabet i alt for lang tid har undladt at drage fordel af de muligheder, der findes inden for dette område, er det nu af afgørende betydning, at man åbner det interne marked for de traditionelle tjenesteydelser, bl.a. bankvæsen, forsikring og transport. Kommissionen ønsker på dette sted at understrege, at de nødvendige forslag til at åbne disse to sektorer allerede er blevet fremlagt, men at man stadig afventer Rådets afgørelse. Rådet bør derfor træffe de nødvendige afgørelser som anført i den tidsplan, der skal gennemføres frem til 1990.

Finansielle tjenester

101. Liberalisering af finansielle tjenester samt af kapitalbevægelser er vigtige skridt hen imod en europæisk finansiell integration og en udvidelse af det interne marked.
102. Hovedvægten lægges nu i stadig større grad på fri bevægelighed for "finansielle produkter", der er blevet endnu nemmere på grund af den teknologiske udvikling. Man kan til en vis grad drage en sammenligning mellem den holdning, som Kommissionen anlagde efter "Cassis de Dijon"-dommene vedrørende industri- og landbrugsprodukter, og det, der nu skal gøres med hensyn til forsikringspolicer, boligopsparingskontrakter, forbrugerkredit, deltagelse i kollektive investeringsplaner, osv. Kommissionen er af den opfattelse, at det skal være muligt at lette udvekslingen af sådanne "finansielle produkter" på EF-plan gennem en minimal koordinering af forskellige regler (især hvad angår autorisation, finansielt tilsyn og omorganisering, likvidation osv.) som grundlag for gensidig anerkendelse blandt medlemsstaterne af de enkelte medlemsstaters bestræbelser for at sikre offentlighedens interesser.

103. En sådan harmonisering bør, især hvad tilsynet med igangværende aktiviteter angår, styres af princippet om "hjemlandskontrol". Dette betyder, at den væsentligste opgave med at føre tilsyn med finansinstitutter overdrages til de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor finansinstituttet har hjemsted; disse myndigheder skal således have tilsendt alle de oplysninger, der er nødvendige for at føre tilsyn. Myndighederne i den medlemsstat, der er målet for tjenesteydelsen, vil selv om de ikke er blevet frataget al myndighed, dog kun komme til at spille en sekundær rolle. Der bør gennemføres en mindsteharmonisering med hensyn til standarder for tilsyn, skønt nødvendigheden af at nå frem til enighed herom ikke må give anledning til yderligere forsinkelser i gennemførelsen af de nødvendige afgørelser, der allerede skulle have været truffet.
104. Hvad kreditinstitutter (især banker) angår er man for øjeblikket i fuld gang med at gennemføre disse principper i overensstemmelse med følgende retningslinjer:
- de standarder for finansiel stabilitet, som kreditinstitutter skal opfylde, og de ledelsesprincipper, som de skal anvende (f.eks. vedrørende deres egne midler, solvens- og likviditetsforholdstal, kontrol med store engagementer), er ved at blive nøje koordineret;
  - de bestemmelser, der står anført i fjerde og syvende selskabsdirektiv om årsregnskaber og konsoliderede regnskaber, er ved at blive tilpasset kreditinstitutsektoren;
  - man er endvidere ved at koordinere de betingelser, der skal opfyldes af institutter, der søger adgang til markederne, samt de foranstaltninger, der skal iværksættes på fællesskabsplan, når der er tale om omorganisering eller likvidation af et institut i tilfælde af en krisesituation;
  - på et mere specifikt område arbejder Kommissionen for en gensidig anerkendelse af de finansielle teknikker, som realkreditinstitutter anvender, samt af de regler, der gælder for tilsyn med sådanne institutter.
105. Hvad forsikringsvirksomheder angår, foregår der allerede en koordinering af bestemmelserne og fremgangsmåderne for tilsyn med sådanne virksomheder, især med hensyn til deres finansielle stabilitet; dette finder sted på basis af direktiverne, der blev vedtaget i 1973 (direkte forsikringsvirksomhed bortset fra livsforsikring) og i 1979 (direkte livsforsikringsvirksomhed) for at lette udøvelsen af etableringsretten. Der er endvidere i længere tid foregået et tæt samarbejde mellem de tilsynsførende myndigheder. Man er således klar til indførelse af fri udveksling af tjenesteydelser på tværs af landegrænserne, der derfor ikke skulle udgøre noget uoverstigeligt problem, især ikke eftersom direktivet af 11. maj 1960 liberaliserer kapitalbevægelser med hensyn til præmier og ydelser i forbindelse med alle former for forsikring. Det skal dog fremhæves, at Rådet endnu mangler at vedtage et direktiv, hvorefter udførelsen af frie tjenesteydelser lettes i forbindelse med direkte forsikringsvirksomhed bortset fra livsforsikring, gennem en nøje angivelse af den rolle, som de forskellige tilsynsførende myndigheder skal spille i forbindelse med transaktioner på tværs af landegrænserne. I den kommende tid vil det endvidere blive nødvendigt at foretage en grundig undersøgelse af de aspekter vedrørende fri udveksling af tjenesteydelser, der især angår livsforsikring.

106. Inden for værdipapirsektoren er formålet med at koordinere de bestemmelser, der gælder for institutter for kollektiv investering i værdipapirer, at yde en ensartet beskyttelse for investorer for så vidt angår sådanne andelsbeviser, der er blevet udstedt af kollektive investeringsinstitutter uden hensyntagen til den medlemsstat, i hvilken dette institut er beliggende. Når først investeringsinstituttet er blevet godkendt af myndighederne i hjemlandet, kan instituttet frit markedsføre sine andelsbeviser i hele Fællesskabet, uden der behøves at tillades yderligere kontrol. Dette direktiv er således et eksempel på anvendelse af princippet om "hjemlandskontrol". Den gensidige anerkendelse vil blive muliggjort gennem en koordinering af de beskyttelsesforanstaltninger, som det pågældende finansielle produkt giver mulighed for at anvende.

107. Bortset fra forslaget vedrørende kollektive investeringsinstitutter mangler der stadig at blive udført en del arbejde for at sikre, at værdipapirmarkedene fungerer tilfredsstillende og i investorernes interesser.

Det arbejde, der for øjeblikket foregår med at oprette et fælles europæisk værdipapirmarked på grundlag af Fællesskabets børser, har også stor betydning for oprettelsen af det interne marked.

Formålet hermed er at nedbryde de barrierer, der findes mellem børserne, og at oprette et fællesskabsdækkende system for handel med værdipapirer af international interesse.

Målet er at oprette en elektronisk sammenkobling mellem børserne, således at børsmæglerne kan udføre ordrerne på den børs, der giver de bedst mulige betingelser for deres kunder. En sådan sammenkobling vil i høj grad øge omsætningen og aktiviteten i øvrigt på Fællesskabets børser og vil give dem mulighed for at konkurrere bedre, ikke blot med børser uden for Fællesskabet, men også med uofficielle og ukontrollerede markeder inden for Fællesskabet.

Transport

108. Retten til at udføre tjenesteydelser på transportområdet i hele Fællesskabet er et vigtigt led i den fælles transportpolitik som anført i traktaten. Det skal understreges, at transportområdet tegner sig for mere end 7% af Fællesskabets bruttonationalprodukt, og at udviklingen af et frit marked inden for denne sektor vil få betydelige økonomiske følger for industri og handel. Den afgørelse, som Domstolen for nylig traf i den sag, som Europa-Parlamentet havde anlagt mod Rådet for at undlade at træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af den fælles transportpolitik (Sag 13/83), er en understregning af det nødvendige i at gøre fremskridt på dette felt.

109. Ud over de foranstaltninger, der allerede er blevet nævnt i forbindelse med afskaffelse af grænsekontrol inden for landevejstransport, kræver en fuld udbygning af det interne marked, følgende foranstaltninger på transportområdet:

- Med hensyn til godstransport ad landevej mellem medlemsstaterne skal der gennemføres en gradvis afvikling af en række kvantitative restriktioner (kvoter), og der skal indføres bestemmelser for de vilkår på hvilke virksomheder der ikke er hjemmehørende i en given medlemsstat, har

tilladelse til at udføre transporttjenesteydelser (intern trafik) i denne medlemsstat; disse bestemmelser skal være indført senest ved udgangen af 1988.

- Med hensyn til personbefordring ad landevej vil der senest ved udgangen af 1989 være indført fri udveksling af tjenesteydelser på dette område.
  - Med hensyn til international godstransport ad indre vandveje skal der indføres fri udveksling af tjenesteydelser på de områder, hvor den endnu ikke findes. Der vil, om nødvendigt, blive indført bestemmelser for de vilkår, på hvilke virksomheder, der ikke er hjemmehørende i en given medlemsstat, har tilladelse til at udføre tjenesteydelser vedrørende transport ad indre vandveje (intern trafik) i denne medlemsstat. Begge foranstaltninger skal træde i kraft senest ved udgangen af 1989.
  - Senest ved udgangen af 1986 skal den frie udveksling af tjenesteydelser inden for Fællesskabet på søtransportområdet være gennemført, idet der dog i en begrænset periode kan blive tale om at gennemføre en gradvis afskaffelse af visse former for restriktioner.
  - På lufttransportområdet bliver det inden 1987 nødvendigt at give mulighed for større frihed mellem luftfartsselskaberne i de forskellige medlemsstater. Dette vil især medføre en ændring af ordningen for fastsættelse og godkendelse af tariffer samt et indgreb i regeringernes ret til at begrænse kapaciteten og adgangen til markedet.
110. Hvis foranstaltningerne vedrørende den fælles transportpolitik skal være gennemført inden for de frister, der er nævnt i det foregående, vil det medføre, at Rådet træffer afgørelser herom senest ved udgangen af december 1985 (for så vidt angår flytakster og visse aspekter af søtransportområdet), senest ved udgangen af juni 1986 (for så vidt angår de resterende områder inden for luftfart og søfart), og endelig senest ved udgangen af december 1986 (for så vidt angår landevejstransport, indre vandveje og buskørsel).
111. Dersom Rådet ikke kommer videre med hensyn til vedtagelsen af de foreslåede forordninger vedrørende gennemførelse af konkurrenceregler for luft- og søtransport, agter Kommissionen i medfør af EØF-traktatens artikel 89 at træffe en beslutning vedrørende de foreliggende overtrædelser og at bemyndige medlemsstaterne til at træffe de nødvendige modforanstaltninger på de vilkår og i den nærmere udformning, som den fastsætter.
112. Alle disse foranstaltninger er kun en del af den fælles transportpolitik, der også omfatter andre foranstaltninger (f.eks. statsstøtte, forbedring af finansieringen af jernbaner, harmonisering inden for vejsektoren, infrastrukturplanlægning og -investering), som ikke har direkte forbindelse med det interne marked, men som er væsentlige elementer i denne politik.

Nye teknologier og tjenesteydelser

113. Udviklingen af nye teknologier har ført til skabelse og udvikling af nye former for tjenesteydelser, der rækker ud over landegrænserne, og som er begyndt at spille en stadig større rolle i økonomien. Imidlertid kan disse tjenesteydelser først blive udviklet i fuld omfang, når de kan tages i anvendelse på et stort marked, hvor der ikke findes nogen hindringer. Dette gælder både audiovisuelle tjenesteydelser, informations- og databehandling samt datastøttet salg og distribution.

114. Herudover ønsker Kommissionen at understrege, at et marked uden hindringer på fællesskabsplan medfører, at der oprettes en række telekommunikationsnet med fælles standarder.
115. Hvad de audiovisuelle tjenesteydelser angår bør målet for Fællesskabet være at søge at indføre et enkelt fællesskabsdækkende radio- og TV-spredningsnet. Radio- og TV-spredning er et væsentligt led i kommunikationsindustrien, som man forventer meget hurtigt vil udvikle sig til en nøglesektor i fællesskabets økonomi og som vil få en afgørende indflydelse på EF-industriernes fremtidige konkurrenceevne på det interne marked.
116. I henhold til traktatens mål om oprettelse af et fælles marked for tjenesteydelser bør alle, der sender og retransmitterer udsendelser og som modtager dem, om det ønskes, være i stand til at gøre dette på et fællesskabsdækkende grundlag. Denne frihed går hånd i hånd med retten til informationsfrihed på tværs af landegrænserne.
117. Som et resultat af den udvikling, der har fundet sted inder for radio- og TV-spredning, hovedsagelig i nationalt regie, er der nu opstået en række aktuelle og potentielle juridiske vanskeligheder for personer og virksomheder, der ønsker at udvide radio- og TV-spredningen på tværs af medlemsstaternes landegrænser. Disse hindringer består hovedsagelig af forskellige begrænsninger med hensyn til, i hvilket omfang programmerne må indeholde reklamer; andre problemer vedrører copyright-rettigheder og lignende rettigheder i forbindelse med tilladelse til retransmission via kabel af udsendelser til de enkelte medlemsstater. På grundlag af Kommissionens grøn bog om etableringen af det fælles marked for radio- og TV-spredning, specielt ved satellit- og kabelføring, der blev vedtaget i maj 1984, må der gennemføres en række foranstaltninger for at skabe et fællesskabsdækkende sendeområde. For at nå dette mål agter Kommissionen som et første skridt at fremlægge en række forslag herom i 1985. Rådet bør træffe en afgørelse før udgangen af 1987.
118. Informationsmarkedet gennemgår ligeledes for øjeblikket vidtrækkende ændringer som et resultat af indførelsen af nye informationsteknologier. Disse ændringer skyldes først og fremmest:
- den næsten eksponentielle vækst i mængden af foreliggende information;
  - den stadigt voksende hastighed, hvormed ny information bliver uaktuel;
  - den kraftige udbredelsestendens for information på tværs af landegrænser;
  - og indførelsen af nye informationsteknologier.
119. Information som sådan og informationstjenesteydelser bliver gradvis værdifulde varer, der i stadig større omfang udbydes på markedet, hvis rolle inder for industri og handel som primære ressourcer er voksende. En åbning af markedet på dette område trænger sig derfor mere og mere på. Andre varemærker er desuden i stadig højere grad afhængige af, at den nødvendige information foreligger og kan videreendes. Men som vare betragtet har information en række specifikke egenskaber, der skaber vanskeligheder.
120. Udbygningen af informationsmarkedet har fundet sted gennem en række programmer, som Rådet vedtog den 27. juli 1981 og den 27. november 1984. Den nuværende række programmer skal gennemgå en midtvejspunkt og i løbet af 1 år. Men et internt marked, der virker til alles tilfredshed, kræver

mere. Som Det europæiske Råd har erkendt, er det nødvendigt at iværksætte en fælles politik og strategi, inden for rammerne af hvilke man kan opbygge en gennemskuelig styring og klare regler. Kommissionen har udsendt et debatoplæg herom og agter at følge dette op med en række relevante forslag og retningslinjer i perioden 1985-1987.

121. Det europæiske salgs- og distributionssystem vil også blive udsat for en gennemgående teknologisk ændring. Gennem teledata i hjemmet bliver det muligt at bestille varer direkte fra en virksomhed, hvilket betyder en revolutionering af de traditionelle distributionskanaler, samtidig med at man opnår en større gennemsigtighed på markedet. Disse nye teknologier, som vil medføre vedtagelse af en række passende forbrugerbeskyttelsesforanstaltninger, kan føre til øget kommerciel aktivitet i Fællesskabet, især inden for postordresektoren.
122. Datastyrede banktransaktioner vil også virke fremmende for information og salg. De nye betalingskort (memory-cards, on-line-cards) vil sandsynligvis gradvis erstatte de eksisterende checks og kreditkort. Skønt der allerede findes en aftale om hjemmeteledata-udstyrs kompatibilitet inden for EF, findes der ikke nogen lignende aftale for fremstilling af de nye kort.
123. Kommissionen agter at fremsætte forslag om de fælles tekniske data, der skal være gældende for de maskiner, der skal benyttes til fremstillingen af de nye betalingskort, således at de bliver ens i hele Fællesskabet. I overensstemmelse med Fællesskabets konkurrenceregler vil Kommissionen også søge at fremme indgåelse af aftaler på EF-plan mellem banker, handlende, producenter og forbrugere om systemkompatibilitet, netsammenkobling, brugerregler og/eller takster.

V. KAPITALBEVÆGELSER

124. En mere omfattende liberalisering af kapitalbevægelserne i Fællesskabet skal tjene tre formål:
125. For det første må den endelige udbygning af et stort internt marked nødvendigvis have en finansiell dimension. Varers, tjenesteydelsers og personers frie bevægelighed må også betyde, at firmaer og privatpersoner overalt i Fællesskabet har adgang til effektive finansielle tjenesteydelser. Effektiviteten af harmoniseringen af nationale bestemmelser vedrørende finansielle mellemmands og markeders aktiviteter vil blive stærkt begrænset, hvis de tilsvarende kapitalbevægelser fremdeles omfattes af restriktioner.
126. For det andet må det understreges, at monetær stabilitet i betydningen det almindelige prisniveau og valutakursrelationer er en væsentlig forhåndsbetingelse for, at det interne marked kan fungere og udvikle sig på rette måde. I den forbindelse må foranstaltninger til opnåelse af friere kapitalbevægelse gennemføres parallelt med de skridt, der tages til at styrke og udvikle Det europæiske monetære System. Valutakursstabilitet og konvergens i medlemsstaternes økonomiske politik bidrager til en gradvis fjernelse af hindringerne for frie kapitalbevægelser; omvendt fører større finansiell frihed til større disciplin med hensyn til gennemførelse af den økonomiske politik.

127. For det tredje vil afskaffelse af de finansielle markeders adskillelse forstærke den økonomiske udvikling i Fællesskabet ved fremme af den optimale allokering af europæisk opsparing. Opgaven er at indføre et integreret finansielt system, der er tiltrækkende og konkurrencedygtig for erhvervs-kredse i og uden for Fællesskabet.
128. Et antal medlemsstater har måttet anvende de i traktaten indeholdte beskyttelsesklausuler (artikel 73 og 108, stk. 3) for at opretholde eller genindføre restriktioner for kapitalbevægelser, som i princippet er liberaliseret i henhold til fællesskabsretten. Kommissionens holdning til beskyttelsesklausulerne vil fremover hvile på følgende kriterier:
- bemyndigelse til at anvende beskyttelsesforanstaltninger skal gælde for en begrænset periode;
  - foranstaltningerne skal periodisk tages op til fornyet overvejelse og gradvis afvikles efterhånden som de vanskeligheder, der oprindeligt gav anledning til deres indførelse, bliver mindre;
  - der bør opnås enighed om ikke at anvende beskyttelsesklausulerne på kapitalbevægelser, som er for kortfristede til, at de kan anses for spekulative og som mest direkte har forbindelse med varers, tjenesteydelsers og personers frie bevægelighed.
129. Generelt set bevæger kapital sig imidlertid nu friere end i slutningen af halvfjerdserne. Det forenede Kongerige afskaffede enhver form for valuta-kontrol i 1979 og de i Danmark gældende ordninger er nu i overensstemmelse med de gældende fællesskabsregler. I december 1984 bemyndigede Kommissionen Frankrig, Italien og Irland til i forskellig grad efter ovennævnte kriterier at bibeholde restriktioner for visse kapitalbevægelser. Ved disse beslutninger blev der taget hensyn til de foranstaltninger, som de franske og italienske myndigheder havde truffet med henblik på at lempe sådanne restriktioner. Disse undtagelser er blevet forlænget for en begrænset periode.
130. I modsætning til traktatens bestemmelser vedrørende fri handel med varer og tjenesteydelser finder princippet om frihed for kapitalbevægelser ikke direkte anvendelse. Ethvert skridt mod en sådan frihed indebærer en udvidelse, via direktiver, af de fællesskabsforpligtelser, der sidst blev vedtaget i 1960 og 1962. Følgende to mål skal forfølges med henblik på at tilvejebringe denne udvidelse:
- der skal træffes foranstaltninger til harmonisering af de betingelser, under hvilke kapitalformidlere driver virksomhed og dermed til fremme af udviklingen af et fælles marked for finansielle tjenesteydelser. Med henblik herpå behandler Rådet i øjeblikket et forslag til direktiv om liberalisering af transaktioner med certifikater, der er udstedt af kollektive investeringsforetagender og som repræsenterer omsættelige værdipapirer. Et lignende liberaliseringsforslag vil til sin tid blive nødvendigt på realkreditområdet, og

der skal ske en tilpasning af fællesskabsforpligtelser til ændringer i finansieringsteknikkens former og således forbedre de operationsmetoder, som efterhånden har fået stigende betydning. På fællesskabsniveau må der træffes foranstaltninger til liberalisering af sådanne operationer som emission, placering og erhvervelse af værdipapirer, som repræsenterer risikobehæftet kapital, transaktioner i værdipapirer, emitteret af Fællesskabets institutioner og langfristede handelskreditter.

131. Ud over det ansvar, som fællesskabsorganerne har for at skabe og administrere en rammelovgivning for liberaliseringen af kapitalbevægelser, må de træffe foranstaltninger til en gradvis liberalisering af alle transaktioner af fællesskabsinteresse.
132. Kommissionen har til hensigt at udvide tilsynet med foranstaltninger vedrørende valutakontrol, som, selv om de ikke krænker fællesskabsforpligtelserne til at liberalisere kapitalbevægelser ikke desto mindre udgør en potentiel hindring for betalinger, der vedrører den normalt liberaliserede handel med varer og tjenesteydelser samt kapital. Kommissionen har allerede som opfølgning af Luisi Carbone-dommen fra 31.1.1984 underrettet medlemsstaterne om begrænsningerne for den kontrol, som de må anvende. Fra 1992 skulle alle tilbageværende valutakontrolforanstaltninger udføres på anden måde end som grænsekontrol.

VI. SKABELSE AF EGENE BETINGELSER FOR INDUSTRIELT SAMARBEJDE

133. Det er klart, at fjernelse af indre grænser og indførelse af frie vare- og kapitalbevægelser samt fri adgang til at præstere tjenesteydelser er fundamentale forudsætninger for skabelsen af et internt marked. Ikke desto mindre må fællesskabsbestræbelserne gå videre og skabe et klima eller en række betingelser, der kan begunstige udviklingen af et samarbejde mellem virksomheder. Et sådant samarbejde vil styrke det interne markeds industrielle og kommercielle mønster, navnlig for så vidt angår små og mellemstore virksomheder, som netop på grund af deres størrelse er særligt følsomme over for deres omgivelser i al almindelighed.
134. Trods de fremskridt, som er gjort med henblik på at skabe et sådant klima er samarbejde mellem de forskellige medlemsstaters virksomheder stadig hæmmet af urimelige lovmæssige, fiskale og administrative problemer, hvortil kommer tilfældige hindringer, som mere er en afspejling af mentale indstillinger og vaner. Det er imidlertid Kommissionens opgave at forhindre konkurrencefordrejninger som følge af markedsopdelinger gennem aftaler om forretningspraksis eller som følge af skjult støtte fra offentlige midler. Kommissionen vil også fortsat anvende konkurrencereglerne ved at tillade samarbejde mellem virksomheder, som kan stimulere det tekniske og økonomiske fremskridt inden for et samlet marked.
135. Kommissionen vil også forsøge at sikre, at Fællesskabets budgetmæssige og finansielle faciliteter yder deres fulde bidrag til udviklingen af større samarbejde mellem virksomheder i de forskellige medlemsstater. Den vil søge at

styre fremtidige forskningsprogrammer i denne retning, både på det tekniske og på det økonomiske stadium. På konkurrencestadiet og når det drejer sig om pilot- eller demonstrationsprojekter. ESPRIT- og BRITE-programmer, som nu er i gang, har allerede haft en meget positiv indflydelse på europæiske virksomheder for så vidt angår de incitamenter til samarbejde, som disse to programmer repræsenterer. Regionalfondene må også sættes i stand til at bidrage til større samarbejde mellem virksomhederne.

Skabelse af en rammelovgivning til fremme af samarbejde mellem virksomheder

136. Det forhold, at der ikke på fællesskabsplan findes et kompleks af retsfor- skrifter vedrørende virksomhedernes grænseoverskridende aktiviteter og ved- rørende samarbejde mellem virksomheder fra forskellige medlemsstater har medført, at talrige potentielle fællesprojekter - hvis ikke af andre årsager, så af psykologiske grunde - ikke er blevet igangsat. Fællesskabet er nu for første gang i færd med at forberede en ny type sammenslutning, der skal kaldes "Europæiske Firmagrupper", for hvilke der skal gælde en ensartet fællesskabslovgivning og som vil gøre det lettere for virksomheder fra forskellige medlemsstater at udføre visse aktiviteter i fællesskab.
137. Det bør ligeledes bemærkes, at man stadig afventer Rådets afgørelse ved- rørende den foreslåede statut for europæiske Aktieselskaber. Kommissionen er klar over, at skabelsen af en fakultativ rammelovgivning på fællesskabsplan vil være et betydeligt aktiv som et middel til det industrielle samarbejde, der er nødvendigt på et ensartet, internt marked. Det er helt klart nød- vendigt, at der træffes afgørelse om den foreslåede statut inden 1992. I mellemtiden har Kommissionen til hensigt at koncentrere sig om foranstalt- ninger med henblik på gensidig tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivninger og udelukker ikke den mulighed, at den ændrer sit forslag om europæiske aktieselskaber på grundlag af de resultater, der er opnået under drøftel- serne om tilnærmelsesforanstaltningerne.
138. Bortset fra det ringe antal enkeltmandsvirksomheder er virksomheder i al- mindelighed organiseret i form af selskaber eller firmaer og fællesskabs- reglen om ikke-forskelsbehandling finder anvendelse på disse, når de er oprettet i fællesskabet. Denne regel er af største vigtighed, når det dre- jer sig om erhvervelse af aktiebesiddelser.
139. Det er imidlertid berettiget at gøre bedre brug af visse procedurer, som f.eks. udbud af aktier til offentligheden, for at lave om på aktiebesid- delesmønstret i virksomheder, da de regler, som i øjeblikket gælder på dette område, varierer en hel del fra land til land. Sådanne transaktio- ner burde gøres mere tiltrækkende. Dette kunne gøres ved at kræve mi- nimumsgarantier, navnlig for så vidt angår de oplysninger, der skal gives de berørte, medens det kunne overlades til medlemsstaterne at fastsætte procedurer til at kontrollere sådanne transaktioner og at udpege tilsyns- myndighederne. Et forslag vil blive fremsat i 1987 og de nødvendige af- gørelser skulle blive truffet i 1989.
140. Efterhånden som det interne marked videreudvikles, vil virksomheder, der er indregistreret som selskaber eller firmaer, i stadig stigende grad blive involveret i alle slags operationer inden for fællesskabet, hvilket vil resultere i et stadig stigende antal forbindelser med associerede virk-

somme af kreditorer og andre parter uden for det land, hvor det vedtægtslæssige selskab findes. For at holde trit med denne udvikling er en række foranstaltninger allerede indført eller under overvejelse med henblik på at koordinere medlemsstaternes love, især lovene vedrørende aktieselskaber, som ud fra et økonomisk synspunkt er den vigtigste kategori.

141. Det skal indrømmes, at denne tilnærmelse af lovgivningen er bestemt til at skabe ensartet beskyttelse af de berørte, men disse er i meget vid udstrækning også virksomheder. Ved at forbedre det retlige forhold mellem virksomheder har koordineringen af selskabslovene faktisk samtidigt forbedret samarbejdet mellem dem.
142. Alligevel nyder et selskab, oprettet i henhold til en bestemt national lov, ikke de samme rettigheder som en enkeltperson, når der er tale om at flytte fra en medlemsstat til en anden. De traditionelle måder at etablere sig på i en anden medlemsstat indebærer oprettelse af datterselskaber eller filialer, for hvilke ikke-forskelsbehandling udtrykkeligt er fastsat i Romtraktaten. Som forholdene er nu er den retlige stilling for filialer, der er oprettet af selskaber fra andre medlemsstater, ikke desto mindre langt fra tilfredsstillende i hele Fællesskabet. I den udstrækning visse spørgsmål vedrørende selskabssektoren allerede er blevet harmoniseret, burde filialer, der er oprettet i Fællesskabet og som udgør en integrerende del af en virksomhed, også høste fordelene af en sådan harmonisering gennem en politik, der tager sigte på at skabe friere forhold ad lovgivningens vej. Med dette for øje burde f.eks. forpligtelsen til at offentliggøre regnskaber, der kun vedrører en i Fællesskabet etableret filials aktiviteter, afskaffes i alle tilfælde, hvis et eksemplar af moderselskabets regnskab er indsendt til det registreringsorgan, der er ansvarlig for filialen. Der vil på dette område blive fremsat et forslag i 1986, således at Rådet kan træffe afgørelse i 1988.
143. Hvis det drejer sig om at tilfredsstille et virkeligt internt markedsbehov kan Fællesskabet ikke nøjes med at koncentrere sig om ordninger til oprettelse af datterselskaber og filialer for at gøre det lettere for virksomheder at etablere sig i andre medlemsstater. Virksomheder skal også være i stand til at deltage i grænseoverskridende fusioner inden for Fællesskabet. Denne adgang kunne udgøre det sidste stadium i en samarbejdsproces, der f.eks. begynder med den direkte erhvervelse af en aktiebesiddelse. Umiddelbart synes vedtagelse af Kommissionens forslag til et tiende direktiv at give anledning til færre vanskeligheder, især da det i meget stor udstrækning kunne afgøre spørgsmål ved henvisning til de regler, der allerede gælder for indenlandske fusioner.
144. I praksis vil samarbejde som oftest resultere i skabelsen af en gruppe af retligt adskilte, men associerede virksomheder. Denne udvikling er allerede genstand for samordning på området konsoliderede regnskaber. Men er det muligt at standse der? Forholdet er det, at det ikke alene drejer sig om en koncerns gennemsigthed. Der må findes en rimelig balance mellem den samlede koncerns interesser og dens medlemmer, især mindretalsaktionærer og datterselskabernes kreditorer. Med hensyn til dette spørgsmål er der imid-

ertid åbenbare lakuner i de fleste medlemsstaters lovgivning, som stadig ligger alt for tæt op ad forestillingen om selskabers autonomi, en forestilling, som forekommer i vidt omfang at være indhentet af den nuværende koncentrationsgrad. Afhængigt af resultatet af de løbende drøftelser overvejer Kommissionen at fremsætte forslag vedrørende dette spørgsmål.

Intellektuel og industriel ejendomsret

145. Forskelle i lovene om intellektuel ejendomsret har en direkte og negativ indflydelse på samhandelen inden for Fællesskabet og på virksomhedernes evne til at behandle det fælles marked som et enhedsområde for deres aktiviteter.
146. Som et første skridt vil det være nødvendigt at få en afgørelse vedrørende forslaget om EF-varemærker og forslaget om en tilnærmelse af de nationale varemærkelove. Dette vil resultere i betydelige fordele, idet det vil sætte virksomhederne i stand til at tilpasse deres aktiviteter til Fællesskabet i dets fulde udstrækning ved at gøre det muligt for dem med en enkelt ansøgning at få et varemærke, der dækker alle medlemsstaterne. For at Fællesskabets varemærkesystem kan blive vedtaget af Rådet, vil Kommissionen fremsætte de nødvendige supplerende forslag (nemlig forordningens gennemførelsesbestemmelser, afgiftsregulativ, placering af EF-varemærkets kontor og dets arbejdssprog, appelinstantens procedureregler). Rådet skulle træffe afgørelse om disse spørgsmål i 1987.
147. Billedet er for nyligt blevet yderligere kompliceret som følge af nødvendigheden af at tilpasse eksisterende systemer vedrørende intellektuelle ejendomsrettigheder til teknologiske ændringer på en række områder såsom edb-software, mikrokredsløb og bioteknologi. Med henblik på at skabe et solidt retsgrundlag for investeringer i ny teknik, må systemerne tilpasses på en konvergerende måde, således at disse ændringer ikke vil svække et allerede ufuldkomment marked for intellektuelle ejendomsrettigheder.
148. På patentområdet er Luxembourg-konventionen af 1975 vedrørende fællesskabspatentet, som giver industrien betydelige fordele, endnu ikke trådt i kraft. Kommissionen går ind for en løsning, hvorefter konventionen træder i kraft øjeblikkeligt idet mindst mellem de medlemsstater, som er i stand til at ratificere den.
149. Det er også Kommissionens hensigt at foreslå Rådet foranstaltninger vedrørende patentbeskyttelse af bioteknologiske opfindelser og retlig beskyttelse af mikrokredsløb, sidste som hastesag i 1985. Hertil kommer, at problemer vedrørende ophavsret og relaterede rettigheder vil blive undersøgt i en redegørelse, der offentliggøres i 1985, med henblik på fastsættelse af prioriteter. I denne sammenhæng vil indførelsen af en fællesskabsramme til retlig beskyttelse af software blive genstand for særlig opmærksomhed.

Beskatning

150. Ved udgangen af 1985 er det Kommissionens hensigt at offentliggøre en hvidbog om beskatningen af virksomheder i Fællesskabet. Dette vil bidrage til at indpasse de forskellige for Rådet allerede foreliggende forslag i en generel ramme. Det vil også være en lejlighed til at skønne over behovet for yderligere fælles aktion på dette område. Der er i private erhvervskredse i Europa afgjort en udbredt fornemmelse af, at vort fiskale klima for risikovillig kapital og for innovation er langt ringere end vore vigtigste konkurrenters.
151. I mellemtiden vil Kommissionen indtrængende henstille til Rådet at tilendebringe igangværende arbejde vedrørende en række forslag, hvis formål er at fjerne hindringer for samarbejde mellem europæiske virksomheder (skattemæssig behandling af moder- og datterselskaber, beskatning af fusioner og undgåelse af dobbeltbeskatning) og at give høj prioritet til en harmonisering af indirekte skatter på værdipapirtransaktioner såvel som til det forslag, der vil give udvidet adgang til at fremføre og tilbageføre tab i alle medlemsstater.

VII. ANVENDELSE AF FÆLLESSKABSRETEN

Overtrædelser

152. Fællesskabets politiske og lovgivningsmæssige bestræbelser på at skabe et udvidet hjemmemarked for personer og industrier i Fællesskabet vil være forgæves, såfremt det ikke sikres, at de vedtagne regler anvendes korrekt. Uheldigvis har medlemsstaterne på grund af virkningerne af den økonomiske krise ikke altid været i stand til at modstå fristelsen til at indføre protektionistiske foranstaltninger, og Kommissionen har modtaget så mange klager, at den ikke har været i stand til at behandle dem inden for en rimelig tidsfrist. Der er ingen grund til, at medlemsstater, hvis stats- og regeringschefer har forpligtet sig til at bidrage til gennemførelsen af det interne marked, ikke skulle være positivt indstillet til, at Kommissionen opfylder sin forpligtelse til at håndhæve de regler, som gør en sådan gennemførelse mulig, selv hvor dette har direkte og individuelle virkninger for de pågældende medlemsstater.
153. Af de klager, Kommissionen modtager, vedrører ca. 60% (eller gennemsnitlig 255 klager om året) traktatens artikel 30-36, men på grund af manglende ressourcer kan den i det givet år kun færdigbehandle 100 sager. De deraf følgende forsinkelser og ventebunker er til fordel for de stater, der overtræder fællesskabsretten, og de forhindrer systematisk indgriben, fører til politiske og økonomiske skævheder i overtrædelsesprocedurerne og virker undergravende på såvel industriens som den enkelte borgers tillid. Der må træffes foranstaltninger til at rette op på denne situation.
154. Desuden vil Kommissionen fortsætte sit generelle arbejde med at forbedre og rationalisere sine interne procedurer for hurtigt og effektivt at bringe overtrædelserne til ophør. Kommissionen vil foretage en snæver koordinering

af sine præventive og kurative foranstaltninger og overveje muligheden for at indføre sanktioner; desuden vil den undersøge alle muligheder for midlertidige foranstaltninger med henblik på at suspendere håndhævelsen af en hvilken som helst national lovgivning, som klart strider imod fællesskabsretten.

Transparens

155. Den normale fremgangsmåde ved fjernelse af uberettigede handelshindringer er individuelle overtrædelsesprocedurer i hver enkelt sag. På grund af de praktiske ulemper ved sådanne stykkevise procedurer er Kommissionen nødsaget til at arbejde mere systematisk og udsende generelle meddelelser med en redegørelse for den lovgivningsmæssige situation, specielt for så vidt angår artikel 30-36, for en hel økonomisk sektor eller i relation til en bestemt form for handelshindring. Disse meddelelser kan tjene som vejledning for de offentlige myndigheder med hensyn til deres forpligtelser og for de europæiske borgere med hensyn til deres rettigheder.

156. Det er Kommissionens hensigt inden 1988 at udsende meddelelser vedrørende automobiler, levnedsmidler samt farmaceutiske og kemiske produkter, der betragtes som de højst prioriterede sektorer. Kommissionen vil gradvis etablere en klar forbindelse mellem sine forslag om harmonisering af love og sine meddelelser med redegørelser for konsekvenserne af artikel 30-36. Det må under alle omstændigheder, såfremt tilnærmelsen af lovgivningerne halter efter de opstillede tidsplaner, slås fast, at Rådets manglende beslutninger ikke kan fratage Kommissionen fra dens forpligtelse til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at gennemføre den fri bevægelighed for varer inden for Fællesskabet under forhold, der opfylder målene i traktaten og således at tidsfristen 1992 ikke overskrides.

Konkurrencepolitik og statsstøtte

157. En fast konkurrencepolitik vil spille en grundlæggende rolle ved bevarelsen og styrkelsen af det interne marked. Den vil bidrage til en bedre ressourcefordeling og til, at europæiske selskaber opnår fornyet effektivitet og konkurrencedygtighed. I en tid hvor fællesskabet søger at konsolidere det interne marked, må det sikres, at uloyal konkurrence ikke fører til nye former for lokal protektionisme, som kun kan få en fornyet opdeling af markedet til følge.

158. I denne sammenhæng er det særlig vigtigt, at fællesskabsdisciplinen med hensyn til statsstøtte håndhæves strengt. Der er tendens til at anvende betydelige offentlige midler til statsstøtte til industrier og virksomheder, der ikke er konkurrencedygtige. Ofte nøjes denne statsstøtte ikke med at forbedre konkurrencen, men på længere sigt underminerer den bestræbelserne på at øge den europæiske konkurrencedygtighed. Den droner det offentlige kasser for knappe midler og den er en risiko for bestræbelserne på at udbygge det interne marked. Samtidig med at de fysiske og tekniske hindringer inden for Fællesskabet fjernes, vil Kommissionen sørge for, at der tages en skærpet politik i relation til statsstøtte, således at offentlige midler ikke anvendes til at give nogle få virksomheder kunstige fordele frem for andre. En effektiv fællesskabsdisciplin vil muliggøre, at fornuftigt anvendte ressourcer dirigeres bort fra aktiviteter, der ikke er levneddygtige og til konkurrencedygtige og jobskabende industrier med fremtid.

159. Kommissionen udarbejder en liste over statsstøtter og vil inden 1986 offentliggøre en rapport med en redegørelse for virkningerne af den fremtidige statsstøttepolitik.

3. DEL - FJERNELSE AF AFGIFTMÆSSIGE HINDRINGER

I. INDLEDNING

160. Afgiftsmæssig kontrol repræsenterer en stor andel af den kontrol, der finder sted ved grænserne mellem Fællesskabets medlemsstater, hvorfor ophævelsen af grænsekontrol uundgåeligt må få vidtgående konsekvenser for medlemsstaterne for så vidt angår indirekte skatter. De tilpasninger, der skal ske med henblik på at løse disse praktiske problemer, er endvidere i vidt omfang i overensstemmelse med den forpligtelse, medlemsstaterne påtog sig ved undertegnelsen af traktaterne, og med den senere historiske udvikling.
161. Da toldunionen blev gennemført i 1968, stod det allerede klart, at det ikke var nok blot at afskaffe toldafgifterne, når der skulle skabes et virkeligt fælles internt marked, men også at især de forskellige omsætningsafgifter gav anledning til alvorlig forudregning og dermed var en væsentlig hindring for virkeliggørelsen af det interne marked. Det var forudset i selve traktaten, at en sådan situation kunne opstå. Det bestemmes nemlig i artikel 99, at Kommissionen skal fremsætte forslag om tilnærmelse af den indirekte beskatning, når dette er påkrævet med henblik på skabelsen af det interne marked, og artikel 100 giver hjemmel hertil.
162. Medlemsstaterne besluttede derfor i 1967, at de eksisterende omsætningsafgifter skulle erstattes af en merværdiafgift, der opkræves på et fælles grundlag. Det erkendtes lige fra begyndelsen, at indførelsen af en sådan afgift på et fælles grundlag ville give medlemsstaterne mange vanskeligheder og nødvendigvis måtte ske over en årrække. Det fremgår imidlertid klart af både det første og det andet momsdirektiv, der har til formål at gennemføre denne beslutning, at det ikke blot var hensigten, men blev betragtet som en nødvendighed, at der skabtes et fælles grundlag.
163. Et skridt henimod vedtagelsen af en fælles moms blev taget, da Rådet i 1970 vedtog en afgørelse gående ud på, at Fællesskabet skulle finansieres gennem "egne indtægter". Et væsentligt element i denne nye ordning var, at Fællesskabet fik tildelt provenuet af en del (der ikke måtte overstige 1%) af den harmoniserede moms. Det fremgår klart af direktiverne, at dette ikke var en teoretisk beregning, men at der var tale om allokering af en bestemt andel af en faktisk harmoniseret afgift. Året efter (1971) vedtog Rådet en resolution, der bekræftede, at Rådet havde til hensigt at skabe et område, hvor varer, tjenesteydelser og kapital var frit bevægelige uden konkurrencefordrejning. Ikke blot blev et fælles afgiftsgrundlag betragtet som nødvendigt for at nå dette mål, men fælles afgiftssatser blev også taget op til overvejelse: med resolutionens ord: "Inden udløbet af den første etape tager Rådet de foretagne undersøgelser samt Kommissionens forslag om tilnærmelse af satserne for merværdiafgiften samt for punktafgifterne op til behandling."
164. Principperne for et harmoniseret fælles afgiftsgrundlag for moms blev i store træk fastsat i det andet momsdirektiv af 11. april 1967. Efter en periode med intensive overvejelser og drøftelser fulgte det sjette momsdirektiv, der blev vedtaget i 1977, og som indeholdt detaljerede bestemmelser om det fælles grundlag. Da det viste sig vanskeligt at opnå enighed om en række komplicerede stridsspørgsmål, kunne det eneste

direktiv en række lakuner og særordninger, undtagelser og overgangsbestemmelser. Samtidig fastsættes det udtrykkeligt i direktivets artikel 35, at disse undtagelser og særordninger skal afskaffes senere. Intetsteds er hovedideen udtrykt mere koncist end i indledning til direktivet. Det hedder heri :

"Der bør tages hensyn til den målsætning, som går ud på ophævelse af afgifter ved indførsel og afgiftsgodtgørelser ved udførsel i samhandelen mellem medlemsstaterne, og det bør sikres, at det fælles system for omsætningsafgifter er neutralt med hensyn til godernes og tjenesteydelse-
nes oprindelse, for at der med tiden kan skabes et fælles marked med en sund konkurrence og med typiske træk svarende til dem, der karakteriserer et virkeligt hjemmemarked".

Siden 1977 er der vedtaget en række supplerende direktiver, medens andre stadig er til behandling i Rådet.

165. Kort efter at de første skridt var taget til at harmonisere omsætningsafgifterne, tog Fællesskabet spørgsmålet om punktafgifter op. Kommissionen fastlagde som det første, at tobak, alkoholholdige drikkevarer og mineralolieprodukter som de varer, der kunne belægges med punktafgifter - et valg, der faldt sammen med praksis i hovedparten af medlemsstaterne.
166. Inden for tobak er der allerede opnået en begrænset harmonisering. I grunddirektivet fra 1972 bestemmes det, hvilke punktafgifter der kan lægges på cigaretter, der træffes bestemmelse om harmonisering i etaper, og der fastsættes et forhold mellem den specifikke afgift og den samlede afgift. Inden for alkoholholdige drikkevarer og mineralolieprodukter er der kun sket få fremskridt til trods for, at Kommissionen har fremlagt en lang række direktiver. Samtidig er der imidlertid sket et begrænset fremskridt som resultat af domme afsagt af Europa-Domstolen, der har tvunget medlemsstaterne til at opgive afgiftsordninger, der favoriserede landets egne producenter på bekostning af producenter i de øvrige medlemsstater.
167. Det fremgår klart af ovenstående, at harmonisering af de indirekte skatter altid er blevet betragtet som en væsentlig og integrerende del af virkeliggørelsen af et reelt fælles marked. Der er ikke sket meget i de senere år, men dette skyldtes hovedsagelig det økonomiske tilbageslags virkning på medlemsstaternes økonomiske politik, og at andre problemer har optaget dem. Men tråden tages op igen, og der må nu gøres en kraftig indsats, hvis det interne marked skal være virkeliggjort inden udgangen af 1992.
168. Hvis varer, tjenesteydelser og arbejdskraft skal kunne bevæge sig frit fra medlemsstat til medlemsstat på samme måde, som de kan bevæge sig inden for den enkelte medlemsstat, er det væsentligt, at grænsekontrollen ophæves. Da formålet med denne hovedsagelig er at sikre, at de enkelte medlemsstater kan opkræve den indtægt i form af indirekte beskatning, som de føler sig berettiget til, vil det få klare konsekvenser for den indirekte beskatning i de enkelte medlemsstater. Det må gøres

helt klart, at der her ikke er tale om forenkling af grænsepassage, der søges opnået ved hjælp af direktivet om harmonisering af procedurer ved grænsepassage og enhedsdokumentet, men om fuldstændig ophævelse af grænserne, da det kun på denne måde er muligt at opnå fri bevægelighed for varer og arbejdskraft.

169. De indirekte skatter i form af enten moms eller punktafgifter er mere eller mindre direkte en del af den endelige pris for de varer og tjenesteydelser, som de pålægges. Forskellig beskatningsgrad giver sig derfor udtryk i forskelligt prisniveau. Hvis niveauforskellene er betydelige, vil forskellene i de endelige priser også være betydelige, mens små forskelle ofte absorberes i fortjenstmargener eller møder mangel på interesse fra forbrugernes side. I betragtning af dette forhold mellem priser og afgiftsniveauer må det overvejes, om det i mangel af grænsekontrol vil være praktisk muligt for medlemsstaterne at opkræve indirekte skatter, der afgiver betydeligt indbyrdes.
170. Sagen stiller sig meget forskellig for den erhvervsmæssige samhandel og den enkelte rejsende. De to grupper behandles derfor separat. Først drøftes spørgsmålet om moms, og analysen udvides derefter til at omfatte punktafgifter.

Erhvervsmæssig samhandel og moms

171. Vort udgangspunkt må være det 14. momsdirektiv og den henstand, der ydes med betalingen af momsen, og som betyder, at momsafregningen flyttes fra grænserne til afgiftskontorer inde i landet. Det vigtigste argument, der taler til fordel for det 14. momsdirektiv, er, at det omhandler et afprøvet og kendt system, der anvendes i Belgien, Nederlandene og Luxembourg og tidligere blev anvendt i Irland og Det forenede Kongerige. Af en række grunde, hvoraf ingen efter Kommissionens opfattelse er overbevisende, er direktivet endnu ikke blevet vedtaget af Rådet til trods for, at den ordning, der fastsættes i det pågældende direktiv, bakkes op af solid praktisk erfaring. Vedtagelse af det 14. momsdirektiv ville utvivlsomt være et værdifuldt skridt henimod en forenkling af procedurerne og fremme af den erhvervsmæssige samhandel. Det ville imidlertid ikke føre til fuldstændig ophævelse af grænsekontrol, da der stadig ville være behov for at fremvise dokumenter ved grænsen, og medlemsstaterne stadig ville ønske at kontrollere varebevægelser som beskyttelse mod momssvig, der ville påføre dem provenutab.
172. Hvis derfor grænserne, og dermed grænsekontrollen skal ophæves, må der udarbejdes en tilfredsstillende fællesskabsprocedure, hvorefter salg og køb over grænserne behandles på nøjagtig samme måde som tilsvarende køb og salg inden for en medlemsstats grænser, med andre ord at sælger skal opkræve afgift af salget, og at den moms, køber skal erlægge, vil kunne fradrages, uanset hvilken medlemsstat den er opkrævet i. Det vil være nødvendigt at etablere en clearingordning for Fællesskabet for at sikre, at moms opkrævet i eksportmedlemsstaten og fratrukket i importmedlemsstaten, bliver udbetalt til sidstnævnte medlemsstat. Det vil i denne sammenhæng være væsentligt, at procedurerne udføres på edb.

173. Principielt ville ovennævnte clearingordning bringe de afgiftspligtige i en situation inden for fællesskabets grænser svarende til den, de befinder sig i i de enkelte medlemsstater. I praksis ville de nuværende indbyrdes stærkt afvigende momsats og momsgrunde imidlertid betyde, at ordningen ville blive undermineret af betydelig og systematisk svig og unddragelse. Rent bortset fra andre "påfund" ville det være alt for let for handlende i medlemsstater med en høj afgiftssats at skaffe sig varer fra medlemsstater med en lav sats og udelade disse fra deres regnskaber. Ikke blot ville dette give et provenutab, men det ville medføre alvorlig forvrejning af handelen mellem medlemsstater med henholdsvis lav og høj momsats. Ingen vil hævde, at svig og unddragelse ikke finder sted nu og ikke fortsat vil finde sted, hvis afgiftssatser og momsgrundlag blev tilnærmet et fælles niveau, men omfanget heraf ville efter ophævelse af grænsekontrol og uden indbyrdes tilnærmelse være uacceptabelt stort.
174. Clearingordningen ville endvidere heller ikke løse problemerne for den lille handlende, der ikke er momsregistreret, og som lovligt ville kunne handle på tværs af grænsen og ville gøre dette, hvor der var betydelige forskelle i beskattningen og dertil svarende prisforskelle.
175. Den eneste konklusion, der kan drages af denne analyse, er, at det ikke er muligt at ophæve grænsekontrollen og dermed grænserne, hvis der er væsentlige afgifts- og dermed prisforskelle mellem medlemsstaterne.

Den enkelte rejsende

176. De indbyrdes stærkt afvigende momsats i medlemsstaterne medfører væsentlige prisforskelle og er dermed et stærkt incitament for befolkningen i landet med et højt afgiftsniveau til at krydse grænsen og gå på indkøb i lande med lave afgifter. Det må erindres, at mange landgrænser i fællesskabet går igennem tætbefolkede områder. Benelux-landene, Frankrig og Tyskland mødes i en geografisk knude, hvor det er let og i stignede grad skik og brug at gå på indkøb på den anden side af grænsen. En tilsvarende aktiv handel på tværs af grænserne finder sted mellem Danmark og Tyskland og mellem Irland og Nordirland.
177. Det ville ikke være muligt uden en hel række nye, ubehagelige kontrolforanstaltninger at skelne mellem "egentlige" rejsende og dem, der krydser grænsen for at gå på indkøb. Det er ligeledes allerede erkendt, at det vil være uacceptabelt at søge at opkræve afgift af hver enkelt rejsende, der medfører afgiftspligtige varer, uanset hvor små mængder der er tale om. Af disse grunde og for at gøre det lettere at rejse inden for fællesskabet kan der afgiftsfrit medføres en vis mængde varer. Ordningen blev indført i 1969, og der kan nu afgiftsfrit medføres varer til en værdi af 280 ECU plus beskedne mængder cigaretter og alkoholholdige drikkevarer. På grund af problemerne med handel på tværs af grænserne har det i stignede grad været vanskeligt at få medlemsstaterne til at give deres tilslutning til selv beskedne stigninger i det afgiftsfrie beløb. Der vil muligvis snart blive opnået enighed om en stigning til 350 ECU, men dette ligger under, hvad Kommissionen og Parlamentet endog under de nuværende omstændigheder anser for rimeligt.

178. Selve det forhold, at der er fastsat mængder, der kan indføres afgiftsfrit, disses beskedne omfang og de meget store vanskeligheder i forbindelse med at opnå enighed om selv begrænsede stigninger viser tilsammen, hvor umuligt det ville være at ophæve de afgiftsmæssige grænser, medmindre der fandt en væsentlig indbyrdes tilnærmelse af den indirekte beskatning sted.

Punktafgifter

179. For så vidt angår de enkelte rejsende er disses stilling i forhold til punktafgifterne ikke meget forskellig fra deres stilling i momsspørgsmålet. Der lægges derfor størst vægt på overvejelserne vedrørende den erhvervsmæssige varehandel.
180. For øjeblikket opbevares handelsvarer, der er belagt med punktafgifter, normalt afgiftsfrit i toldoplæg. Afgiften pålægges, når varerne fraføres toldoplaget og overgår til forbrug, dvs. leveres til distribution eller direkte til en forbruger. Hvis varerne eksporteres, suspenderes afgiften normalt og ophæves fuldstændig, når der foreligger bevis for eksport. Dette i sig selv kræver en kontrol ved grænsen. Tilsvarende må der foretages en kontrol og den potentielle afgiftspligt må fastsættes, når varen passerer ind i importlandet. Afgiften forfalder da, medmindre varen tilføres et toldoplæg, idet afgiftspligten dermed udskydes, indtil varen overgår til forbrug, dvs. fraføres toldoplaget og leveres til distribution eller direkte til en forbruger. Det sikres således, at der kun opkræves afgift i det land, hvor varen forbruges endeligt og til de afgiftssatser, der anvendes i det pågældende land, men forudsætningen er, at de nuværende grundige grænseformaliteter opretholdes.
181. Rådet har allerede nu mulighed for at foretage den første forenkling af de eksisterende grænseprocedurer og vedtage de direktiver om en fælles punktafgiftsstruktur, det allerede har fået forelagt. En yderligere rationalisering kunne dernæst opnås, hvis de nationale ordninger for afgiftssuspension blev knyttet sammen. Varer kunne derefter med et minimum af kontrol føres fra produktionsstedet eller fra et toldoplæg i eksportlandet til et toldoplæg i importlandet. Den skyldige afgift skulle først beregnes og pålægges, når varerne fraførtes toldoplaget i bestemmelseslandet. Selv om dette system faktisk ville betyde en forenkling af grænsekontrollen, ville det ikke i sig selv betyde, at denne kunne ophæves.
182. Hvis grænsekontrollen blev ophævet, medens der stadig fandtes de nuværende store forskelle i punktafgifterne, kunne der ske svig og unddragelse. Det ville være muligt at oplægge varer i toldoplæg i et land med lav sats, tage det ud af toldoplaget dér og sende det videre til forbrug i et land med en høj afgiftssats. Handlende i lande med en høj sats, som ikke kunne anvende toldoplægsordningen, ville have et stærkt incitament til at fremskaffe deres varer i lande med en lav afgiftssats. Den eneste måde at løse disse problemer på ville være at gennemføre netop den grænsekontrol, formålet var at ophæve.

183. Man kan konkludere, at det ikke med de nuværende betydelige forskelle i afgiftsgrundlaget og afgiftssatserne er muligt at ophæve grænsekontrollen for afgiftspligtige varer.
184. Både for så vidt angår den kommercielle varehandel og den enkelte rejsende kan man konkludere, at ophævelsen af grænser og den dertil knyttede kontrol af praktiske grunde vil kræve, at der ikke blot etableres en momsclearingordning i Fællesskabet og en forbindelse mellem toldoplæg for afgiftspligtige varer, men også en betydelig indbyrdes tilnærmelse af den indirekte beskatning. Det må gøres klart, at fuldstændig harmonisering, der er kommet til at betyde absolut ensartethed i enhver henseende, ikke er absolut nødvendig, og det er derfor, udtrykket "tilnærmelse" nu vil blive anvendt.

II. TILNÆRMELSE

185. Først må det slås fast, hvor tæt tilnærmelsen skal være. Det kan kort siges, at den skal være tilstrækkelig tæt til, at det fælles marked ikke påvirkes af fordrejninger af samhandelen eller konkurrencen. Man kan i denne forbindelse lære noget af de amerikanske erfaringer. Der findes ikke i USA egentlige afgiftsmæssige grænser, og der er heller ikke fuldstændig harmonisering af omsætningsafgifterne mellem de enkelte stater. De amerikanske erfaringer tyder på, at der kan være en vis variation, som dog af hensyn til markedskræfterne bør være begrænset; der kan således ses forskelle på indtil 5% selv mellem nabostater uden uønskede virkninger. Overført til Fællesskabet ville dette give en udsvingsmargin på ca. 2 1/2% på hver side af den centralsats eller norm, der vælges. Dette ville formomsens vedkommende være en meget betydelig fleksibilitetsgrad. Hvis således normen for standardsatsen var f.eks. 16 1/2%, kunne de faktiske satser, der vedtages af medlemsstaterne, ligge mellem 14% og 19%. Disse tal anvendes udelukkende til illustration, selv om 6 af de 9 medlemsstater, der opkræver moms, netop har en standardsats på mellem 14% og 19%. For punktafgifternes vedkommende ville en margin på ca. 2 1/2% være mindre afgørende, da punktafgifterne ofte udgør en stor del af detailprisen.
186. Detailmarkederne kan ofte bære ret betydelige forskelle i detailpriserne. Afstand, beliggenhed, service, image og en lang række andre faktorer påvirker forbrugernes valg, og prisen er kun én af disse. Hvor konkurrencen er hård, er der imidlertid en tendens til, at priserne lægger sig på et fælles niveau. I sådanne tilfælde er der en tendens til, at mindre forskelle i afgiftsniveauerne absorberes, således at den endelige detailpris kun påvirkes i ringe grad. Det pres, der således udøves på handelen, vil blive overført til staten. Markedskræfterne vil således selv provokere en udvikling henimod en indbyrdes tilnærmelse og har i ét tilfælde allerede gjort det i Fællesskabet.

I store træk

187. Det vil kræve en hel del statistisk og økonometrisk arbejde, før der kan fremsættes specifikke forslag. Mange af disse opgaver kan kun løses af eller i samarbejde med medlemsstaternes forvaltninger. Det ville faktisk være overraskende, hvis mange medlemsstater ikke allerede rutinemæssigt havde foretaget sådanne undersøgelser. Denne hvidbog indskrænker sig derfor til en generel drøftelse, som vil trække de store linjer op og udskyde de detaljerede undersøgelser til forberedelsen af udkastene til de nødvendige direktiver.
188. I tabel 1 er anført det samlede provenu af den indirekte beskatning opdelt i moms og punktafgifter i procent af BNP i de enkelte medlemsstater i 1982.
189. Det springer straks i øjnene, at i hovedparten af medlemsstaterne udviser det samlede provenu af den indirekte beskatning ikke væsentlige udsving fra gennemsnittet.

TABEL 1 - Indirekte beskatning i procent af BNP (1982)

Procent	MOMS	PUNKTAFGIFTER		MOMS OG PUNKTAFGIFTER
		I alt	De fem store (1)	
Belgien	7.67	2.39	2.29	10.06
Danmark	9.84	5.87	3.27	15.71
Forb.rep.Tyskland	6.34	2.70	2.58	9.04
Frankrig	9.19	2.22	2.12	11.41
Irland	8.22	8.91	7.63	17.13
Italien	5.48	2.84	2.72	8.32
Luxembourg	6.04	4.24	3.75	10.28
Nederlandene	6.83	2.36	1.92	9.19
Det forenede Kongerige	5.22	4.58	4.35	9.79
Vejet gennemsnit for EF (2)	7.05	3.63	3.37	10.68

(1) Tobaksvarer, øl, vin, spiritus og mineralolieprodukter.

(2) Ekskl. Grækenland, hvor de nødvendige statistikker ikke forelå.

190. Når det betragtes på denne måde er tilnærmelse et overskueligt budgetproblem for de fleste medlemsstater og ville ikke alvorligt forskubbe det nuværende forhold mellem direkte og indirekte beskatning. Undtagelserne er Danmark og Irland, der begge i høj grad anvender indirekte beskatning, og hvor det nuværende niveau i procent af BNP er 50% eller mere over gennemsnittet for Fællesskabet.

191. Betrachtes provenuet af momsen og punktafgifterne separat, kommer der større forskelle til syne. Hovedparten af medlemsstaterne har et momsprovenu på omkring 6% af BNP (med et udsving til begge sider på 1%), men tre stater har provenuer, der er højere end dette, med to på over 9%. For punktafgifternes vedkommende er der fem medlemsstater, der har provenuer på mellem 2% og 3% af BNP, tre medlemsstater med provenuer på ca. 5% og én medlemsstat, Irland, med et provenu på hele 8,9%.
192. Problemet i hovedparten af medlemsstaterne er kort sagt ikke så meget det samlede provenu af den indirekte beskatning, men sammensætningen af dette provenu - opdelingen mellem moms og punktafgifter og inden for punktafgifterne forskellene i skattetryk fra sektor til sektor og vare til vare. Med tilstrækkelig tid og fleksibilitet til at gennemføre ændringen over en årrække og med den nødvendige politiske vilje vil den indbyrdes tilnærmelse imidlertid kunne gennemføres, og det uden større vanskeligheder end mange medlemsstater har haft i deres interne afgiftspolitik.

Merværdiafgift

193. Der er tre spørgsmål, der skal behandles for så vidt angår momsen :

- (1) det fælles afgiftsgrundlag
- (2) antallet af satser
- (3) størrelsen af satsen eller satserne, navnlig af den vigtigste sats eller standardsatsen.

Alle disse tre spørgsmål hænger indbyrdes sammen : afgiftsgrundlagets størrelse hænger snævert sammen med antallet af satser, og satsernes størrelse er knyttet sammen med både antallet og afgiftsgrundlaget.

194. Det andet momsdirektiv indeholder de vigtigste principper, og det sjette momsdirektiv indeholder i stor udstrækning de nødvendige enkeltheder i et fælles afgiftsgrundlag for EF. På nogle områder var det imidlertid ikke muligt at opnå enighed. Som et resultat heraf var der visse laker, der skulle udfyldes af efterfølgende direktiver, og der blev fastsat en række undtagelser.
195. Tre af de supplerende direktiver, der skulle fastsættes i henhold til det sjette direktiv, er allerede blevet vedtaget af Rådet (det ottende direktiv om tilbagebetaling af moms til afgiftspligtige, der er etableret i en anden medlemsstat, et direktiv om momsfratagelse af endelig indførsel af visse goder og det tiende direktiv om moms på udlejning af løseegenstande).
196. Otte andre udkast til direktiver er stadig til behandling i Rådet. Sammen med tre forslag, der snart vil blive fremsat, er formålet med disse at nærme sig gennemførelsen af et fælles momsregningsgrundlag. Når de er vedtaget, vil det vigtigste udestående problem på dette område være de tilbageværende undtagelser. Disse skal behandles i efterfølgende forslag. De vigtigste områder, hvor der stadig vil være væsentlige forskelle, er levnedsmidler, brugte genstande, brændsel og transport og behandlingen af småhandel og landbrugere. Nogle af de væsentligste undtagelser står i forbindelse med nulsatser for levnedsmidler og andre varer samt tjene-

steydelser i Irland og Det forenede Kongerige. Dette er årsagen til, at momsregningsgrundlaget er helt nede på 35% af privatforbruget i Irland og 44% i Det forenede Kongerige, medens hovedparten af medlemsstaterne har et momsgrundlag på ca. 90%. De høje irske afgiftssatser og det forholdsvis lave provenu i Det forenede Kongerige er begge et resultat af dette begrænsede momsgrundlag. En udvikling henimod et mere ensartet grundlag ville derfor være en fordel i begge disse henseender.

197. Tabel 2 viser momssatserne i medlemsstaterne pr. 31.marts 1985.

198. For så vidt angår antallet af satser, opkræver syv ud af ni medlemsstater for øjeblikket moms til en reduceret sats eller reducerede satser udover standardsatsen, og tre af disse anvender også en højere sats. Dette kunne tyde på, at en fælles ordning formentlig skal have mere end én sats. Til trods for, at det for øjeblikket er mest almindeligt med ordninger med flere satser, er der alligevel meget, der taler for én enkelt sats.

TABEL 2 - POSITIVE MOMSSATSER I MEDLEMSSTATERNE (1) marts 1985

Momssatser				
	Lavere	Standard	Højere	Moms i % af BNP
Belgien	6 og 7	19	25 (2)	7,67
Danmark	-	22	-	9,84
Forbundsrepublikken Tyskland	7	14	-	6,34
Frankrig	5,5 og 7	18,6	33,3	9,19
Irland (3)	10	23	-	8,22
Italien	2 og 9	18	38	5,48
Luxembourg	3 og 6	12	-	6,04
Nederlandene	5	19	-	6,83
Det forenede Kongerige (3)	-	15	-	5,22

(1) Grækenland har endnu ikke indført moms, og det samme gælder Spanien og Portugal.

(2) Visse varer er pålagt en ekstra luksusskat på 8 procent.

(3) Irland og Det forenede Kongerige anvender også nulsatser på en lang række varer og tjenesteydelser.

199. For så vidt angår satsernes størrelse, er det af mere end forbigående interesse, at tilnærmelse inden for en skala på fra 14% til 19% for standardsatsen (dvs. en norm på 16,5% +/- 2 1/2%) vil omfatte seks af de ni medlemsstater, der har moms. En skala på 15%-20% (en norm på 17 1/2 procent +/- 2 1/2%) vil omfatte fem medlemsstater ud af ni. Det understreges,

at dette kun er en illustration, og at specifikke forslag først kan fremsættes, når der er foretaget mere tilbundsående undersøgelser. Kommissionen vil til sin tid offentliggøre resultaterne af disse undersøgelser som grundlag for yderligere drøftelser.

Punktafgifter

200. Medlemsstaternes afgiftsgrundlag for punktafgifterne på tobaksvarer, alkoholholdige drikkevarer og mineralolieprodukter er temmelig ensartede. Den vigtigste undtagelse er vin. Vin er afgiftsfri i Italien og Grækenland; der opkræves kun afgift af mousserende vine i Tyskland og kun af importerede vine i Luxembourg. På samme måde er visse mineralolieprodukter fritaget for afgift i nogle medlemsstater. F.eks. er tung brændselsolie fritaget i Belgien, olie til opvarmning er fritaget i Belgien og Luxembourg, og smøremidler er fritaget i Belgien, Frankrig og Nederlandene.
201. På grund af det store antal afgiftspligtige varer (f.eks. 28 alkoholholdige drikkevarer og 7 mineralolieprodukter) er det ikke muligt at vise alle medlemsstaternes satser. Tabel 3 giver dog et repræsentativt billede af de sammenlignelige afgiftsniveauer i fællesskabet.

TABEL 3 - EKSEMPLER PÅ PUNKTAFGIFTER I MEDLEMSSTATERNE marts 1985

ECU pr.	20 cigaretter	1 liter øl	1 liter vin	0,75 liter 40% spiritus	1 liter superbenzin	Provenu af disse punktafgifter i procent af BNP (1)
Belgien	0,73	0,13	0,33	3,78	0,25	2,29
Danmark	1,96	0,65	1,35	9,58 (2)	0,28	3,27
Forbundsrepublikken						
Tyskland	1,02	0,07	0,00	3,43	0,23	2,58
Frankrig	0,31	0,03	0,03	3,37	0,36	2,12
Grækenland	0,28	0,22	0,00	0,16	0,29	i.o.
Irland	1,14	1,14	2,74	7,84	0,36	7,63
Italien	0,57	0,18	0,00	0,75	0,49	2,72
Luxembourg	0,54	0,06	0,13	2,54	0,20	3,75
Nederlandene	0,74	0,23	0,33	3,79	0,28	1,92
Det forenede Kongerige	1,25	0,70	1,60	7,70	0,29	4,35

(1) 1982-tal.

(2) Skønnet gennemsnit.

202. For cigaretter svinger satserne fra 0,28 ECU pr. 20 stk. pakke (Grækenland) til 1,96 ECU (Danmark). Det er slående, at den kraftigste afgiftsbelægning på øl, vin og spiritus i hvert enkelt tilfælde finder sted i Danmark,

Irland og Det forenede Kongerige. Da punktafgifterne udgør en overordentlig stor del af detailprisen (indtil 69% for cigaretter og 52% for benzin), må så store forskelle i punktafgifterne nødvendigvis være af væsentlig betydning for markedspriserne og dermed for markederne selv.

III. KOMMISSIONENS FORSLAG

203. På det generelle plan må Rådet nu tage skridt til at sikre, at den tilpasning, der er nødvendig, når grænsekontrollen mellem medlemsstaterne afskaffes i 1992, ikke skal gennemføres for brat, og at den mellemliggende periode udnyttes bedst muligt. Det ville være en god begyndelse, om Rådet besluttede at intensivere sine bestræbelser på at færdiggøre arbejdet vedrørende momsgrundlaget og punktafgiftstrukturen, hovedsagelig på grundlag af forslag, der allerede er fremsat af Kommissionen. Samtidig vil Kommissionen fremsætte forslag om fastfrysning af antallet af momssatser og afgiftsgrundlaget for at sikre, at de nuværende forskelle ikke bliver større.
204. Det næste skridt, der forhåbentlig vil blive taget i 1986, vil være et forslag fra Kommissionen om standardsatser eller normer og en vis båndbredde. Medlemsstaterne vil derefter få mulighed for at vælge at ændre en given indirekte afgift med det samme eller i etaper henimod det fælles bånd. I samme periode skal det yderligere drøftes, om de eksisterende undtagelser, der har en fordrejende virkning på det interne marked, nødvendigvis må videreføres. De administrative ordninger, der er en forudsætning for gennemførelsen af de nye forslag, skal etableres.
205. Nedenfor er angivet de foreslåede specifikke foranstaltninger sammen med en tidstabel. Først drøftes moms og derefter punktafgifter.

Merværdiafgift

206. Etableringen af det fælles momsgrundlag skal nu videreføres med godkendelsen af de forslag, Kommissionen allerede har forelagt Rådet. De omfatter sådanne emner som kunstgenstande, antikviteter og brugte genstande, indførsel af brugte genstande foretaget af den endelige forbruger (herunder problemet vedrørende dobbeltbeskatning) og midlertidig indførsel af andre varer end motorkøretøjer m.v. samt begrænsede forsøg på at ophæve nogle af undtagelserne i det sjette momsdirektiv.

Der er tale om otte udkast til direktiver. Rådet har allerede beskæftiget sig meget med en række af udkastene til direktiver, og de skulle alle være vedtaget ved udgangen af 1986.

207. Kommissionen vil i 1985 fremsætte tre forslag vedrørende de særlige ordninger for små virksomheder, standardsatslandbrugere og passagertransport. Disse skulle derefter kunne vedtages i løbet af 1986.

208. Medens dette arbejde udføres i Rådet, vil Kommissionen i løbet af i år fremsætte forslag til en "fastfrysning". Det vil ikke være muligt nu at definere denne udtrykt i sætser, men der skal vedtages bestemmelser om, at der ikke kan fastsættes flere momsætser i medlemsstaterne, og at forskellen mellem momsætterne ikke kan gøres større, da dette vil gøre den efterfølgende tilpasning vanskeligere.
209. Den næste afgørende fase, tilnærmelsen af sætterne, kan påbegyndes, efter at Kommissionen har fremsat forslag, der vil omfatte:
- satsstrukturen, dvs. bør den fælles momsordning have én, to eller endnu flere sætser. Hvis der skal vedtages mere end én sats, skal det i forslagene anføres, hvilke varer og tjenesteydelser der skal belægges med de enkelte sætser,
  - normen eller normerne, dvs. centralsætsen eller centralsætterne sammen med "båndbredden".
- Forslagene til båndbredde bør ledsages af en fastfrysningbestemmelse, i henhold til hvilken medlemsstaterne forpligter sig til ikke at bevæge sig væk fra, men kun henimod det fælles mål.
210. På grundlag af disse forslag kan der derefter foretages den nødvendige tilpasning af sætser. Medlemsstaterne vil få en frist på nogle år efter vedtagelsen af direktiverne, således at tilnærmelsen kan være fuldblyrdet ved udgangen af 1992.
211. I samme periode skal udestående problemer vedrørende momsregningsgrundlaget løses. Disse omfatter momsundtagelser med fordrejende virkning, som f.eks. væsentlige forskelle mellem medlemsstaterne i beskattningen af samme vare eller tjenesteydelse. Kommissionen vil fremsætte de nødvendige forslag, så snart det står klart, hvad de fremtidige sætser vil være, da disse er afgørende for vurderingen af risikoen for fordrejning eller omfanget af en sådan fordrejning.
212. Det endelige element på momsiden vil være de nye ordninger, der sigter mod at behandle køb og salg på tværs af grænserne på samme måde som inden for medlemsstaterne, således at der opkræves afgift ved salget, og at den moms, som køberen skal erlægge, kan trækkes fra, uanset hvilken medlemsstat den er blevet opkrævet i. Den eneste formalitet, der vil blive krævet af en afgiftspligtig køber, vil være, at han skal anføre den fradragsberettigede moms i den rubrik på sin momsopgørelse, der angiver hans leverandørs hjemstat. Der skal derefter oprettes en clearingordning mellem medlemsstaterne, således at den moms, der opkræves i eksportmedlemsstaten og fratrækkes i importlandet, kan udbetales til sidstnævnte. Med moderne informationsteknologi skulle en sådan clearingordning ikke kræve mange ressourcer. Det forudsætter imidlertid et gensidigt tillidsforhold mellem medlemsstaternes momsopkrævende myndigheder. Clearingordningen kunne indføres, inden sætterne var blevet indbyrdes tilnærmet fuldt ud. Dette ville afgjort være en forenkling af samhandelen, inden hele den nye afgiftsstruktur trådte i anvendelse ved udgangen af 1992.

Punktafgifter

213. For så vidt angår punktafgifter er Rådets forhandlinger om afgiftsstrukturen for alkoholholdige drikkevarer nu vidt fremskredne, og der skulle kunne nås en pakkelsejning inden udgangen af 1985. Næste punkt, der skal godkendes inden udgangen af 1986, vil være afgiftsstrukturen for mineralolieprodukter og tredje etape i den fælles struktur for cigaretafgifter. De relevante forslag er allerede forelagt Rådet. Næste skridt vil være, at Kommissionen fremsætter forslag til den afsluttende etape af cigaretafgiftsstrukturen og en fælles afgiftsstruktur for andre tobaksvarer. Disse forslag skulle derefter kunne vedtages i løbet af 1987.
214. I udformningen af forslag til fælles satser er det nødvendigt at betragte moms og punktafgifter under ét. Dette skyldes, at der ofte er en tendens til, at et højt momsprovenu opvejes af et lavt punktafgiftsprovenu og omvendt. Kort sagt afhænger de punktafgiftssatser, der skal vedtages, i en vis udstrækning af, hvilke momssatser der vedtages. De to sæt forslag skal forelægges samtidig. Kommissionens forslag til en båndbredde for punktafgifter skal derfor fremsættes i 1986 samtidig med de tilsvarende momsforslag. Der vil blive fremsat forslag til en båndbredde for hver af de punktafgifter, der er tale om (tobaksvarer, øl, vin, mellemprodukter, spiritus og mineralolieprodukter). Disse skal ledsages af en "fastfrysning", der indebærer, at medlemsstaterne ikke kan bevæge sig væk fra de fælles bånd.
215. I den efterfølgende periode indtil udgangen af 1992 skal medlemsstaterne gennemføre de påkrævede justeringer af deres punktafgiftsgrundlag og tilnærme satserne til hinanden. Ændringer i afgiftsgrundlaget vil omfatte udvidelse eller indførelse af en afgift på vin i nogle medlemsstater og ophævelse eller nedsættelse af alle andre afgifter end de fælles, hvor disse vil kunne forårsage fordrejninger af det fælles marked. Eksempler er afgifter på sådanne varer som kaffe og te.
216. Endelig vil det være nødvendigt at sammenknytte de enkelte medlemsstaters toldoplagningsordninger, således at der inden for fællesskabet kan handles uden grænsekontrol med afgiftspligtige varer. Forslag til en sådan ordning vil blive forelagt, efterhånden som den indbyrdes tilnærmelse af satserne skrider fremad. Dette vil kunne ske separat for de enkelte grupper af punktafgifter, sandsynligvis med mineralolieprodukter, hvor de nuværende afgifter er mindst, som forløbere.

Håndhævelse

217. Det er naturligvis ikke tilstrækkeligt blot at vedtage fællesskabsregler. Det må også sikres, at traktatens og den i henhold hertil vedtagne afledte ret gennemføres og håndhæves. På det afgiftsmæssige som på andre områder må der træffes overtrædelsesbestemmelser jævnsides med de positive regler. Kommissionen har ikke blot pligt til at fremsætte forslag i henhold til traktatens artikel 99, men også til at sikre, at principperne i artikel 95 om ikke-diskriminering respekteres. Den vil fortsat betragte denne pligt som et væsentligt led i bestræbelserne på at fjerne alle hindringer for virkeliggørelsen i det interne marked.

Undtagelser

218. Som allerede understreget i indledningen til denne hvidbog anerkender Kommissionen, at indbyrdes tilnærmelse af den indirekte beskatning vil give nogle medlemsstater betydelige problemer, og at det derfor kan være nødvendigt at vedtage undtagelser. Der er politisk følsomme områder, der på denne måde må tages hensyn til. Det er dog generelt i Fællesskabets interesse, at der gennemføres et minimum af undtagelser.

KONKLUSION

219. Europa befinder sig ved en korsvej. Enten går vi fremad - målbevidst og beslutsomt - eller vi falder tilbage til middelmådighed. Nu kan vi enten beslutte os til at fuldføre integrationen af de europæiske økonomier eller på grund af manglende politisk vilje til at gøre front mod de enorme problemer, der foreligger, lade Europa udvikle sig til intet andet end et frihandelsområde.
220. Forskellen er afgørende. Et veludviklet frihandelsområde byder på betydelige fordele: det er noget, der er langt bedre end det, der eksisterede før Rom-traktaten; endda bedre end det, der findes i dag. Men det vil komme til kort og uhyggeligt til kort, når det drejer sig om at udløse det europæiske folks virkelyst; det ville ikke kunne udnytte Europas enorme økonomiske ressourcer til størst mulig fordel; og det ville ikke kunne tilfredsstille det europæiske folks forhåbninger.
221. Fri bevægelighed for varer er et vigtigt, værdifuldt og formentlig uomgængeligt skridt, som må tages, før økonomisk integration kan opnås. Men den er ikke det endelige mål; højest er den den nødvendige forløber. Denne filosofi er klart afspejlet i selve traktaterne. Toldunionen var Rom-traktatens første målsætning. Men at den på ingen måde var tænkt som den sidste, fremgår klart af den kendsgerning, at det, Traktaten indførte, var Det europæiske økonomiske Fællesskab. Præambelen til traktaten begynder med følgende erklæring
- "Som er besluttet på at skabe grundlag for en stadig snævrere sammenslutning mellem de europæiske folk, som har det fortsat gennem fælles handling at sikre økonomiske og sociale fremskridt for deres lande ved at fjerne de skranker, der deler Europa".
222. Ligesom Toldunionen måtte gå forud for den økonomiske integration, så må den økonomiske integration gå forud for europæisk enhed. Hvad denne hvidbog derfor foreslår er, at Fællesskabet nu tager et skridt videre på den vej, som så klart er afstukket i traktaterne. At gøre mindre ville være at svigte fællesskabsgrundlæggernes planer, som er nedfældet i traktaterne; det ville være at skuffe den tillid, der er vist os, og det ville være at byde Europas folk en mere begrænset, mindre udbytterig, mindre sikker og mindre velstående fremtid, end de kunne opnå på anden måde. Det er omfanget af den udfordring, vi er stillet overfor. Lad det aldrig blive sagt, at vi var ude af stand til at tage den op.

Bilag til hvidbog

TIDSPLAN FOR GENNEMFØRELSEN AF
DET INTERNE MARKED INDEN 1992

INDHOLD

<u>INDLEDNING</u>	s. I
<u>1. DEL: FJERNELSE AF FYSISKE HINDRINGER</u>	
I. <u>KONTROL MED VARER</u>	s. 5
1. <u>Forskellige kontroller</u>	
i. i 1985 - 1986	
ii. i 1987 - 1992	
2. <u>Veterinære og fytosanitære kontroller</u>	s. 6
i. i 1985 - 1986	
ii. i 1987 - 1992	
II. <u>KONTROL MED PERSONER</u>	s. 12
i. i 1985 - 1986	
ii. i 1987 - 1992	
<u>2. DEL: FJERNELSE AF TEKNISKE HINDRINGER</u>	
I. <u>FRIE VAREBEVÆGELSER</u>	
1. <u>Ny strategi vedrørende teknisk harmonisering og standarder</u>	s. 14
i. i 1985 - 1986	
ii. i 1987 - 1992	
2. <u>Sektorvise forslag:</u>	s. 15
2.1. <u>Motorkøretøjer</u>	s. 15
i. i 1985 - 1986	
ii. i 1987 - 1992	
2.2. <u>Traktorer og landbrugsmaskiner</u>	s. 15
i. i 1985 - 1986	
ii. i 1987 - 1992	
2.3. <u>Levnedsmiddellovgivning</u>	s. 16
i. i 1985 - 1986	
ii. i 1987 - 1992	
2.4. <u>Farmaceutiske og højteknologiske lægemidler</u>	s. 17
i. i 1985 - 1986	
ii. i 1987 - 1992	
2.5. <u>Kemiske produkter</u>	s. 18
i. i 1985 - 1986	
ii. i 1987 - 1992	
2.6. <u>Byggeri og byggematerialer</u>	s. 19
i. i 1985 - 1986	
ii. i 1987 - 1992	
2.7. <u>Andre emner</u>	s. 20
i. i 1985 - 1986	
ii. i 1987 - 1992	
II. <u>OFFENTLIGE INDKØB</u>	s. 21
i. i 1985 - 1986	
ii. i 1987 - 1992	

III. <u>FRI BEVÆGELIGHED FOR ARBEJDSTAGERE OG SELVSTÆNDIGE ERHVERVSDRIVENDE</u>	s. 23
i. i 1985 - 1986	
ii. i 1987 - 1992	
IV. <u>FÆLLES MARKED FOR TJENESTEYDELSE</u>	s. 25
1. <u>Finansielle tjenesteydelser</u>	s. 25
1.1. <u>Banker</u>	s. 25
i. i 1985 - 1986	
ii. i 1987 - 1992	
1.2. <u>Forsikring</u>	s. 26
i. i 1985 - 1986	
ii. i 1987 - 1992	
1.3. <u>Omsætningspapirer</u>	s. 26
i. i 1985 - 1986	
ii. i 1987 - 1992	
2. <u>Transport</u>	s. 27
i. i 1985 - 1986	
ii. i 1987 - 1992	
3. <u>Nye teknologier og tjenesteydelser</u>	s. 28
i. i 1985 - 1986	
V. <u>KAPITALBEVÆGELSER</u>	s. 28
i. i 1985 - 1986	
ii. i 1987 - 1992	
VI. <u>SKABELSE AF PASSENDE BETINGELSER FOR ERHVERVSSAMARBEJDE</u>	s. 29
1. <u>Selskabsret</u>	s. 29
i. i 1985 - 1986	
ii. i 1987 - 1992	
2. <u>Intellectuel og industriel ejendomsret</u>	s. 30
i. i 1985 - 1986	
ii. i 1987 - 1992	
3. <u>Beskatning</u>	s. 31
i. i 1985 - 1986	
VII. <u>ANVENDELSE AF FÆLLESSKABSRETEN</u>	s. 31
1. <u>Gennemsigtighed</u>	s. 31
i. i 1985 - 1986	
ii. i 1987 - 1992	
2. <u>Konkurrencepolitik og statsstøtte</u>	s. 32
i. i 1985 - 1986	
3. <u>DEL: FJERNELSE AF AFGIFTMÆSSIGE HINDRINGER</u>	
I. <u>MOMS</u>	s. 33
i. i 1985 - 1986	
ii. i 1987 - 1992	

II. PUNKTAGIFTER

s. 34

i. i 1985 - 1986

ii. i 1987 - 1992

II. LEVING

I Kommissionens hvidbog redegøres der for de væsentlige og logiske konsekvenser af en opfølgning af Det europæiske Råds gentagne tilsagn om at gennemføre det interne marked inden 1992 og den indeholder et handlingsprogram vedrørende de foranstaltninger, der er nødvendige for at nå dette mål. Nærværende bilag til hvidbogen giver en detaljeret tidsplan for gennemførelsen af Kommissionens foreslåede program.

Tidsplanen er i skemaform og er opdelt i overensstemmelse med inddelingen i hvidbogens hovedafsnit. Inden for de enkelte dele af tidsplanen er de foranstaltninger, som Kommissionen foreslår, opdelt på to perioder, nemlig 1985 til 1986 og 1987 til 1992 i overensstemmelse med året for fremsættelsen af Kommissionens forslag. Tidsplanen for 1985 til 1986 omfatter imidlertid også foranstaltninger, som ikke nødvendigvis er nævnt i hvidbogens hovedafsnit, men som allerede er forelagt Rådet og fortsat indgår som et væsentligt led i Kommissionens program til gennemførelse af det interne marked.

De specifikke foranstaltninger, der er indeholdt i tidsplanen, tilsigter at fjerne hindringer af alle slags (fysiske, tekniske og afgiftsmæssige). De vil få en direkte eller indirekte virkning på alle fællesskabsborgeres tilværelse og på driften af alle slags virksomheder i Fællesskabet. Inden 1992 skulle Fællesskabets borgere for første gang kunne bevæge sig inden for Fællesskabet uden systematisk personkontrol eller kontrol af deres personlige bagage, varer vil ikke længere blive underkastet kontrol ved EF's indre grænser, Fællesskabets fabrikanter vil frit kunne markedsføre deres varer, der er underkastet gensidigt anerkendte standarder gældende for hele Fællesskabet, og virksomhederne vil blive befriet for de stadige hindringer i forbindelse med den grænseoverskridende handel.

Det interne marked kan naturligvis ikke gennemføres fra den ene dag til den anden. Overgangsperioden indtil 1992 må udnyttes bedst muligt for at sikre en glidende overgang mellem de tilpasninger, der er nødvendige for den endelige afvikling af de indre grænser. Fremskridtene henimod målet må nødvendigvis kunne ses på et tidligt stadium og dette vil være tilfældet, hvis den foreslåede tidsplan overholdes.

Hvornår vil Fællesskabets borgere og virksomheder se håndgribelige beviser på de foreslåede foranstaltningers virkning? Følgende milepæle langs vejen til gennemførelsen af det interne marked giver et fingerpeg om de fremskridt og fordele, som Kommissionen gerne ser.

For fællesskabsborgerne og især rejsende vil det første resultat være en yderligere lettelse af kontrollen ved grænsepassage og indførelsen af en forhøjelse af beløbet for afgiftsfri indkøb inden 1986; i 1988 vil der ikke længere forekomme kontrol af personer, der rejser fra en medlemsstat til en anden og senest 1992 vil al systematisk personkontrol ved rejser inden for Fællesskabet forsvinde.

Med hensyn til kontrol af varer vil kontrollen af brændstof i erhvervsmotor-køretøjer blive afskaffet inden 1985. Kontrol med transporttilladelserne vil blive afskaffet inden 1986 og senest 1988 vil dyrlægekontrol blive begrænset til afgangsstedet og kontrol af veterinærattester og plantesundhedscertifikater til bestemmelsessteder; ligeledes inden 1988 vil kontrollen

med kvoter i forbindelse med landevejstransport blive afskaffet; inden 1992 vil der ske en yderligere harmonisering af de veterinære normer og plantesundhedsnormerne og indførelsen af et EØF-sundhedsmærke for animalske produkter vil fjerne behovet for grænsekontrol.

Fællesskabets fabrikanter vil gradvis fra nu af og til 1992 drage fordel af Kommissionens foreslåede nye løsningsmodel for teknisk harmonisering og standardisering samt af tilnærmelsen af de nationale lovgivninger. Kommissionens forslag vil omfatte en lang række produkter, f.eks. motorkøretøjer, traktorer og landbrugsmaskiner, fødevarer samt kemiske og farmaceutiske produkter. Fremskridtene henimod afskaffelsen af handelsmæssige hindringer vil være forskellige fra sektor til sektor, men f.eks. inden for det farmaceutiske område vil alle hindringer for den frie omsætning af farmaceutiske produkter være fjernet inden 1990.

Åbningen af muligheden for deltagelse i licitationer i forbindelse med offentlige kontrakter vil betyde yderligere fordele for Fællesskabets fabrikanter og leverandører. Senest i 1988 vil fire væsentlige sektorer (energi, transport, vandbygning og telekommunikation) være omfattet af en ordning med forhåndsunderretning og offentliggørelse.

Inden for finansielle tjenesteydelser vil større frihed inden for anden direkte forsikringsvirksomhed end livsforsikring være nået så tidligt som 1986; inden 1989 vil der være fri udveksling af tjenesteydelser inden for ansvarsforsikringer for motorkøretøjer, og senest 1991 vil hindringerne i forbindelse med livsforsikringer være fjernet.

Fremskridtene vil meget tidligt kunne ses inden for transportsektoren. Fri udveksling af tjenesteydelser inden for søtransport mellem medlemsstaterne vil være en realitet i slutningen af 1986; noget lignende vil være opnået inden for lufttransportsektoren inden 1987 og for landevejstransporten inden 1988. Buskørslen med turister vil blive liberaliseret inden 1989.

Indførelsen i 1987 af et EF-varemærke og ikrafttrædelsen samme år af Luxembourg-konventionen om fællesskabspatentet vil være betydelige landvindinger med henblik på en harmonisering af lovgivningerne om intellektuel og industriel ejendomsret.

TIDSPLAN FOR GENNEMFØRELSE
AF DET INTERNE MARKED INDEN 1992

- Denne tidsplan er blevet udformet på en sådan måde, at medlemsstaterne mindst har ét år til at gennemføre de pågældende foranstaltninger.
- * betegner eksisterende forslag, der er nævnt i sidste års konsolideringsprogram KOM(84) 305 endelig udg. af 13.6.1984.
- ** betegner forslag, der er fremsat efter forelæggelsen af konsolideringsprogrammet.

1. DEL: FJERNELSE AF FYSISKE HINDRINGER

I. KONTROL MED VARER

Emne	Dok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommiss. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
<u>1. Forskellige kontroller</u> <u>1985-1986 (1)</u>			
Forenkling af ordningen for fællesskabsforsendelse: ophævelse af bestemmelsen om indlevering af grænseovergangsattest (*)	KOM(79) 456	1979	1986
Afgiftsfri indførsel af brændstof, som indeholdes i erhvervsmotorkøretøjers normale brændstofbeholdere	KOM(84) 171	1984	1985
Landevejstransport: fjernelse af kontrol med kvoter ved grænsepassage		1985	1986
Rejsetrafik: fjernelse af grænsekontroller i forbindelse med transporttilladelser		1985	1986

(1) For perioden 1985-86 gives der en oversigt over de eksisterende forslag (* eller **), som Rådet skal vedtage inden for dette tidsrum, og de nye forslag, der skal forelægges i 1985 og 1986.

Emne	Dok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
** Spaniens og Portugals optagelse: teknisk tilpasning		Lovgivning 85-86	
* Enhedsdokumentet opfølgning	KOM(82) 401	1985	1985
Indførelse af fælles grænseposter ("forenkling")		1986	1986
Ophævelse af toldbehandlingsafgifter		1985	1986

1987-1992

Afslutning af det arbejde, der skal føre til fuldstændig ophævelse af alle resterende importformaliteter og kontroller vedrørende varer mellem medlemsstaterne:

- statistisk harmonisering	1987	1990
- fjernelse af alle nationale beskyttelsesforanstaltninger og alle regionale kvoter, på linje med Fællesskabets handelspolitik	1989	1989
- afgiftstilnærmelse vedrørende moms og forbrugsafgifter (p.m. se 3. del)	1987-1989	1988-1990

2. Veterinære og fytosanitære kontroller

1985-1986

- Levende kvæg: ændring af direktiverne om udryddelse med henblik på endelig udryddelse af tuberkulose, brucelose og leukose i alle medlemsstater, herunder Portugal og Spanien	1985	1986
- Levende svin: ændring, udvidelse og forlængelse af direktiver om udryddelse af klassisk svinepest i Fællesskabet som helhed og af afrikansk svinepest på Sardinien, Spanien og Portugal	1986	1987
- Oprettelse af en særlig veterinær fond til finansiering af ovennævnte udryddelsesprogrammer og tilvejebringelse af finansiel støtte i forbindelse med kontrol med og udryddelse af andre sygdomme, som evt. opstår.	1986	1987

Emne	Dok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
- produktion og handel med mælk*	KOM(71) 64+ KOM(71) 1012+ KOM(72) 884	1971	1985
- produktion og handel med foder tilsat lægemidler*	KOM(81) 795	1981	1985
- vækstfremmende hormoner	KOM(84) 295	1984	1985
- mikrobiologisk kontrol (fjerkrækød og fersk kød)*	KOM(81) 500+ KOM(84) 439	1981	1985
- vildsvinekød*	KOM(83) 655	1983	1985
- medicinsk undersøgelse af personale*	KOM(84) 337	1984	1985
- kontrolpersonale*	KOM(84) 504	1981	1985
- hakket kød og lignende			1985
- restkoncentrationer af antibiotika*	KOM(81)	1981	1985
- kontrol med restkoncentrationer**	KOM(85) 192	1985	1985
- afstammingscertifikat for kvæg*	KOM(79) 649	1979	1986
- afstammingscertifikat for svin			1986
- import af kødvarer fra tredjelande (dyresundhed og offentlig sundhed)	KOM(84) 530	1984	1986
- svinepest	KOM(84) 900	1984	1985
- kontrol med mund- og klovesyge	KOM(82)+KOM(83)584		1985
- Aujeszky's sygdom og svinetuberkulose	KOM(82) 529		
- dyresæd	KOM(83) 512	1983	1985
- ændring af direktiv 72/461/EØF og 72/462/EØF	KOM(84) 500	1984	1985
- ændring af direktiv 77/99/EØF om kødprodukter		1985	1986
- første revision af beskyttelses- klausulen på veterinærområdet: eksportmedlemsstaten træffer passende foranstaltninger på baggrund af fællesskabsafgørelser		1986	1987

Emne	Dok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
- formulering af direktiver vedrørende veterinære problemer i forbindelse med handel med . levende fjærkræ, fjerkrækød og rugeæg . hunde og katte		1986	1987
- levende kvæg og svin: ændring af direktiv 64/432 med henblik på kontrol af og certifikat for oprindelsesbesætningen og om nødvendigt fornyet kontrol på bestemmelsesstedet		1986	1987
- produkter fra kvæg, svin og fjærkræ; ændring af direktiv 72/462/EØF, 80/215/EØF og 71/118/EØF med henblik på kontrol og certifikatudstedelse på produktionsstedet og fornyet kontrol i tilfælde af mistanke om bedrageri på bestemmelsesstedet		1986	1987
- genindførelse af fællesskabskontrol med gennemførelsen, der udføres på stedet af Kommissionens inspektører; budgetforslag		1986	1987
- genindførelse af voldgift ved tvister		1986	1987
- gennemførelse af et veterinært handlingsprogram for fællesskabet med henblik på kontrol med uregelmæssigheder og bedrageri ved transport af dyr og animalske produkter		1986	1987
- ændring af reglerne for grænsekontrol i forbindelse med dyrevelfærd i international transport med henblik på gennemførelse af frie varebevægelser		1986	1987
- forslag til ændring af direktiv 77/93 (plantesundhed)*	KOM(84) 288	1984	1985
- fastlæggelse af opgaverne for fællesskabets plantesundhedsinspektorat (ændring af direktiv 77/83)		1985	1986
- ændring af artikel 15 i direktiv 77/93 (forbedring af beskyttelsesklausulerne)		1985	1986

te:
nkt
sta-
i

Emne	Dok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
<u>1987-1992</u>			
- levende kvæg, udfærdigelse af direktiver om udryddelse af smitsom kvægtuberkulose i Portugal og Spanien og vedrørende Blue Tongue på græske øer		1987	1988
- fostre af husdyr: direktiv om handel		1987	1988
- udfærdigelse af direktiver vedrørende dyresundhedsproblemer i forbindelse med handel med: <ul style="list-style-type: none"> . levende heste . levende kvæg og får . levende fisk og fiskeprodukter 		1987	1988
Forslag om begrænsning af tilsyn til afsendelsessteder og forslag vedrørende kontrol af plantesundhedscertifikater på bestemmelsessteder		1987	1988
- fastsættelse af regler om ansvar i forbindelse med plantesundhed		1987	1988
- brucellose hos små drøvtyggere		1988	1989
- ekinokokkose		1988	1989
- udfærdigelse af direktiver om veterinærtilsynsproblemer i forbindelse med handel med dyr og animalske produkter, der ikke er omfattet af bestående direktiver		1988	1989
- harmoniserede sundhedsforhold i forbindelse med produktion af og handel med: <ul style="list-style-type: none"> . krebs- og bløddyr og tilberedninger heraf . fisk og fiskeprodukter . vildt og tilberedninger heraf 		1988 1988 1988	1989 1990 1990
- afstammingscertifikat for dyr, der ikke er omfattet af bestående direktiver		1988	1989

et
kt
ta-

t

Emne	Dok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
- forenkling af bilag til direktiv 77/93 (plantesundhed)		1989	1990
- samordning af medlemsstaternes normer og fællesskabsnormer inden for plantesundhed		1989	1990
- begrænsning af betydningen af plantesundhedscertifikatet i handelen inden for Fællesskabet		1990	1991
- forslag til en certificeringsordning for reproduktionsmateriale til pryddplanter		1989	1990
Skadelige organismer særlig i læggekartofler og reproduktionsmateriale til frugtplanter		1987	1989
Revision af reglerne om mærkning af foder med henblik på fastsættelsen af en ensartet mærkning for hele Fællesskabet		1987	1988
Retningslinjer for kontrolkrav i forbindelse med godkendelse af produkter til plantebeskyttelse		1987	1988
- udvidelse af anvendelsesområdet for direktiv 66/401/EØF, 70/437/EØF og 70/458/EØF til at omfatte kimplanter		1987	1988
- forslag til fællesskabsregler om planteforædling		1987	1987
- harmonisering af kontrollen af mund- og klovesyge		1990	1992
- harmonisering af sundhedsforholdene i forbindelse med produktion af og handel med animalske fødevarer, der ikke er omfattet af bestående retsfor skrifter f.eks.		1990	1992
- anden revision af beskyttelses klausulen på veterinær området: den eksporterende medlemsstat træffer passende foranstaltninger til at undgå særforanstaltninger i forbindelse med handelen inden for Fællesskabet		1991	1992
- patogener i foderstoffer		1991	1992

L
n
t
-
D
m
f
-

Emne	Dok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
- anvendelse af sundhedsnormer for nationale produkter		1991	1992
- afskaffelse af dyrlægeattester i forbindelse med animalske produkter og forenkling af certifikater for levende dyr		1991	1992
- afskaffelse af plantesundhedscertifikater		1991	1992

II. KONTROL MED PERSONER

1985-1986

Sjette direktiv om afgiftsfritagelse i forbindelse med rejsetrafik: forhøjelse til 400 ECU*	KOM(83) 117	1983	1985
Syvende direktiv om afgiftsfritagelse i forbindelse med rejsetrafik: afgiftsfrie indkøb*	KOM(83) 166	1983	1986
Afgiftsfritagelse ved indførsel af varer i småforsendelser uden erhvervsmæssig karakter*	KOM(83) 730	1983	1985
Direktiv om lempelse af kontrollen ved Fællesskabets indre grænser**	KOM(85) 224 KOM(85) 749	1985	1985
Direktiv om tilnærmelse af våbenlovgivningen		1985	1988
Direktiv om afskaffelse af politikontrollen ved Fællesskabets indre grænser (mellemfase)		1986	1988

1987-1992

Direktiv om tilnærmelse af narkotikalogivningen		1987	1989
Direktiv om koordinering af bestemmelserne vedrørende tredjelandsstatsborgeres status		1988	1990
Direktiv om koordinering af bestemmelserne vedrørende asylret og flygtningestatus		1988	1990

Emne	Dok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
2. DEL: FJERNELSE AF TEKNISKE HINDRINGER			
I. FRIE VAREBEVÆGELSER			
1. <u>Ny strategi vedrørende teknisk harmonisering og standarder</u>			
<u>1985-1986</u>			
Forslag om udvidelse af informationsprocedurer vedrørende standarder og tekniske regler (ændring af direktiv 83/189/EØF)		1986	1987
Standardisering inden for sektoren for avanceret fabriktionsudstyr		1986	Formel afgørelse ikke påkrævet
Certificering: fortegnelse over organer		1986	Formel rådsafgørelse ikke påkrævet
Anerkendelse af afprøvninger og certifikater		1986	Formel rådsafgørelse i princippet ikke påkrævet
Byggesektoren: - særlig fortegnelse over organer - Eurocodes: vedtagelse af EC1, EC2, EC3 og EC8 - Anerkendelse af afprøvninger og certifikater		1986	Formel rådsafgørelse ikke påkrævet
<u>1987-1992</u>			
Forslag om sikkerhedskrav til maskiner samt om tryktanke, vejbygningsudstyr, elektrisk sløj og løfteapparat med henblik på gennemførelse af den nye strategi		1987	1987-1988
Elektromedicinsk udstyr		1988	1989

Emne	Dok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
------	----------	---	--

2. Sektorvise forslag vedrørende tilnærmelse af nationale bestemmelser

2.1. Motorkøretøjer

1985-1986

- Udstødningsgasser fra personbiler		1985	1985
- Udstødningsgasser		1985	1986
- Dieselpartikler		1985	1986
- Hastighedsgrænser		1985	1986
- Revision af rammedirektiv 70/156/EØF		1986	1987
- Revision af bremse-direktivet		1986	afgørelse ikke påkrævet

1987-1992

Revision af den europæiske afprøvnings-procedure for udstødningsgasser		1987	1987
Revision af grænseværdierne for udstødningsgasser fra biler under 1 400 cc		1987	1987
Samlet vurdering af beskyttelsesmæssige karakteristika for personbiler ved kollision forfra og fra siden		1987	1988
Gennemførelse af en EØF-typegodkendelses-ordning for andre motorkøretøjer (busser og motorcykler)		1989	1990
Tilpasning af eksisterende fællesskabsforordninger		1987-90	afgørelse ikke påkrævet

2.2. Traktorer og landbrugsmaskiner

1985-1986

Gennemførelse af direktiv 74/150/EØF (vægt og dimensioner, kardanæksel, motorafbryder, vinduesviskere og fodhviler)		1986	1987
---	--	------	------

Emne	Dok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
<u>1987-1992</u>			
Tilpasning af eksisterende fællesskabsforordninger		1987-90	afgørelse ikke påkrævet
<u>2.3. Levnedsmiddellovgivning</u>			
<u>1985-1986</u>			
Generelt direktiv om tilsætningsstoffer til levnedsmidler (delvis ændring af eksisterende direktiver)		1985	1986
Generelt direktiv om materialer og artikler i berøring med levnedsmidler (ændring)		1985	1986
Generelt direktiv om levnedsmidler til særlige ernæringsmæssige formål (ændring)		1985	1986
Generelt direktiv om etikettering af levnedsmidler (ændring)		1985	1986
Generelt direktiv om levnedsmiddelanalyse		1986	1987
Generelt direktiv om prøveudtagnings- og analysemetoder	KOM(84) 39	1984	1985
Generelt direktiv om lynfrosne levnedsmidler	KOM(84) 489	1984	1985
Forvaltning af eksisterende vertikale direktiver (procedurer)		1985	1986
Aromastoffer*	KOM(80) 286 KOM(82) 166	1980	1985
Ekstraktionsmidler*	KOM(83) 626 KOM(85) 79	1983	1986
Konserveringsmidler* (ændring)	KOM(81) 712	1981	1985
Emulgatorer (ændring)	KOM(84) 4	1984	1985
Modermælkserstatninger gruppe I og II*	KOM(84) 703	1984	1986
Kakao- og chokoladevarer*	KOM(83) 787	1984	1985

ntet
junkt
edta-
i

5
6
6
6

7
ørelse
e
rævet

7

7

8

0

ørelse
e
rævet

7

Emne	Dok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
Kaffeekstrakter og cikorieekstrakter (ændring)	KOM(84) 138	1984	1985
Krav om angivelse af ingredienser og alkoholindhold*	KOM(82) 626	1982	1985
Krav vedrørende etikettering af levnedsmidler*	KOM(81) 159	1981	1985
Simulatorer (plastikmaterialer i berøring med levnedsmidler)*	KOM(84) 152	1984	1985
Modificeret stivelse*	KOM(84) 733	1984	1986
Frugtsaft o.lign. (ændring)		1985	1986
Syltetøj o.lign. (ændring)		1985	1986
Forslag til et direktiv om ændring af direktiv 79/581/EØF om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med angivelse af priser på levnedsmidler	KOM(84) 23	1984	1985

1987-1992

Generelt direktiv om bestråling af levnedsmidler		1987	1988
Generelt direktiv om nye levnedsmidler fremstillet ved en bioteknologisk proces		1987	1988
Yderligere etiketteringskrav (angivelse af næringsværdi)		1989	1990
Tilpasning af direktiver til den tekniske udvikling		1987-1989	1988-1990

2.4. Farmaceutiske og højteknologiske lægemidler

1985-1986

Forslag til direktiv om markedsføring af højteknologiske lægemidler, især lægemidler fremstillet ved bioteknologiske metoder*	KOM(84) 437	1984	1986
Forslag om ændring af direktiv 75/318/EØF om afprøvning af medicinske specialiteter	Idem	1984	1986

Emne	Dok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
Forslag om ændring af direktiv 81/852/EØF om veterinærmedicinske præparater	Idem	1984	1986
Forslag til Rådets henstilling om undersøgelser med henblik på markedsføring af medicinske specialiteter	Idem	1984	1986
Forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 65/65/EØF om medicinske specialiteter	Idem	1984	1986
Prisgennemsigtighed for så vidt angår priser på lægemidler og socialsikringsrefusioner		1986	1988
Medlemskab af Den europæiske Farmacopé		1986	1987
<u>1987-1992</u>			
Udvidelse af direktiver til at omfatte alle former for lægemidler		1987	1989
Ændring af direktivet om veterinærmedicinske præparater		1987	1989
Farmaceutiske produkter: - fuldførelse af arbejdet med fjernelse af hindringerne for den frie bevægelighed for farmaceutiske produkter		1989	1990
Harmonisering af vilkårene for distribution til patienter		1990	1991
Information af læger og patienter		1990	1991
<u>2.5. Kemiske produkter</u>			
<u>1985-1986</u>			
Rådets direktiv om begrænsning af markedsføring og anvendelse af PCB (polychlorerede biphenyler)	KOM(84) 513	1984	1985
Rådets direktiv om "begrænsning af markedsføring og anvendelse af asbest"	KOM(79) 419 KOM(83) 556	1979 1983	1985

Emne	Dok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
Kommissionens direktiv om tilpasning af direktiv 67/548/EØF om "farlige stoffer"		1985	Afgørelse ikke påkrævet
Kommissionens direktiv om "ammoniumnitrat"		1985	Afgørelse ikke påkrævet
Non-ionaktive detergenter (ændring af det eksisterende direktiv)	KOM(85) 217	1985	1986
Klassificering, emballering og etikettering af farlige stoffer		1985	1986-1987
Tiltrædelse af Den europæiske Overenskomst om Detergenter	KOM(85) 63	1985	1986
Flydende gødningsstoffer		1986	1988
1987-1992			
Sekundære gødningsstoffer		1987	1989
- Sekundære bestanddele i gødningsstoffer		1988	1990
- Analysemetode for gødningsstoffer og sekundære bestanddele		1989	1991

2.6. Byggeri og byggematerialer

1985-1986

Direktiv om bygningers sikkerhed (modstandsdygtighed ved jordrystelser og andre voldsomme påvirkninger, forebyggelse af progressiv sammenstyrtning)		1985	1986
Direktiv om bygningers kvalitet (egnethed, holdbarhed, arkitekters og bygherrers ansvar)		1985	1986
Direktiv om afprøvningsmetoder for byggematerialers og byggekomponenters reaktion ved flammepåvirkning samt disse materialers flammeresistens		1986	1986

Emne	Dok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
Direktiv om forbud mod indførelse af nye eller ændrede byggebestemmelser på lokalt plan i en femårig periode		1985	1986
Drejekraner		1978	1986

1987-1992

Revision af direktiverne om bygningers sikkerhed, egnethed og holdbarhed på grundlag af nye Eurocodes, EC 4, EC 5, EC 6 og EC 7		1988	1989
Direktiv om brandsikring af offentlige bygninger og hoteller		1978	1988
Direktiv om isoleringsmaterialer (beskyttelse af bygningsarbejderes og beboeres sundhed)		1987	1988
Udvikling og indførelse af en "Model Code" for byggebestemmelser (baseret på FN/EF-modeller)		1990	1992
Direktiv om særlige strukturers sikkerhed og holdbarhed (master, tårne, lange broer, boreplatforme, vandbygningsstrukturer).		1990	1992

2.7. Andre emner

1985-1986

Luftbåren støj fra husholdningsapparater*	KOM(81) 811	1981	1985
Sikkerhedsnormer for legetøj*	KOM(83) 323	1983	1985
Måleinstrumenter og måletekniske kontrolmetoder: elektroniske anordninger (ændring af direktiv 71/316/EØF)	KOM(78) 766	1978	1986
- dæktryksmålere	KOM(80) 850	1980	1985
- måling af carbonmonoxidvolumenindhold	KOM(80) 850	1980	1986
Legetøjs kemiske egenskaber		1985	1986
Forslag til rådsdirektiv om elektrisk legetøj		1986	1987
Hydrauliske gravemaskiner (støj)	5.10.81	1981	1986

Emne	Dok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
Brandsikring af hoteller (forslag til henstilling)	21.2.84	1984	1986
Måleteknisk certificering		1986	1988
Individuelt beskyttelsesudstyr:			
. hjelme til motorcyklister (resultat af notifikation på grundlag af direktiv 189/83)		1986	1987
. sikkerhedsstøvler og -sko (idem)		1986	1987
Forslag til revision af kapitel 6 i EURATOM-traktaten vedrørende nukleare materialer	KOM(84) 606	1984	1987
Forslag til direktiv om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med angivelse af priser på ikke-fødevarer	KOM(83) 754	1983	1985
Generelt rådsdirektiv om kosmetiske midler (ændring)		1986	1988

1987-1992

Forslag til et generelt direktiv om tekstiler		1987	1988
Forslag til et direktiv om brændbarhed		1988	1989
Individuelt sikkerhedsudstyr:			
- øjenværn		1987	1988
- åndedrætsværn		1988	1990
- sikkerhedsbælter i industrien		1988	1990
- beskyttelsesbeklædning		1989	1991
Måletekniske metoder, færdiggørelse af arbejdet		1987	1989

II. OFFENTLIGE INDKØB

1985-1986

Forbedring af direktiverne om offentlige indkøb		1985	1987
---	--	------	------

Emne	Dok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
<u>1987-1992</u>			
Forbedring af direktiverne om offentlige indkøb		1987	1988
Udvidelse af direktiverne til at omfatte telekommunikations- og energisektorerne		1987	1988
Offentlige aftaler om tjenesteydelser; åbning af markederne for højt prioriterede sektorer		1987	1989
Indgåelse af offentlige bygge- og anlægskontrakter: yderligere harmonisering af procedurerne		1989	1990
Offentlige aftaler om tjenesteydelser: andre sektorer		1989	1991
Udvidelse af direktiverne til at omfatte elektricitets- og vandforsyningssektorerne		1989	1990
Gennemførelse af direktiverne 1990-1992			

Emne	Bok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
------	----------	---	--

III. FRI BEVÆGELIGHED FOR ARBEJDS- TAGERE OG SELVSTÅNDIGE ERHVERVSDRIVENDE

1985-1986

Forslag om fjernelse af de resterende hindringer for vandrende EF-arbejd- tageres frie bevægelighed og opholdssted**	KOM(85) 48 endelig udg.	1985	1987
Forslag om harmonisering af bestem- melserne for indkomstskat med henblik på arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet	KOM(79) 737 endelig udg.	1979	1985
Forslag om sammenlignelighed mellem erhvervsuddannelsesbeviser	KOM(83) 482 KOM(84) 406	1983 1984	1985
Forslag om fremme af studentermobi- liteten og samarbejdet mellem de videregående uddannelsesinstitutioner i de forskellige medlemsstater		1985	1986
Forslag til udbygning af samarbejds- programmer mellem medlemsstaterne vedrørende lærlinge under uddannelse		1986	1987
Forslag om udvikling af ungdomsud- vekslinger inden for Fællesskabet, herunder også udveksling af unge under erhvervsuddannelse og frivilligt arbejde i udlandet		1985	1986
Forslag om samarbejde mellem de højere uddannelsesinstitutioner og industrien om videregående uddannelse i ny teknologi (COMETT)		1985	1986
Forslag til direktiv om overgangsbe- stemmelser for adgangen til at udøve virksomhed på det tekniske område*	KOM(69) 934	1969	1985
Forslag til direktiv om koordine- ring af bestemmelserne for uddannelsen af ingeniører*	KOM(69) 934	1969	1985

Emne	Dok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
Forslag til direktiv om samordning af medlemsstaternes lovgivning om handelsagenter*	KOM(76) 670 KOM(78) 773	1976 1978	1985
Forslag til direktiv om koordinering af foranstaltningerne i forbindelse med visse former for virksomhed på det farmaceutiske område*	KOM(81) 4	1981	1985
Ændret forslag til direktiv om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser i farmaci**	KOM(84) 15	1984	1985
Forslag til Rådets direktiv om en særlig uddannelse til alment praktiserende læger**	KOM(84) 654	1984	1986
Etableringsret: Forslag til direktiv om indførelse af en generel ordning for gensidig anerkendelse af eksamensbeviser inden for de højere uddannelser		1985	1987
Retten for EF-statsborgere, der endnu ikke er beskæftigede eller som ikke længere er beskæftigede, til at tage ophold på en anden EF-medlemsstats område*	KOM(79) 215 KOM(80) 358 KOM(80) 649	1979	1985
<u>1987-1992</u>			
Forslag om afskaffelse af besværlige administrative procedurer i forbindelse med opholdstilladelser		1987	1988
Forslag om indførelse af et europæisk "erhvervsuddannelsespas", der tjener som bevis for, at passets indehaver har erhvervet de nødvendige erhvervs-kvalifikationer		1989	1990
Evaluering af den generelle ordning for gensidig anerkendelse samt eventuelt forslag til forbedring af denne		1990	1991

Emne	Dok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
------	----------	---	--

IV. ET FÆLLES MARKED FOR TJENESTEYDELSER

1. FINANSIELLE TJENESTER

1.1. Banker

1985-1986

Forslag til direktiv vedrørende bankers årsregnskaber	KOM(81) 84 KOM(84) 124	1984	1987
Forslag til direktiv om udenlandske bankfilialers årsregnskaber		1985	1987
Forslag til direktiv om fri etableringsret og fri udveksling af tjenesteydelser på realkreditområdet	KOM(84) 730	1985	1988
Forslag til direktiv om omorganisering og likvidation af kreditinstitutter		1985	1987
Forslag til henstilling om harmonisering af begrebet egenkapital		1985	1986
Forslag til henstilling om oprettelse af en fællesskabsdækkende garantiordning for indskud		1986	1987
Forslag til henstilling om kontrol med kreditinstitutters store engagementer		1986	1988

1987-1992

Forslag til et andet direktiv om samordning af banklovgivningerne		1987	1989
---	--	------	------

Emne	Dok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
1.2. Forsikring			
<u>1985-1986</u>			
Forslag til direktiv om bestemmelserne vedrørende anden direkte forsikringsvirksomhed end livsforsikring samt bestemmelser, der kan lette den frie udveksling af tjenesteydelser	KOM(75) 516 KOM(78) 63	1978	1986
Forslag til direktiv om samordning af de ved lov eller administrativt fastsatte bestemmelser om rethjælpforsikring	KOM(79) 396 KOM(82) 43	1979	1987
Forslag til direktiv om kreditforsikring	KOM(79) 459 KOM(82) 255	1979	1988
Forslag til direktiv om forsikringsaftaler	KOM(79) 355 ændret ved KOM(80) 854	1979	1988
Forslag til direktiv om likvidation af forsikringsselskaber		1986	1989
Forslag til direktiv om forsikringsselskabers årsregnskaber		1986	1989
Forslag til et tredje direktiv om ansvarsforsikring for motorkøretøjer		1986	1989
<u>1987-1992</u>			
Forslag til direktiv om fri udveksling af tjenesteydelser inden for ansvarsforsikring for motorkøretøjer		1987	1989
Forslag til direktiv om fri udveksling af tjenesteydelser inden for livsforsikring		1987	1991
1.3. Omsætningspapirer			
<u>1985-1986</u>			
Forslag til direktiv om samordningen af de ved lov eller administrativt fastsatte bestemmelser om institutter for kollektive investeringer i værdipapirer	KOM(76) 152 KOM(77) 227	1976	1985

Emne	Dok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
Forslag til direktiv om de oplysninger, der skal offentliggøres ved erhvervelse og afhændelse af betydelige aktieandele i børsnoterede selskaber		1985	1988
Forslag til direktiv om samordning af kravene ved udarbejdelse af, kontrol med og udstedelse af det prospekt, der skal offentliggøres, når værdipapirer udbydes til offentligheden til tegning eller salg	KOM(80) 893 ændret ved KOM(82) 441	1981	1988
1987-1992			
Forslag til direktiv om investeringsrådgivere		1987	1989
2. TRANSPORT			
1985-1986			
(Jf. kontrol af varer) Vejtransport, afskaffelse af grænsekontrol i forbindelse med transporttilladelser.			
*Lufttransport: takster	KOM(81) 396 KOM(84) 72	1981	1985
*Lufttransport: medlemsstaternes bilaterale aftaler, arrangementer og aftalememoranda	KOM(84) 72	1984	1986
*Lufttransport: anvendelse af EØF-traktatens artikel 85	KOM(84) 72	1984	1987
*Fællesskabskontingent for vejgodstransport mellem medlemsstaterne: sidste fase	KOM(83) 340 REG 3621/84	1983	1986 1988
*Adgang til markedet for godstransport ad søvejen	KOM(67) 722	1967	1989
*Transportvirksomheders adgang til at udføre visse interne transporter i en medlemsstat, hvor de ikke er hjemmehørende	KOM(82) 816	1982	1988

Emne	Dok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
*Søtransport (fri udveksling af tjenesteydelser på søtransportområdet)	KOM(85) 90	1985	1986
Liberalisering af buskørsel med turister		1985	1989

3. NYE TEKNOLOGIER OG TJENESTEYDELSER

1985-1986

Forslag til direktiv om koordinering af visse bestemmelser i de nationale lovgivninger med hensyn til reklame i radio og fjernsyn		1985	1987
Forslag til direktiv om koordinering af visse bestemmelser i de nationale lovgivninger med hensyn til copyright ved samtidig kabeltransmission af programmer		1985	1987
Forslag vedrørende en gradvis åbning af markedet for informationstjenesteydelser		1986	1987
Forslag vedrørende fastsættelse af fælles tekniske normer for maskiner, der anvendes til fremstilling af de nye betalingskort		1986	1987
Forslag til fremme af indgåelse af aftaler mellem banker, handlende, producenter og forbrugere om systemkompatibilitet mellem de forskellige net, brugerregler i forbindelse med netsammenkobling og/eller taksater		1986	1987

V. KAPITALBEVÆGELSER

1985-1986

Liberalisering af andele i institutter for kollektive investeringer i værdipapirer	KOM(78) 63 KOM(79) 328	1979	1985
Forslag til direktiv om liberalisering af transaktioner vedrørende realkreditlån		1986	1987

Emne	Dok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
Forslag om liberalisering af sådanne transaktioner som emission, placering og erhvervelse af værdipapirer, der repræsenterer risikokapital, transaktioner i værdipapirer udstedt af fællesskabsinstitutioner og langfristet erhvervskredit		1986	1987

VI. SKABELSE AF PASSENDE BETINGELSER FOR ERHVERVSSAMARBEJDE

1. Selskabsret

1985-1986

Forslag til en forordning om europæiske firmagrupper	KOM(73) 2046 KOM(78) 139	1973 1978	1985
Forslag til femte direktiv om selskabsret (aktieselskabers struktur)	KOM(72) 887 KOM(83) 185	1973 1983	1988
Forslag til tiende direktiv om grænseoverskridende fusioner	KOM(84) 727	1985	1987
Forslag til ellefte selskabsdirektiv om fritagelse af filialer for at offentliggøre særskilt regnskab		1986	1988

1987-1992

Forslag til direktiv om afvikling af selskaber		1987	1989
Forslag til direktiv om overtagestilbud		1987	1989
Forslag til direktiv om forbindelserne mellem virksomhederne i en koncern		1988	1990

Emne	Dok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
Ændring af forslag til forordning om statut for europæiske aktieselskaber		1970	
	KOM(70) 600		
	KOM(75) 150	1975 1988	1990

2. Intellektuel og industriel ejendomsret

1985-1986

Ændring af forslag til forordning om EF-varemærker	KOM(80) 635	1980	
	KOM(84) 470	1984	1987
Ændring af forslag til første direktiv om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivninger vedrørende varemærker	KOM(80) 635	1980 1985	1987
Forslag til forordning om regler for gennemførelse af Fællesskabets forordning om EF-varemærker		1985	1987
Forslag om placering af Fællesskabets varemærkekontor og dets arbejdsprog		1986	1987
Forslag til forordning om procedure-regler for ankenævnene for EF-varemærkekontoret		1986	1987
Forslag til forordning om EF-varemærkekontorets gebyrer		1986	1987
Forslag til direktiv om lovmæssig beskyttelse af mikro kredsløb		1985	1987
Ændring af Fællesskabets Patentkonvention		Undertegnelse af medlemsstaterne i 1985	I krafttræden i 1987
Oprettelse af en fællesskabspatent-appeldomstol (COPAC)		Undertegnelse af medlemsstaterne i 1986	I krafttræden i 1987

Emne	Dok.nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
<u>1987 - 1992</u>			
Forslag til direktiv om lovmæssig beskyttelse af bioteknologiske opfindelser		1987	1989
Forslag til direktiv om beskyttelse af computerprogrammer		1987	1989

3. Beskatning (fjernelse af afgiftsmæssige hindringer for samarbejdet mellem virksomheder i de forskellige medlemsstater)

1985 - 1986

Voldgiftsprocedure vedrørende afskaffelse af dobbeltbeskatning*	KOM(76)611	1976	1985
Fælles skatteordning for moder- og datterselskaber*	KOM(69)6	1969	1985
Fælles skatteordning for sammenslutninger og opdelinger af og tilførsel af aktiver til selskaber i de forskellige medlemsstater*	KOM(69)5	1969	1985
Harmonisering af skatter på handelen med værdipapirer	KOM(76)124	1976	1986

VII. ANVENDELSE AF FÆLLESSKABSRETEN

1. Gennemsigtighed

1985-1986

Kommissionens meddelelse vedrørende artikel 30 i traktaten om prisfastsættelse og om sygesikring i forbindelse med lægemidler		1985	Afgørelse ikke påkrævet
---	--	------	-------------------------

1987 - 1992

Kommissionens meddelelse vedrørende artikel 30 i traktaten om betingelserne for markedsføring af fødevarer		1987	Afgørelse ikke påkrævet
--	--	------	-------------------------

Emne	Dok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Følgelig tidspunkt for vedtagelse i Rådet
Kommissionens meddelelse vedrørende artikel 30 i traktaten om fjernelse af kontrol og formaliteter i forbindelse med varer		1989	Afgørelse ikke påkrævet
2. Konkurrencepolitik og statsstøtte			
<u>1985 - 1986</u>			
Oversigt over statsstøtte og rapport vedrørende virkningerne af den fremtidige statsstøttepolitik		1986	Afgørelse ikke påkrævet

Emne	Dok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
3. DEL: FJERNELSE AF AFGIFTMÆSSIGE HINDRINGER			
I. MOMS			
1985 - 1986			
Forslag til Rådets afgørelse om forbud mod at medlemsstaterne - forøger antallet af momssatser - udvider forskellen mellem momssatserne		1985	1986
14. momsdirektiv om henstand med importmoms*	KOM(82)402	1982	1985
Forslag vedrørende standardsatslandbrugere		1985	1986
Forslag vedrørende passagertransport		1985	1986
Forslag vedrørende særlige ordninger for små virksomheder		1985	1986
7. momsdirektiv om kunstgenstande, antikviteter og brugte genstande*	KOM(77)735 KOM(79)249	1978	1986
12. momsdirektiv om udgifter, der ikke giver ret til fradrag i momsen*	KOM(82)870 KOM(84)84	1983	1986
13. momsdirektiv om tilbagebetaling af moms til afgiftspligtige, der ikke er etableret i fællesskabet*	KOM(82)443 KOM(83)413	1982	1986
16. momsdirektiv om indførsel af goder, der allerede er afgiftsberigtiget i en anden medlemsstat*	KOM(84)318	1984	1986
17. momsdirektiv om midlertidig indførsel af andre varer end transportmidler*	KOM(84)412	1984	1985
18. momsdirektiv om ophævelse af visse undtagelser (artikel 28, stk. 3, i direktiv 77/388/EØF)	KOM(84)649	1984	1986
19. momsdirektiv: diverse supplerende bestemmelser og ændringer til direktiv 77/388/EØF	KOM(84)643	1984	1986

Emne	Dok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
Direktiv om forsyninger til forbrug om bord i skibe, luftfartøjer og internationale tog*	KOM(79)794	1980	1986
Forslag vedrørende strukturen (antallet af satser)		1986	1987
Forslag til fælles sats(er) og den tilsvarende fastfrysningensordning		1986	1987
<u>1987 - 1992</u>			
Forslag om ophævelse af undtagelser, der har fordrejende virkning		1987	1988
Forslag om etablering af en moms-clearingordning		1989	1990
II. PUNKTAFGIFTER			
<u>1985 - 1986</u>			
Forslag til Rådets afgørelse om forbud mod indførelse af nye punktafgifter, som giver anledning til grænseformaliteter		1985	1986
Forslag om harmonisering af afgiftsstrukturen for alkoholholdige drikkevarer*	KOM(72)225 endelig udg.	1972	1985
	KOM(82)153 endelig udg.	1982	1985
	KOM(85)150 endelig udg.	1985	1985
	KOM(85)151 endelig udg.	1985	1985
Forslag om en punktafgift på vin	KOM(72)225 endelig udg.	1972	1986
Forslag vedrørende tredje etape i harmoniseringen af cigaretafgiftsstrukturen*	KOM(80)69	1980	1986
Forslag om harmonisering af afgiftsstrukturen for mineralolieprodukter	KOM(73)1234	1973	1986

Emne	Dok. nr.	Tidspunkt for fremsættelse af Kommis. forslag	Forventet tidspunkt for vedtagelse i Rådet
Forslag om harmonisering af afgiftsstrukturen for andre forarbejdede tobaksvarer		1986	1987
Forslag vedrørende den endelige etape i harmoniseringen af cigaretafgiftsstrukturen		1986	1987
Forslag om fælles båndbredder for alle harmoniserede punktafgifter og en tilsvarende fastfrysningssordning		1986	1987
<u>1987 - 1992</u>			
Forslag om gradvis ophævelse eller mindskelse af afgifter, der ikke falder ind under det fælles system, og som giver anledning til grænseformaliteter		1987-1989	1988-1989-1990
Forslag om indførelse af en forbindelse mellem de nationale toldoplæg		1989	1990